

Số 14
(9866)
THỨ BẢY
14.1.2023
(23.12 Nhâm Dần)

THANH NIÊN

DIỄN ĐÀN CỦA HỘI LIÊN HIỆP THANH NIÊN VIỆT NAM
Đường dây nóng: (024) 38570897 - 0917700000 (Hà Nội), 0903956846 (TP.HCM), Email: duongdaynong@thanhnien.vn

thanhnien.vn
Mobile/FB/YouTube/TikTok/Lotus

**VN luôn là đối tác tin cậy
và là thành viên có trách nhiệm
trong cộng đồng quốc tế**

→3

**Tập trung đầu tư
hạ tầng, tỉnh nào
cũng phải có cao tốc**

→4

**Tạo điều kiện thuận lợi
cho đoàn viên, thanh niên
tham gia BHXH**

→7

Giao bộ nào quản lý xăng dầu?

→2,3

Giá xăng dầu năm 2023 được dự báo tiếp tục biến động

ẢNH: NGỌC THẮNG

Chào ngày mới

**Phải truy
tối cùng
trách nhiệm**

HUYỀN VĂN THÔNG

Khi tiếp tay cho việc lan truyền
một tin giả động trời gây tác hại
rất nghiêm trọng cho tổ chức và
cá nhân liên quan thì nên xử lý và
phải xử lý như thế nào? →8

**Cảnh cáo ông
Mai Tiến Dũng
liên quan vụ
chuyến bay giải cứu**

→5

**Luật gia
Đặng Đình Thịnh
được nhận hơn 113,3
tỷ đồng từ thân chủ**

→5

**Giá USD rất mạnh,
tiết kiệm lên ngôi**

→7

**Tổng thống Mỹ
bị điều tra**

→24

CHUNG KẾT LƯỢT ĐI AFF CUP 2022: VIỆT NAM - THÁI LAN 2-2

Hẹn "tử chiến" ở Bangkok

→20

ẢNH: ĐỘC LẬP

Giao bộ nào quản lý xăng

NGUYỄN NGÀ

Bộ Tài chính đẩy sang Bộ Công thương, Bộ Công thương chuyển lại Bộ Tài chính, quản lý xăng dầu vốn đã rối lại càng thêm rối khi liên bộ đùn đẩy qua lại trong bối cảnh giá xăng dầu vẫn biến động khó lường.

GIAO CHO BỘ CÔNG THƯƠNG ĐỂ TRÁNH PHÁT SINH BẤT CẬP ?

Mới đây, góp ý về dự thảo nghị định sửa đổi Nghị định 95 và Nghị định 83 về kinh doanh xăng dầu do Bộ Công thương soạn thảo, Bộ Tài chính một lần nữa đã dứt khoát “nhường” trách nhiệm điều hành giá xăng dầu cho Bộ Công thương. Lý do theo Bộ Tài chính là một số nhiệm vụ thuộc điều hành giá xăng dầu như: giám sát trích lập, sử dụng quỹ bình ổn giá xăng dầu; rà soát tính toán, công bố các khoản định mức để tính giá cơ sở... nên thống nhất giao về một đầu mối là Bộ Công thương.

Tức là Bộ Công thương sẽ là cơ quan chủ trì điều hành giá, cấp phép, quản lý các doanh nghiệp kinh doanh xăng dầu... để tránh phát sinh những bất cập trong khâu tổ chức thực hiện theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ. Song song đó, Bộ Tài chính chỉ thực hiện chức năng thanh, kiểm tra theo đúng quy định.

Trong thực tế, tại cuộc họp

Giá xăng dầu năm 2023 được dự báo tiếp tục biến động, vai trò của cơ quan quản lý chính rất quan trọng nhằm tránh đứt gãy như năm qua

ẢNH: NGỌC DƯƠNG

Quốc hội hồi tháng 10.2022, Bộ trưởng Bộ Tài chính Hồ Đức Phớc đã nêu quan điểm sẽ đề xuất chuyển quyền quản lý xăng dầu về một đầu mối thống nhất là Bộ Công thương, từ điều hành giá, chi phí định mức, kinh doanh... để nguồn cung được chủ động. Kế đó, Bộ Công thương lại có ý kiến nên giao việc quản lý xăng dầu cho Bộ Tài chính. Phản hồi tiếp, đầu

4/2022 của ngành tài chính, Thứ trưởng Bộ Tài chính Nguyễn Đức Chi cũng nhấn mạnh quan điểm là thị trường xăng dầu cần một cơ quan đầu mối quản lý để chủ động điều hành và quy rõ trách nhiệm, quyết định cuối cùng là của Chính phủ. “Dù giao cho bất kỳ cơ quan nào quản lý đi nữa, giá và thị trường xăng dầu cũng phải điều hành tốt”, Thứ trưởng Nguyễn Đức Chi nhấn mạnh.

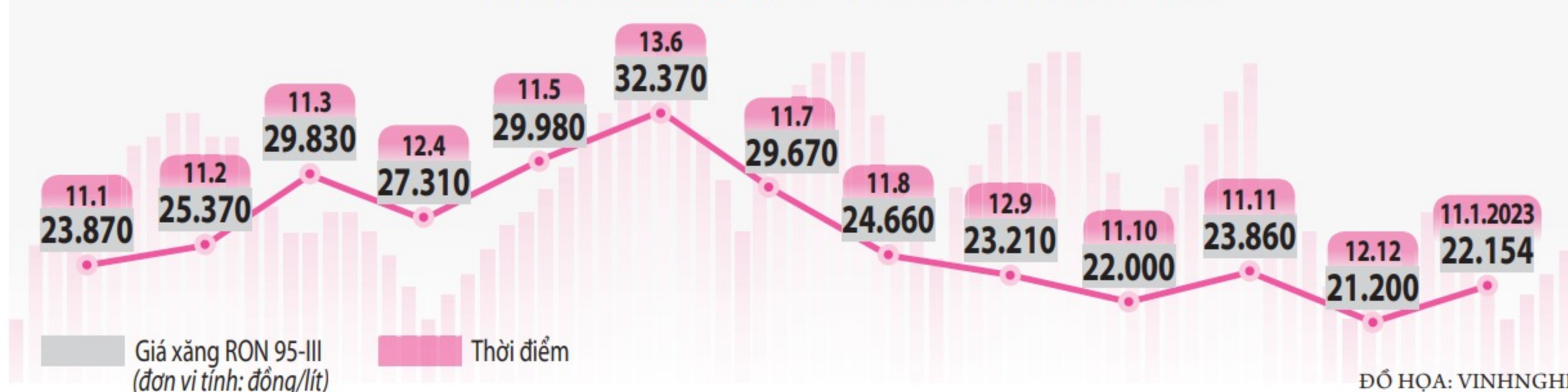
GIAO CHO BỘ TÀI CHÍNH VÌ... CÓ NGHIỆP VỤ TÀI CHÍNH ?

Trong khi Bộ Tài chính nhiều lần muốn chuyển xăng dầu về một mối là Bộ Công thương thì trong dự thảo nghị định sửa đổi về kinh doanh xăng dầu vừa được Bộ Công thương gửi đi lấy ý kiến các bộ ngành, địa phương trong tuần qua, bộ này đã đề xuất một số phương án, trong đó có phương án giao đầu mối quản lý giá xăng

dầu về Bộ Tài chính. Cụ thể Bộ Công thương cho rằng xăng dầu là mặt hàng do nhiều bộ, ngành cùng quản lý theo chức năng, nhiệm vụ được phân giao. Chẳng hạn, Bộ Công an quản lý về phòng chống cháy nổ xăng dầu, Bộ KH-CN quản lý về chất lượng, tiêu chuẩn xăng dầu, quản lý nguồn cung và giá là Bộ Công thương và Bộ Tài chính. Nếu giữ nguyên các quy định hiện nay về điều hành, quản lý với xăng dầu sẽ đúng với phân công nhiệm vụ của các bộ từ nhiều năm qua. Tức là, trong điều hành giá xăng dầu, Bộ Tài chính rà soát, hướng dẫn xác định các chi phí và công bố cho Bộ Công thương tính toán giá cơ sở. Tuy nhiên, theo Bộ Công thương, khi có vấn đề phát sinh, như thời điểm thị trường thiếu hụt nguồn cung cuối năm 2022 đã cho thấy sự phối hợp giữa các bộ, ngành xử lý vấn đề trong điều hành chưa được chặt chẽ, lung tung.

Từ đó, phương án Bộ Công

GIÁ XĂNG RON95 NĂM 2022 ĐẾN NAY

Nhà máy lọc hóa dầu Nghi Sơn cam kết đảm bảo nguồn cung

Liên quan đến sự cố kỹ thuật tại Nhà máy lọc hóa dầu Nghi Sơn, ngày 12.1 vừa qua, đoàn công tác của Bộ Công thương do Bộ trưởng Nguyễn Hồng Diên dẫn đầu đã làm việc với Công ty TNHH lọc hóa dầu Nghi Sơn tại tỉnh Thanh Hóa. Mục đích là phải giải quyết kịp thời các vấn đề về nguồn cung xăng dầu trong bối cảnh nhà máy đang gặp sự cố phải giảm công suất. Giám đốc Nhà máy lọc

hóa dầu Nghi Sơn (NSRP) Lê Nguyễn Quốc Vinh cho biết sự cố kỹ thuật tại nhà máy xảy ra từ cuối tháng 12.2022 khiến nhà máy này giảm công suất vận hành xuống 85%. Dự kiến, đến hôm nay (14.1), nhà máy sẽ hoàn thành sửa chữa sự cố kỹ thuật và khởi động lại phân xưởng. Khoảng 3 - 4 ngày tới, phân xưởng sẽ ổn định ở công suất 100% và sẽ tăng lên 105 - 107% để bù đắp thiếu hụt do

tạm dừng vận hành thời gian qua.

Theo kế hoạch của NSRP, trong tháng 1.2023, nhà máy sẽ cung ứng khoảng 600.000 m³ xăng dầu. Lượng hàng cung ứng sẽ tăng trở lại vào tháng 2.2023 với 620.000 m³; tháng 3 là 770.000 m³. Về kế hoạch bảo dưỡng tổng thể, Công ty TNHH lọc hóa dầu Nghi Sơn cam kết nhà máy sẽ bảo đảm nguồn cung thời gian tới và tăng công suất

để đủ nguồn hàng dự trữ trong thời gian bảo dưỡng, bảo đảm thời gian bảo dưỡng tổng thể 55 ngày như kế hoạch đã thông báo với cơ quan có thẩm quyền. Bộ trưởng Bộ Công thương cũng yêu cầu nhà máy phải huy động nguồn dự trữ thương mại (thành phẩm, bán thành phẩm), liên kết với Nhà máy lọc dầu Dung Quất và các kho dự trữ nhằm bảo đảm sản lượng hàng giao cho các

doanh nghiệp đầu mối như hợp đồng cam kết, tránh nguy cơ dẫn tới thiếu hụt xăng dầu. “Sự cố là không ai mong muốn nhưng nhà máy phải nỗ lực, có sự chia sẻ khó khăn, rủi ro cho những nhà phân phối; nghiên cứu, sớm chấp nhận điều khoản bồi hoàn cho người mua khi nhà máy gặp sự cố không giao được hàng cho khách hàng, giảm sản lượng bởi đây là thông lệ quốc tế.

ng đầu ?

GIẢM BÓT KHÂU TRUNG GIAN PHÂN PHỐI XĂNG DẦU

Góp ý dự thảo, Bộ Tài chính đề nghị Bộ Công thương rà soát, đánh giá để giảm bớt số lượng khâu trung gian phân phối xăng dầu; đánh giá kỹ tác động chính sách, nguồn lực tài chính khi sửa đổi quy định về kinh doanh xăng dầu, cũng như nghiên cứu quy định thù lao đại lý tối thiểu (mức chiết khấu tối thiểu) để các cửa hàng bán lẻ đảm bảo hoạt động, kinh doanh.

thương nêu là nên giao Bộ Tài chính điều hành giá xăng dầu nhằm bảo đảm việc phân công công tác quản lý nhà nước về xăng dầu thực hiện theo đúng chức năng nhiệm vụ của các bộ, ngành. “Bộ Tài chính có chuyên môn nghiệp vụ về lĩnh vực tài chính sẽ thực hiện chính xác công tác tính toán, hướng dẫn và công bố giá điều hành đối với mặt hàng xăng dầu”, Bộ Công thương đề xuất. Như vậy, Bộ Công thương chỉ sẽ phối hợp thực hiện theo chức năng nhiệm vụ được giao. Tuy đề xuất là vậy, nhưng Bộ Công thương cũng “thông” thêm nhược điểm của việc giao toàn quyền điều hành xăng dầu cho Bộ Tài chính là tách xa việc điều hành hàng cung cầu, nên sẽ có những bất ổn. Không có sự độc lập khách quan trong việc xác định, phản ánh các chi phí xăng dầu.

Sau khi gửi đi dự thảo sửa đổi nghị định kinh doanh xăng dầu ngày 6.1, đến ngày 9.1 vừa qua, Bộ Công thương cũng ra tiếp thông cáo báo chí “nói lại cho rõ” về đề xuất cho Bộ Tài chính toàn quyền điều hành giá xăng dầu chỉ là... một trong các phương án được đưa ra, chưa phải là phương án cuối cùng. Và quyền quyết định cuối cùng vẫn chờ Chính phủ quyết.

"QUẢ BÓNG" XĂNG DẦU

Trong thực tế, từ tháng 10.2022, khi thị trường xăng dầu trong nước xảy ra tình trạng đứt gãy, gián đoạn, thiếu hụt liên tục... cả 2 bộ Công thương và Tài chính liên tục có những phát ngôn, đề xuất “giao qua, giao lại” đến mức nhiều người ví von xăng dầu trở thành “quả bóng” trách nhiệm để 2 bộ “đá” qua lại.

Ông Nguyễn Tiến Thỏa, Chủ tịch Hội Thẩm định giá Việt Nam, cho rằng các lập luận của 2 bộ nêu ra thể hiện quan điểm của họ, nhưng có thể thấy sự loay hoay, lúng túng trong mối quan hệ giữa các bộ ngành để quản lý, điều hành thị trường xăng dầu đầy biến động. Những bất ổn của

Cần thiết lập lại thị trường xăng dầu

Cần thiết lập lại thị trường xăng dầu, trong đó, điểm then chốt và quan trọng nhất đối với cơ quan quản lý nhà nước vẫn là Bộ Công thương. Công cụ thiết lập thị trường này đều nằm trong tay Bộ Công thương, từ nhập khẩu, dự trữ, bán buôn, bán lẻ. Cần lưu ý các yếu tố nhằm bảo đảm tính cạnh tranh, quyền lực quản lý nhà nước và cơ chế điều hành; khả năng chủ động nguồn cung trong nước rất lớn. Xăng dầu vẫn liên quan đến thuế, phí nên cần có vai trò phối hợp của Bộ Tài chính.

Chuyên gia kinh tế **Vũ Đình Anh**

Chỉ nên trích quỹ bình ổn giá khi giá thế giới xuống thấp

Liên quan đến quỹ bình ổn giá xăng dầu cũng đang được Bộ Công thương đề nghị giữ lại, thì đồng ý nên giữ nhưng phải cải tiến thay đổi cách trích và chi quỹ. Cụ thể, chỉ trích quỹ khi giá thế giới xuống thấp, chứ không trích một mức cố định thường xuyên như lâu nay. Thứ hai, do nhà nước vẫn phải quản lý, can thiệp vào giá xăng dầu khi cần thiết qua công cụ quỹ bình ổn, nên theo luật Giá, khi giá biến động bất thường, ảnh hưởng đời sống kinh tế xã hội, nhà nước công bố biện pháp bình ổn giá tạm thời trong một thời hạn nhất định, chứ không phải chỉ thường xuyên. Như vậy, việc chi sử dụng quỹ phải được công bố, lý giải tại mỗi kỳ điều hành. Khi giá thị trường trở lại bình thường, phải bỏ việc chi quỹ bình ổn này.

Ông **Nguyễn Tiến Thỏa** - Chủ tịch Hội Thẩm định giá Việt Nam

thị trường xăng dầu thời gian qua xuất phát từ việc nhập khẩu xăng dầu trên thị trường thế giới gặp nhiều khó khăn. Rồi chi phí đưa xăng dầu về nước tăng cao hơn quy định, song không được điều chỉnh phù hợp. Chưa kể các kỳ điều chỉnh giá bị kéo dài, không theo kịp giá thế giới tại một số thời điểm giá thế giới biến động liên tục. Nên cân bằng thần mà nói với nhau là các bộ quản lý chưa làm tròn trách nhiệm, cho đến nay vẫn đang đùn đẩy và đổ lỗi cho nhau.

Ông Thỏa nhận định: Quản lý giá xăng dầu trong nước hiện tại bị cắt khúc. Vì thế, phải có một đầu mối, đúng hơn là tổng chỉ huy để chấm dứt ngay tình trạng bị cắt khúc này. Hiện Bộ Công thương đang quản lý từ khâu quy hoạch, xây dựng hệ thống, cấp hạn ngạch, cấp giấy phép doanh nghiệp đầu mối... đặc biệt đảm bảo cung cấp. Thế nên, chính Bộ Công thương hiểu doanh nghiệp và thị trường nhất. Vì vậy, nên giao cho Bộ Công thương quản lý chính sẽ sát thực tiễn hơn và đúng với luật Giá sửa đổi. Nếu giao cho Bộ Tài chính là đi ngược với chủ trương sửa đổi luật Giá (đã báo cáo Quốc hội lần 1 và dự kiến được thông qua vào kỳ họp Quốc hội tháng 5.2023 - NV). “Cần lưu ý là trong luật Giá, có một chủ trương, định hướng rất quan trọng, đó là phân cấp, phân quyền trong vấn đề quản lý giá cho các bộ, ngành, địa phương. Theo luật Giá, hàng hóa do bộ ngành nào quản lý, bộ đó nắm được các yếu tố đầu vào để quyết định giá”, ông Thỏa nhấn mạnh.

Đồng quan điểm, PGS-TS Đinh Trọng Thịnh, Học viện Tài

chính, cho rằng đề xuất đưa quản lý xăng dầu sang Bộ Tài chính là không hợp lý và khó thuyết phục. Bởi Bộ Tài chính không có kỹ năng nghiệp vụ về thương mại, kinh doanh để quản lý một thị trường lớn như xăng dầu. Trong quá khứ, Bộ Tài chính đã từng quản lý mặt hàng xăng dầu và việc quản lý này thực hiện rất chặt chẽ khi chiến tranh biên giới Tây Nam, phía bắc xảy ra. Xăng dầu là mặt hàng an ninh, phục vụ quân sự là chính yếu. Sau này, theo nền kinh tế thị trường, Chính phủ đã giao cho Bộ Công thương quản lý mặt hàng xăng dầu, bên cạnh đó có các bộ khác cùng phối hợp nhưng Bộ Công thương vẫn là cơ quan quản lý chịu trách nhiệm chính. “Hiện VN đang lọc xăng dầu chiếm tỷ lệ 75 - 80%, giả sử chúng ta có thể lọc và cung cấp đủ 100% thành phẩm xăng dầu cho thị trường trong nước thì cũng khó thay đổi cơ quan quản lý chính. Lý do, Bộ Công thương về chuyên môn đang quản lý cả nguồn cung xăng dầu nhập khẩu và phân giao xăng dầu thành phẩm. Khi chủ động hoàn toàn vẫn phải nhập khẩu dầu thô, thuộc quyền quản lý của Bộ Công thương. Bên cạnh đó, quản lý doanh nghiệp đầu mối, phân phối bán buôn, bán lẻ... đều thuộc ngành công thương. Không có lý do gì để Bộ Công thương cứ “đá” quả bóng xăng dầu qua bộ này bộ nọ mãi vậy được. Bộ Tài chính chỉ quản lý về giá, thuế. Bộ Công thương quản lý toàn diện về đầu ra, đầu vào cho thị trường xăng dầu, nên giao quản lý chính mặt hàng xăng dầu vẫn là Bộ Công thương”, PGS-TS Đinh Trọng Thịnh nhấn mạnh. 🇻🇳

Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc gặp gỡ các đại biểu quốc tế

ÀNH: TTXVN

VN luôn là đối tác tin cậy và là thành viên có trách nhiệm trong cộng đồng quốc tế

Chiều 13.1, tại Phủ Chủ tịch, Chủ tịch nước tiếp 25 đại biểu quốc tế đến từ 15 quốc gia dự các hoạt động kỷ niệm 50 năm ngày ký Hiệp định Paris.

Phát biểu tại buổi tiếp, thay mặt lãnh đạo Đảng và Nhà nước VN, Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc nhiệt liệt chào mừng các đại biểu quốc tế tham dự những hoạt động kỷ niệm 50 năm ngày ký Hiệp định Paris về chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở VN; cho rằng sự có mặt của các đại biểu quốc tế thể hiện tình cảm sâu sắc, quan tâm, yêu mến VN nhiều năm qua, đặc biệt trong những ngày giáp tết Quý Mão 2023.

Chủ tịch nước nhấn mạnh: Đảng, Nhà nước và nhân dân VN luôn khắc ghi sự ủng hộ quý báu của bạn bè quốc tế, không phân biệt chủng tộc, màu da, tôn giáo, những người đã luôn ở bên cạnh VN trong những năm tháng đấu tranh gian khó nhất. Sự ủng hộ, giúp đỡ của bạn bè

quốc tế đã trở thành một phần của lịch sử kháng chiến chống xâm lược của nhân dân VN vì độc lập, tự do của Tổ quốc, cũng như vì hòa bình, lẽ phải và công lý trên thế giới.

Chủ tịch nước khẳng định VN luôn là bạn, là đối tác tin cậy và là thành viên có trách nhiệm trong cộng đồng quốc tế, hợp tác bình đẳng, cùng có lợi với tất cả các nước. VN luôn thủy chung với bạn bè quốc tế, kiên định đoàn kết, ủng hộ nhân dân các nước đấu tranh vì hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ xã hội.

Thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước và nhân dân VN, Chủ tịch nước chân thành cảm ơn những tình cảm tốt đẹp, sự đoàn kết, ủng hộ quý báu mà bạn bè quốc tế đã và đang dành cho VN; bày tỏ tin tưởng sẽ mãi mãi đồng hành với nhân dân VN trong sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc hôm nay.

TTXVN

Trao huân chương tặng một số vị lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Quốc hội

Ngày 13.1, tại Nhà Quốc hội, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ dự lễ trao Huân chương Hồ Chí Minh, Huân chương Quân công, Huân chương Lao động tặng một số vị lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Quốc hội.

Nguyên Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Kim Ngân; Phó chủ tịch thường trực Quốc hội Trần Thanh Mẫn; các Phó chủ tịch Quốc hội: Nguyễn Khắc Định, Nguyễn Đức Hải, Trần Quang Phương; nguyên Phó chủ tịch Quốc hội: Huỳnh Ngọc Sơn, Uông Chu Lưu, Phùng Quốc Hiến... đã dự lễ.

Thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ trao Huân chương Hồ Chí Minh tặng nguyên Phó chủ tịch Quốc hội - thượng tướng Huỳnh Ngọc Sơn, nguyên Phó chủ tịch Quốc hội Uông Chu

Lưu vì đã có công lao to lớn, có nhiều thành tích xuất sắc đóng góp vào sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc.

Chủ tịch Quốc hội trao Huân chương Quân công hạng ba tặng thượng tướng Trần Quang Phương, Phó chủ tịch Quốc hội, nguyên Phó chủ nhiệm Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân VN, vì thành tích đặc biệt xuất sắc trong xây dựng Quân đội nhân dân, củng cố quốc phòng, góp phần vào sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc.

Phó chủ tịch thường trực Quốc hội Trần Thanh Mẫn trao Huân chương Lao động hạng ba tặng ông Trần Văn, nguyên trợ lý Phó chủ tịch Quốc hội Phùng Quốc Hiến, vì thành tích xuất sắc trong công tác, góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của Quốc hội. TTXVN

Tập trung đầu tư hạ tầng, tỉnh nào cũng phải có cao tốc

MAI HÀ

Thủ tướng Phạm Minh Chính khẳng định nguồn lực sắp tới sẽ tập trung cho đầu tư hạ tầng, đồng thời yêu cầu ngành GTVT đẩy nhanh tiến độ các dự án lớn như cao tốc Bắc - Nam, sân bay Long Thành.

KHÔNG THỂ CHIA "BE BÉT" DỰ ÁN RỜI BÁN THẦU

Phát biểu tại hội nghị tổng kết Bộ GTVT chiều 13.1, đánh giá cao nỗ lực của Bộ GTVT khi khởi động được hàng loạt dự án lớn trong bối cảnh chung còn nhiều khó khăn, Thủ tướng Phạm Minh Chính cũng nêu các tồn tại, hạn chế mà ngành này cần khắc phục. "Chúng ta phải thoát khỏi tư tưởng làm sân bay là thế này thế kia. Mà đầu tư hiệu quả, thuận lợi cho việc đi lại, quy hoạch phải chỉ ra việc đó chứ không phải ít hay nhiều", Thủ tướng nêu.

Về nguồn lực đầu tư cho hạ tầng có 5 nguồn quan trọng là đầu tư công, chương trình phục hồi kinh tế, tăng thu giảm chi, từ các địa phương và từ nguồn ngoài ngân sách. Nếu cả nhiệm kỳ trước chỉ huy động được 136.000 tỉ đồng, thì nhiệm kỳ này có 500.000 tỉ đồng cho ngành giao thông. Tinh thần chung của Chính phủ sẽ tập trung cho hạ tầng giao thông và văn hóa xã hội, đặc biệt là cao tốc, "để tất cả các tỉnh đều có

Thủ tướng Phạm Minh Chính phát biểu tại hội nghị tổng kết Bộ GTVT

ANH: NHẬT BẮC

cao tốc kết nối vùng, các tỉnh".

Cho rằng sự phối hợp giữa các bộ, ngành chưa hiệu quả, Thủ tướng yêu cầu khắc phục tình trạng "gần đây sợ trách nhiệm nhiều quá, cứ dè dặt, ông nào cũng giữ cho mình". Bên cạnh đó, cần tháo gỡ vướng mắc về pháp lý chính sách đầu tư BOT, BT trên tinh thần đầu tư công dẫn dắt đầu tư tư, kích hoạt mọi nguồn lực đầu tư của xã hội. Theo đó, cần sớm để xuất khởi động lại đầu tư BT mới thu hút được nguồn lực ngoài ngân sách. "BT chả có tội tình gì, chỉ mấy ông thực hiện có tội, tại sao kết liễu nó", Thủ tướng nêu vấn đề.

Với dự án Cảng hàng không quốc tế Long Thành, người đứng đầu Chính phủ cũng nhắc nhở việc "đầu thầu mãi không xong". "Tôi cảnh báo đầu thầu

kiểu đó sau lại thanh tra, kiểm tra, mất rất nhiều công sức, mất tiền của, mất uy tín. Làm phải minh bạch, trong sáng", Thủ tướng nói và yêu cầu lãnh đạo Bộ GTVT trực tiếp vào dự án để chỉ đạo tháo gỡ vướng mắc.

Nhấn mạnh các dự án lớn phải đặt lợi ích quốc gia trên hết, Thủ tướng yêu cầu không chia nhỏ dự án. Ví dụ, dự án đường cao tốc quy mô 5.000 - 10.000 tỉ đồng là bình thường, "không thể chia ra 2 - 3 km một đoạn, đi kiểm tra cũng rồi hết cả đầu, 10 km mà 3 ông nhà thầu, 3 ông tư vấn giám sát...". Nhà thầu nào đủ năng lực thì mời vào, đầu thầu quốc tế song phẳng. Không thể để tình trạng bán thầu, đến lúc xảy ra vấn đề thì tìm mãi không thấy đầu là nhà thầu con cháu, vì bán thầu 4 - 5 lần rồi, đến lúc "F5 quay lại không biết

ai là F1". "Các ban quản lý dự án phải xem lại, rút kinh nghiệm, không thể chia be bét dự án rồi bán thầu. Phải dẹp bỏ đi, dứt khoát phải tránh tiêu cực, tham nhũng", Thủ tướng nhấn mạnh.

KHUYẾN KHÍCH XÃ HỘI HÓA, HỢP TÁC CÔNG TƯ

Thủ tướng lưu ý, Bộ GTVT cần nghiên cứu xây dựng các dự án kết nối với các nước láng giềng Trung Quốc, Lào, Campuchia; phát huy tối đa các dự án hợp tác đối tác công tư; đẩy nhanh nghiên cứu dự án đường sắt tốc độ cao (khoảng 200 km/giờ), trước tiên, nghiên cứu đoạn TP.HCM đi Cần Thơ trên tinh thần tìm hướng tuyến thẳng nhất, tạo không gian phát triển mới.

Phát biểu tại hội nghị, cho biết một số dự án cao tốc Bắc - Nam giai đoạn 1 chậm tiến độ,

"ĐĂNG KIỂM Ô TÔ, CƠ CHẾ SINH RA TIÊU CỰC"

Theo Thủ tướng, xảy ra vụ đăng kiểm ô tô là do cơ chế sinh ra tiêu cực. "Không bắt thì không được, nhưng bắt thì công an mất nhiều thời gian công sức, xét xử, mất người, mất uy tín", Thủ tướng nêu và đề nghị Bộ GTVT cần rút kinh nghiệm, xem xét, tổ chức lại đăng kiểm. Không thể để cái bình thường thành cái bất bình thường, ô tô xếp hàng cả đêm chờ đăng kiểm.

Bộ trưởng GTVT Nguyễn Văn Thắng cho hay, Bộ sẽ chỉ đạo, đôn đốc đẩy nhanh tiến độ 9 dự án còn lại. Trong đó, 7 dự án (Mai Sơn - QL45, QL45 - Nghi Sơn, Nghi Sơn - Diễn Châu, Nha Trang - Cam Lâm, Vĩnh Hảo - Phan Thiết, Phan Thiết - Dầu Giây, cầu Mỹ Thuận 2) sẽ được hoàn thành trong năm 2023. Năm 2024 sẽ tiếp tục hoàn thành 2 dự án thành phần còn lại (Diễn Châu - Bãi Vọt và Cam Lâm - Vĩnh Hảo).

"Đối với dự án cao tốc Bắc - Nam giai đoạn 2021 - 2025, 13 gói thầu còn lại phải đấu thầu thành ký kết hợp đồng với nhà thầu, đảm bảo điều kiện khởi công trước ngày 30.1.2023. Bộ GTVT sẽ tăng cường quản lý chặt chẽ tiến độ, chất lượng của các dự án, không để xảy ra tham nhũng, tiêu cực, kiên quyết xử lý nghiêm tổ chức, cá nhân vi phạm", Bộ trưởng Thắng cho biết.

Nông sản tham gia chuỗi giá trị toàn cầu thì nông dân mới giàu được

Ngày 13.1, tại Hà Nội, Bộ NN-PTNT tổ chức hội nghị tổng kết công tác năm 2022 và triển khai nhiệm vụ năm 2023, với sự tham dự của Thủ tướng Phạm Minh Chính.

Theo Bộ trưởng Bộ NN-PTNT Lê Minh Hoan, kim ngạch xuất khẩu nông lâm sản năm 2022 đạt trên 53 tỉ USD, thặng dư thương mại trên 8,5 tỉ USD, chiếm hơn 75% tổng giá trị xuất siêu. Tuy nhiên, ngành nông nghiệp đang đối mặt với nhiều thách thức, tác động từ biến đổi khí hậu, biến đổi thị trường, biến chuyển xu thế tiêu dùng trên thế giới ngày càng khó đoán định; nhiều thị trường quốc tế bị sụt giảm đơn hàng; về đứt gãy chuỗi cung ứng...

Phát biểu chỉ đạo tại hội nghị,

Thủ tướng Phạm Minh Chính cho rằng, năm 2022 ngành nông nghiệp có đóng góp rất quan trọng, tiếp tục khẳng định vị thế trụ đỡ của nền kinh tế, góp phần nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho người dân. Ngành có sự chuyển đổi toàn diện từ tư duy sản xuất nông nghiệp sang phát triển kinh tế nông nghiệp, đây là tư duy quan trọng, góp phần làm cho nông nghiệp phát triển bền vững, gắn sản xuất với thị trường, sản xuất với chế biến để gia tăng giá trị.

Định hướng phát triển ngành nông nghiệp những năm tới, Thủ tướng Phạm Minh Chính đề nghị Bộ NN-PTNT tiếp tục đẩy mạnh xây dựng thương hiệu nông sản để thâm nhập, mở rộng

thị trường và gia tăng giá trị. "Ngành nông nghiệp VN phải tìm cách đa dạng hóa sản phẩm, đa dạng chuỗi cung ứng, đa dạng hóa thị trường xuất khẩu để tham gia sâu vào chuỗi giá trị toàn cầu thì mới giúp nông dân chúng ta giàu có được", Thủ tướng chỉ đạo.

Người đứng đầu Chính phủ cũng đề nghị Bộ NN-PTNT khẩn trương ban hành chương trình hành động 180 ngày gỡ thẻ vàng IUU mà Ủy ban Châu Âu (EC) cảnh báo đối với hoạt động khai thác hải sản bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định của VN từ năm 2017, đây là vấn đề có tính chất quốc gia, dân tộc, thể diện quốc gia, dứt khoát phải xử lý dứt điểm trong thời gian tới. **Phan Hậu**

TP.HCM nâng cao năng lực Trung tâm kiểm soát bệnh tật

UBND TP.HCM vừa ban hành quyết định về đề án củng cố tổ chức, bộ máy và nâng cao năng lực Trung tâm kiểm soát bệnh tật TP.HCM (HCDC) giai đoạn 2022 - 2025. Mục tiêu của đề án là sắp xếp, cơ cấu lại tổ chức, bộ máy các khoa, phòng thuộc HCDC.

HCDC sau khi củng cố lại sẽ thực hiện 6 hoạt động chính: phòng ngừa, kiểm soát bệnh truyền nhiễm; quản lý bệnh không lây và sức khỏe cộng đồng; truyền thông - giáo dục sức khỏe; đào tạo, phát triển nguồn nhân lực cho hệ thống y tế công cộng; ứng dụng những tiến bộ khoa học, công nghệ về sức khỏe và công nghệ thông tin; xét nghiệm đáp ứng nhu cầu

kiểm soát dịch bệnh và nâng cao sức khỏe người dân.

Để thực hiện những hoạt động này, HCDC sẽ được đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị hiện đại tương ứng; thu hút và bồi dưỡng nhân lực. Cùng với đó, HCDC được thiết lập hệ thống chuyên gia tư vấn gồm các chuyên gia theo lĩnh vực. Đội ngũ chuyên gia này sẽ được tạo điều kiện làm việc tốt nhất, có phòng làm việc, đưa đón và sinh hoạt phí.

HCDC được UBND TP.HCM ra quyết định thành lập ngày 28.1.2019, sau khi sáp nhập 7 trung tâm chuyên ngành thuộc lĩnh vực y tế dự phòng.

Duy Tính

Cảnh cáo ông Mai Tiến Dũng liên quan vụ chuyển bay giải cứu

Ngày 13.1, tại trụ sở T.Ư Đảng, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng chủ trì họp Ban Bí thư để xem xét, thi hành kỷ luật cán bộ theo đề nghị của Ủy ban Kiểm tra T.Ư. Cụ thể, Ban Bí thư xem xét kỷ luật các ông: Mai Tiến Dũng, nguyên Ủy viên T.Ư Đảng, nguyên Bí thư Đảng ủy, nguyên Bộ trưởng, Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ; Chử Xuân Dũng, Thành ủy viên, Ủy viên Ban Cán sự Đảng, Phó chủ tịch UBND TP.Hà Nội; Ma Thế Quyền, Tỉnh ủy viên, Bí thư Đảng ủy, Giám đốc Sở GD-ĐT tỉnh Bắc Kạn; Men Pholly, Trưởng ban Dân tộc tỉnh, nguyên Tỉnh ủy viên, nguyên Bí thư Huyện ủy, nguyên Chủ tịch HĐND H.Tri Tôn, tỉnh An Giang; Nguyễn Văn Phong, Tỉnh ủy viên, Ủy viên Ban Cán sự Đảng, Phó chủ tịch UBND tỉnh, nguyên Bí thư Đảng ủy, nguyên Giám đốc Sở Tài chính tỉnh Bình Thuận.

Sau khi xem xét đề nghị của Ủy ban Kiểm tra T.Ư, Ban Bí thư nhận thấy, ông Mai Tiến Dũng với cương vị Bộ trưởng, Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ đã vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ, quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước; thiếu trách nhiệm trong việc thực hiện nhiệm vụ tổ chức các chuyến bay đưa công dân về nước trong đại dịch Covid-19, để một số cán bộ Văn phòng Chính phủ tham mưu, đề xuất không đúng kết luận của Thủ tướng Chính phủ, nhận hối lộ, bị khởi tố, bắt tạm giam. Vi phạm của ông Mai Tiến Dũng đã gây hậu quả nghiêm trọng, dư luận xấu trong xã hội, làm giảm uy

Ông Mai Tiến Dũng, nguyên Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ

ẢNH: NGỌC THẮNG

tín của tổ chức Đảng và cơ quan hành chính Nhà nước.

Ông Chử Xuân Dũng đã suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống; nhận hối lộ; vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ, quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước, quy định về những điều đảng viên không được làm và trách nhiệm nêu gương; thiếu trách nhiệm trong việc thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao, để xảy ra vi phạm, khuyết điểm, tiêu cực, tham nhũng, gây thất thoát ngân sách nhà nước; vi phạm quy chế làm việc, không thực hiện chỉ đạo của Thành ủy về công tác phòng, chống dịch Covid-19.

Ông Ma Thế Quyền đã vi phạm quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước, quy chế làm việc; thiếu trách nhiệm trong lãnh đạo, chỉ đạo, thiếu kiểm tra, giám sát để đơn vị thuộc quyền quản lý vi phạm pháp luật về kế toán, ngân sách nhà nước, gây thất thoát ngân sách nhà nước.

Ông Men Pholly đã vi phạm nguyên tắc tổ chức, hoạt động,

quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước, vi phạm quy định về những điều đảng viên không được làm và trách nhiệm nêu gương; đầu tư dự án và kinh doanh chưa thực hiện đầy đủ thủ tục theo quy định của pháp luật.

Ông Nguyễn Văn Phong trong thời gian giữ chức vụ Bí thư Đảng ủy, Giám đốc Sở Tài chính đã vi phạm quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước; thiếu trách nhiệm trong việc thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao; vi phạm quy định pháp luật về đất đai, đấu thầu, gây thất thoát ngân sách nhà nước.

Ban Bí thư quyết định thi hành kỷ luật: cảnh cáo ông Mai Tiến Dũng, cách chức tất cả các chức vụ trong Đảng đối với ông Men Pholly; khai trừ ra khỏi Đảng các ông: Chử Xuân Dũng, Ma Thế Quyền, Nguyễn Văn Phong. Ban Bí thư đề nghị các cơ quan chức năng kỷ luật về hành chính đối với các cá nhân trên đồng bộ, kịp thời với kỷ luật Đảng.

Lê Hiệp

Bắt tạm giam cựu kế toán Chi cục Thi hành án dân sự H.Phong Điền (Cần Thơ)

Cơ quan điều tra Viện KSND tối cao ra quyết định truy nã đối với Phạm Hoàng Hùng, cựu Chi cục trưởng Chi cục Thi hành án dân sự H.Phong Điền, TP.Cần Thơ. Ngày 12.1, cơ quan điều tra cũng bắt tạm giam đối với kế toán Nguyễn Thị Ngọc Tuyền để điều tra cùng về tội tham ô tài sản.

Trao đổi với PV, lãnh đạo Cục Thi hành án dân sự TP.Cần Thơ cho biết: "Hôm 3.1, chúng tôi đã ra quyết

định kỷ luật bằng hình thức buộc thôi việc đối với ông Hùng và bà Tuyền. Từ cuối tháng 11.2022 đến nay, chúng tôi không thể liên lạc được với ông này. Cơ quan cũng đã cử người đến tận nhà để nắm tình hình nhưng gia đình ông Hùng không biết ông ấy đi đâu".

Trước đó, giữa tháng 12.2022, Cục Thi hành án dân sự TP.Cần Thơ đã ra thông cáo báo chí về sai phạm của ông Hùng. Theo thông cáo, từ

cuối tháng 11.2022, Cục Thi hành án dân sự TP.Cần Thơ, đã kiểm tra công tác kế toán nghiệp vụ và thu, chi tiền thi hành án tại Chi cục huyện. Tại các buổi kiểm tra, dù đã được thông báo nhưng ông Hùng không đến cơ quan làm việc.

Kết quả kiểm tra cho thấy, ông Hùng đã chỉ đạo kế toán lập chứng từ chi tiền thi hành án không đúng quy định, gây thất thoát số tiền trên 14 tỉ đồng.

Ngân Nga

Luật gia Đặng Đình Thịnh được nhận hơn 113,3 tỉ đồng từ thân chủ

Chiều 13.1, TAND cấp cao tại TP.HCM xử phúc thẩm sửa bản án sơ thẩm vụ án "tranh chấp hợp đồng hứa thưởng và các tranh chấp khác", buộc bị đơn bà Vương Thị Khanh (sinh năm 1923, Việt kiều Mỹ, đã mất năm 2017), ông Nguyễn Đắc Quang (mất năm 2018), và những người kế thừa quyền, nghĩa vụ (được ghi rõ trong bản án) phải trả cho nguyên đơn là luật gia Đặng Đình Thịnh (Hội Luật gia VN) hơn 113,3 tỉ đồng.

Hơn 113,3 tỉ đồng, tương đương 35% giá trị toàn bộ căn nhà 446 - 448 Nguyễn Thị Minh Khai (Q.3, TP.HCM). Đây là từ thỏa thuận "hứa thưởng" giữa các bên, sau khi ông Thịnh đã đòi được nhà cho gia đình bà Khanh, ông Quang.

Theo nội dung vụ án, căn nhà 446 - 448 Nguyễn Thị Minh Khai do ông Nguyễn Đắc Kha (qua đời năm 2004) và bà Vương Thị Khanh đứng tên làm chủ. Sau đó căn nhà do nhà nước quản lý vì gia đình ông Kha ra nước ngoài định cư. Năm 2006, bà Khanh cùng con trai Nguyễn Đắc Quang trở lại VN làm thủ tục xin được nhận lại căn nhà này, và thuê luật gia Đặng Đình Thịnh giúp đỡ về mặt pháp lý, có làm hợp đồng, phụ lục hợp đồng, cam kết thể hiện phía bà Khanh có hứa thưởng cho ông Thịnh 35% giá trị căn nhà nếu đòi lại được.

Năm 2011, Bộ Xây dựng và UBND TP.HCM cùng ra quyết định trả lại nhà cho bà Khanh. Bà Khanh cùng con trai đã thực hiện nhiều giao dịch mua bán, cho thuê với căn nhà nhưng không thực hiện hợp đồng hứa thưởng với ông Đặng Đình Thịnh. Vì vậy, ông Thịnh kiện yêu cầu mẹ con bà Khanh thực hiện việc trả tiền hứa thưởng.

HĐXX sơ thẩm và phúc thẩm đều nhận định căn cứ hợp đồng hứa thưởng ký năm 2008

Luật gia Đặng Đình Thịnh tại phiên tòa phúc thẩm

ẢNH: PHAN THƯƠNG

giữa các bên và căn cứ theo bộ luật Dân sự 2015, việc hứa thưởng là tự nguyện, không vi phạm điều cấm pháp luật, trái đạo đức xã hội, nên cần chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn.

Song HĐXX sơ thẩm phân tích, theo chứng thư thẩm định giá năm 2020, giá trị quyền sử dụng đất và căn nhà 446 - 448 Nguyễn Thị Minh Khai là hơn 323 tỉ đồng. Tại thời điểm ký hợp đồng hứa thưởng, bà Khanh và ông Quang chỉ được quyết định 12/20 căn nhà tương đương với hơn 194 tỉ đồng. Từ đó, tòa sơ thẩm tuyên buộc bị đơn phải trả cho ông Đặng Đình Thịnh 68 tỉ đồng (35% của hơn 194 tỉ đồng).

Tuy nhiên, cấp phúc thẩm nhận định cấp sơ thẩm chỉ buộc những người thừa kế trả 35% trên giá trị tài sản của bà Khanh, ông Quang là không đúng. Bởi theo văn bản thỏa thuận, ông Thịnh được hưởng 35% trên tổng giá trị căn nhà. Bà Khanh và ông Quang được hưởng 60% giá trị căn nhà nên không vượt quá phần tài sản họ đã cam kết trả cho ông Thịnh. Mặt khác ông Thịnh đã hoàn thành việc đòi lại nhà cho gia đình bà Khanh nên văn bản hứa thưởng có giá trị pháp lý. Do đó, cấp phúc thẩm buộc những người thừa kế của bà Khanh, ông Quang phải trả thưởng cho ông Thịnh 35% trên toàn bộ giá trị căn nhà, là hơn 113,3 tỉ đồng.

Phan Thương

Góc biếm họa

Giám đốc Sở GTVT TP.HCM Trần Quang Lâm:

Các công trình giao thông của TP sẽ giải ngân kỷ lục

HÀ MAI
(thực hiện)

Cũng thời điểm này một năm trước, khi chỉ còn khoảng chục ngày là đến Tết Nguyên đán 2022, Giám đốc Sở GTVT TP.HCM Trần Quang Lâm chia sẻ với *Thanh Niên* rằng “tết này được làm việc là điều rất phấn khởi đối với cán bộ ngành giao thông”. Làm việc xuyên tết, năm 2022 ngành giao thông TP.HCM đã có những bứt phá ngoạn mục.

ANH: GIA MINH

Thế nhưng trao đổi với *Thanh Niên*, ông Trần Quang Lâm (ảnh) cho biết năm 2023 này, ngành giao thông vẫn “rất nhiều việc”... bởi mục tiêu của năm nay là giải ngân kỷ lục để triển khai các dự án hạ tầng trọng điểm, góp phần giảm ùn tắc và bứt phá kinh tế TP.

Khởi công Vành đai 3; triển khai thu phí hạ tầng cảng biển; đưa vào khai thác toàn diện Bến xe Miền Đông mới và mới đây nhất là khởi công nút giao An Phú, QL50... 2022 có vẻ là một năm nhiều dấu ấn về ngành giao thông TP.HCM?

Đúng vậy. 2022 là năm rất đặc biệt đối với ngành GTVT TP.HCM nói chung và những người làm giao thông chúng tôi nói riêng. Lần đầu tiên trong lịch sử, ngành giao thông đóng góp cho ngân sách TP trên 1.800 tỉ đồng nhờ thu phí hạ tầng cảng biển từ tháng 4.2022. Trung bình mỗi ngày, thu ngân sách từ

ANH: H.M

Khởi công QL50

linh vực giao thông được hơn 7 tỉ đồng. Cũng trong 2022, lần đầu tiên Sở GTVT được giao là cơ quan chủ trì dự án có số vốn lên tới 75.000 tỉ đồng - dự án Vành đai 3. Cùng với đó, khởi công 3 dự án trọng điểm gồm QL50 và nút giao An Phú, đường nối Trần Quốc Hoàn. Đây là những cửa ngõ kết nối đa phương thức, kết nối các vùng... đóng vai trò vô cùng quan trọng cho sự phát triển của TP.

Có một thông số ngẫu nhiên nhưng khá thú vị thế này: TP.HCM có Cảng hàng không Tân Sơn Nhất nhộn nhịp nhất cả nước (chiếm sản lượng khoảng 1/4 lượng khách cả nước); cảng biển chiếm 1/4 sản lượng hàng hóa cả nước, số lượt cấp phép đào tạo lái xe cũng chiếm 1/4 cả nước. Để phục vụ TP quy mô 13 triệu dân, giao thông đa phương thức với quy mô lớn như vậy đòi hỏi sự nỗ lực rất lớn. Và chúng tôi tự hào là đơn vị trực tiếp đóng góp vào hiệu quả của các hoạt động đó.

Theo ông, điều gì đã giúp ngành giao thông có bước đột phá ấn tượng như vậy trong một năm rất nhiều khó khăn như 2022?

Chắc chắn là nhiệt huyết rồi. Còn nhớ hồi tháng 10.2021, sau khi kiểm soát được dịch bệnh, chính thức mở cửa để phát triển kinh tế, TP.HCM là nơi khát vọng bứt phá nhất để lấy lại những gì đã mất. Trong đó, ngành giao thông được đánh giá là mũi nhọn, trước là để nối lại các đứt gãy về vận chuyển, vận tải, phục vụ đi lại của người dân, sau là dùng hạ tầng làm đòn bẩy phát triển kinh tế. Đó cũng là giai đoạn chúng tôi rục rịch chuẩn bị làm Vành đai 3. Mục tiêu bằng mọi cách trong tháng 6.2022 phải trình được Quốc hội thông qua dự án. Thời gian thì gấp gáp trong khi thời điểm đó vẫn còn giãn cách xã hội. Từ đầu cầu Hà Nội và đầu cầu TP.HCM, nhóm chat hoạt động cả đêm, vừa làm hồ sơ, vừa làm tờ trình dự án, góp ý, chỉnh sửa... Tôi, anh Bình (ông Lê Hòa Bình - cố Phó chủ tịch UBND TP), anh Phúc (ông Lương Minh Phúc - Giám đốc Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng các công trình giao thông) đều nhiễm Covid-19, mất giọng nhưng vẫn hợp, vẫn làm việc rất say mê. Cuối năm kể lại không hiểu sao lúc đó có thể nhiệt huyết và khỏe đến như vậy. Mặc dù vất vả nhưng khi nhìn lại thấy rất hạnh phúc.

Ngoài nỗ lực của ngành giao thông, không thể thiếu được sự hỗ trợ, phối hợp hết mình của các ban, ngành, đơn vị liên quan, nhất là sự quan tâm của cả Chính phủ, các bộ, HĐND,

UBND TP cho tới các phòng, ban, đơn vị liên quan. Đơn cử, TP triển khai thu phí cảng biển, ngành giao thông thực tế chỉ làm kỹ thuật nhưng lại được giao lập và trình đề án. Dịch bệnh vẫn còn “căng” và thời gian rất gấp nhưng may nhờ có “người đi trước” là TP.Hải Phòng đã chia sẻ với chúng tôi nhiều kinh nghiệm về cách làm, cách tổ chức. Bên cạnh đó, Tổng cục Hải quan, Cục Hải quan TP.HCM, Sở Tư pháp, Sở TT-TT, ngân hàng... tất cả các đơn vị đều đồng lòng hỗ trợ rất tích cực, giúp Sở GTVT triển khai đề án thu phí cảng biển thành công, đóng góp kỷ lục cho ngân sách TP.

Ông có cảm thấy hài lòng khi nhìn lại những thành quả trên?

Tôi tự hào vì ngành giao thông đã làm được những việc rất mới, rất khó. Song, nếu hỏi hài lòng chưa thì mới chỉ ở mức tương đối.

Cũng còn một số đầu việc khiến chúng tôi chưa hài lòng. Điển hình là việc Bến xe Miền Đông mới đi vào hoạt động được người dân, báo chí phản ánh nhiều về các bất cập. Thật ra khi đưa bến xe vào khai thác, chúng tôi cũng rất trăn trở. Đúng ra thì bến xe mới đưa vào khai thác phải đồng bộ với tuyến metro số 1, Vành đai 2, Xa lộ Hà Nội và một số công trình ở khu vực này. Tuy nhiên, các công trình này lại về đích chậm hơn bến xe. Nhưng không lẽ để bến mới bỏ không? Do đó, chúng tôi phải cân nhắc lộ trình đưa vào khai thác bến xe mới và đã xảy ra một số bất cập. Cũng nhờ cơ quan báo chí

phản ánh, Sở đã tiếp nhận thông tin với sự cầu thị, kịp thời chấn chỉnh và có giải pháp ngay. Hay tình trạng xe dù bến cóc vẫn còn tồn tại; “điểm nóng” sân bay Tân Sơn Nhất xảy ra bất cập tổ chức làn xe taxi, bãi xe buýt... Nhìn chung, chúng tôi cũng đã rút ra được những bài học để ứng xử nhanh, nhận diện những tồn tại trong năm 2022 và trong 2023 chắc chắn sẽ khắc phục.

Vấn đề được người dân TP quan tâm nhiều nhất vẫn là tình trạng ùn tắc giao thông chưa có dấu hiệu thuyên giảm. Ngành giao thông có kế sách đột phá gì để giải quyết bài toán này trong 2023?

Trước đây, TP tập trung làm một số công trình giải quyết nhu cầu trước mắt, ngắn hạn như cầu vượt thép... nhưng để phục vụ một TP lớn với 13 triệu dân hiện nay, không có cách nào khác là phải phát triển hệ thống giao thông công cộng (GTCC) sức chứa lớn, đó là metro, trước mắt là metro số 1. Chúng tôi sẽ vận dụng triệt để công nghệ thông tin vào công tác quản lý, đặc biệt là chính sách vé và hệ thống thẻ vé với hệ thống GTCC. Bên cạnh đó, Sở đã tham mưu TP làm sao phát triển thật nhanh các tuyến metro để tạo thành mạng lưới; đề xuất một số tuyến quan trọng cần tập trung phát triển và đề nghị giao Sở QH-KT khẩn trương lập quy hoạch, thậm chí có thể điều chỉnh vị trí một số nhà ga để thuận tiện cho việc điều chỉnh quy hoạch xung quanh các nhà ga theo mô hình TOD (phát triển đô thị theo hướng GTCC), làm cơ sở lập dự án đầu tư.

Khó khăn lớn nhất của ngành giao thông vẫn là nguồn vốn. Hiện nay, Nghị quyết 54 sửa đổi đã trình xin ý kiến Quốc hội, trong đó, TP.HCM đề xuất cho phép áp dụng trở lại các mô hình đầu tư PPP như hình thức BT, BOT trên các trục đường cần cải tạo, mở rộng... Nếu được thông qua, rất nhiều dự án trọng điểm sẽ có thể được khởi động lại, tăng tốc. Sau khi những cơ chế, chính sách được ban hành, tôi tin tưởng rằng năm 2023 TP sẽ phát triển được hệ thống hạ tầng trọng yếu, hệ thống GTCC, góp phần hiệu quả trong việc giảm ùn tắc.

THÁCH THỨC LỚN NHẤT CỦA NGÀNH GTVT TP.HCM TRONG 2023

2023 là năm nhiều thách thức. Chúng ta sẽ đón nhận những chính sách, những quan điểm mới, những quy định mới. Khối lượng công việc tăng rất nhiều. Dự kiến năm 2023, các dự án giao thông TP sẽ đạt mức độ giải ngân kỷ lục. Chỉ riêng Vành đai 3, kế hoạch giải ngân phải đạt 12.000 tỉ đồng, trong khi hiện nay các dự án giao thông chỉ giải ngân khoảng 4.000 - 5.000 tỉ đồng/năm. Để giải ngân được thì phải nghiệm thu được, công trường phải đạt khối lượng công việc. Nghĩa là khối lượng công việc rất lớn, đòi hỏi quản lý từ các khâu thẩm định, phê duyệt tới khâu kiểm tra chất lượng... phải chặt chẽ, hiệu quả, đồng bộ. Chưa kể, phải tập trung đẩy nhanh tuyến metro số 1, metro số 2 cùng một số dự án quan trọng như cầu Thủ Thiêm 4, Vành đai 4, cao tốc TP.HCM - Mộc Bài...

Rất nhiều việc nhưng ai yêu ngành giao thông sẽ thấy rất vui vì có nhiều việc để làm.

Giám đốc Sở GTVT TP.HCM Trần Quang Lâm

Tạo điều kiện thuận lợi cho đoàn viên, thanh niên tham gia BHXH

Chiều 13.1, T.Ư Đoàn và Bảo hiểm xã hội (BHXH) VN đã ký kết quy chế phối hợp giữa hai bên giai đoạn 2023 - 2027. Tham dự chương trình có anh Bùi Quang Huy, Ủy viên dự khuyết T.Ư Đảng, Bí thư thứ nhất T.Ư Đoàn; anh Nguyễn Ngọc Lương, Bí thư thường trực T.Ư Đoàn, và các Bí thư T.Ư Đoàn: Ngô Văn Cương, Nguyễn Tường Lâm, Nguyễn Phạm Duy Trang, Nguyễn Minh Triết; ông Nguyễn Thế Mạnh, Bí thư Ban Cán sự Đảng, Tổng giám đốc BHXH VN, và các lãnh

đạo ngành BHXH VN.

Quy chế phối hợp nhằm tăng cường trách nhiệm và sự phối hợp trong chỉ đạo, hướng dẫn và tổ chức thực hiện chính sách, pháp luật về BHXH, bảo hiểm y tế (BHYT), bảo hiểm thất nghiệp (BHTN), hướng tới mục tiêu chung là thực hiện có hiệu quả các chính sách này, đảm bảo quyền lợi chính đáng, hợp pháp của người tham gia, đặc biệt là đoàn viên, thanh niên. Theo đó, hai bên sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho đoàn viên, thanh niên tham

gia BHXH, BHYT, BHTN, đồng thời lan tỏa rộng rãi trong đoàn viên, thanh niên về ý nghĩa, lợi ích, tính nhân văn và sự tin cậy của chính sách BHXH, BHYT, BHTN.

Tại lễ ký kết, T.Ư Đoàn đã trao tặng kỷ niệm chương "Vì thế hệ trẻ" cho 4 lãnh đạo ngành BHXH VN, gồm tổng giám đốc và các phó tổng giám đốc. BHXH VN cũng trao kỷ niệm chương "Vì sự nghiệp BHXH VN" cho 6 thành viên Ban Bí thư T.Ư Đoàn.

Vũ Thơ

T.Ư Đoàn ký kết quy chế phối hợp với BHXH VN

ẢNH: BẢO ANH

Giá USD rớt mạnh, tiết kiệm lên ngôi

Tăng phi mã vào tháng 10.2022 nhưng giá USD giảm mạnh trước sự ngỡ ngàng của thị trường. Nhiều người nắm giữ USD thua lỗ nặng chỉ trong vài tháng qua.

ĐẦU TƯ TỶ GIÁ MÉO MẶT

Ngày 13.1, giá USD giao dịch giữa các ngân hàng (NH) vẫn quanh mức 23.450 đồng/USD. Đây là mức giá Sở Giao dịch Ngân hàng Nhà nước (NHNN) thu mua lại ngoại tệ dư thừa trên thị trường. Thực tế, giá USD của các NH đã sụt giảm không phanh sau khi đạt mức kỷ lục, gần 24.900 đồng/USD hồi tháng 10.2022. Tính đến thời điểm hiện tại, Vietcombank đã giảm giá đồng bạc xanh gần 1.300 đồng so với cuối tháng 10.2022, tương ứng mức giảm 5,1%. Nhà băng này mua USD vào với giá còn 23.260 - 23.290 đồng, trong khi bán ra 23.610 đồng.

Rớt mạnh hơn là USD trên thị trường tự do. Chiều 13.1, giá mua USD tự do còn 23.395 đồng, bán ra 23.455 đồng. So với cách đây 3 tháng, giá USD tự do giảm hơn 2.000 đồng, tương ứng mất 8,2%. Tốc độ giảm giá USD tự do nhanh hơn trong NH và về xấp xỉ mức giá mua vào của nhà nước.

Sự đi xuống của giá USD những tháng gần đây khiến nhiều người bị bất ngờ. Chị Hoàng Anh (Q.7, TP.HCM) cho biết hồi tháng 10.2022 khi thấy giá USD tăng liên tục tiến sát mức 25.600 đồng/USD chị cũng định bán ra hơn 150.000 USD đang nắm giữ. Thế nhưng ai cũng can vì tin rằng USD sẽ còn tiếp tục tăng. Bản thân chị cũng tin như vậy nên lại để đó. Nay cần tiền xử lý công việc thì giá đã xuống 23.390 đồng/USD. "Tính ra mất đi khoảng 287 triệu

Lãi suất tiết kiệm cao góp phần giảm tâm lý găm giữ ngoại tệ

ẢNH: NHẬT THỊNH

đồng chênh lệch tỷ giá nếu tôi bán cách đây chưa đầy 3 tháng", chị Hoàng Anh tiếc rẻ. Chưa kể, theo chị Hoàng Anh, chị mua số ngoại tệ này từ đầu năm 2022 với giá 23.500 đồng nên phần lỗ về giá là 110 đồng/USD, mất khoảng 16,5 triệu đồng. Nếu gửi tiết kiệm tiền đồng với lãi suất khoảng 7%/năm thì cùng số tiền này, chị còn có thêm khoản lãi tiết kiệm hơn 265 triệu đồng. "Từ trước đến nay, giá USD thường hay tăng và ít khi nào có xu hướng giảm mạnh trong thời gian ngắn như vậy. Nay lãi suất tiền đồng ở mức cao 9,5%/năm nên tôi phải xem lại việc nắm giữ USD hay chuyển sang tiền đồng, chứ giá USD khó có thể tăng được như mức lãi suất này", chị Hoàng Anh cho hay.

Tâm lý găm giữ ngoại tệ cũng biến mất khi USD xuống giá. Chị Anh Thư, Công ty xuất khẩu thủy sản Thành Nhơn, thú nhận cách đây mấy tháng, khi ngoại tệ thanh toán tiền tôm, cua xuất đi nước ngoài về, chị còn hóng xem tỷ giá biến động như thế nào rồi mới quyết định thời điểm bán. Thế nhưng gần đây, khi tỷ giá có

xu hướng đi xuống nhanh, công ty quyết định bán ngoại tệ lấy tiền đồng về. Đối với hoạt động xuất khẩu hàng hóa, tỷ giá càng cao thì doanh nghiệp thu được lợi nhuận từ ngoại tệ. Ngược lại, giá USD giảm thì doanh nghiệp xử lý bán USD lấy tiền đồng gửi NH có mức sinh lợi tốt hơn. Chị Anh Thư cho hay bù lại tỷ giá không tăng nhưng giá hải sản xuất đi tăng 100.000 - 150.000 đồng/kg, giá tôm lên 700.000 - 850.000 đồng/kg. Ngoài ra, doanh nghiệp cũng vừa ký được một đơn hàng cung cấp cho đối tác nước ngoài 3.000 tấn tôm hùm/năm, tính ra mỗi ngày xuất khoảng 2 - 3 tấn, riêng của Cà Mau là 100 tấn. "Bây giờ chỉ lo nguồn hàng trong nước không đủ bán cho nước ngoài để thu ngoại tệ về", chị Anh Thư cho hay.

CUNG NGOẠI TỆ DỒI DÀO

Theo ông Nguyễn Đình Tùng, Tổng giám đốc NH TMCP Phương Đông (OCB), giá USD giảm do nhu cầu thanh toán giảm, bên cạnh đó nguồn cung ngoại tệ trên thị trường

tăng lên. Quan trọng là tâm lý găm giữ ngoại tệ không còn nữa khi giá cứ đi xuống cũng làm cho nguồn cung trên thị trường lại càng dồi dào hơn. Ngoài ra, tác động thị trường vàng lên tỷ giá cũng không còn như những năm trước đây... khiến giá USD có thêm một lý do đi xuống. Theo phân tích của vị tổng giám đốc này, giá USD tăng chỉ có lợi cho giới đầu cơ chứ phía doanh nghiệp xuất khẩu cũng không hưởng gì nhiều. Bởi các doanh nghiệp này thường vay tiền NH để làm hàng xuất khẩu, khi ngoại tệ về thì bán lại cho NH để trả nợ. Ngược lại, tỷ giá tăng sẽ tác động đến lạm phát trong nước bởi giá hàng hóa nhập khẩu sẽ tăng lên, nhất là giá xăng dầu tăng sẽ gây ảnh hưởng đến đời sống người dân, doanh nghiệp khác. "Tỷ giá cân bằng, đảm bảo hài hòa, linh hoạt là tín hiệu tích cực cho thị trường", ông Nguyễn Đình Tùng nói.

Trong những ngày đầu tháng 1, Công ty CP chứng khoán SSI nhận định NHNN đã phát đi tín hiệu sẵn sàng mua USD khi niêm yết trở lại giá mua

NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC LIÊN TỤC HÚT RÒNG TIỀN

Liên tục từ đầu tháng 1 đến nay, NHNN hút ròng lượng tiền trên thị trường mở lên đến 125.657 tỉ đồng. Điều này cho thấy thanh khoản của các NH đã tốt hơn trước. Ngày 13.1, NHNN hút về 20.500 tỉ đồng, trong khi bơm ra chưa đến 15.500 tỉ đồng. Năng lượng tiền hút về lên 187.300 tỉ đồng kể từ đầu tháng 1 đến nay, trong khi bơm ra 61.643 tỉ đồng. Lượng tiền hút về cao gấp 3 lần bơm ra.

USD trên Sở Giao dịch NHNN ở mức 23.450 đồng/USD. Tâm lý găm giữ USD có thể đã được giải tỏa nhờ chênh lệch tăng cao giữa lãi suất huy động tiền đồng và USD. Bên cạnh đó, các yếu tố cơ bản liên quan đến nguồn cung ngoại tệ cũng có nhiều điểm tích cực, như dòng vốn đầu tư trực tiếp và gián tiếp nước ngoài gia tăng, cán cân thương mại thặng dư hay dòng tiền từ các khoản vay ngoại tệ mới được giải ngân. Tính chung cả năm 2022, cán cân thương mại hàng hóa ước tính xuất siêu 11,2 tỉ USD (năm trước xuất siêu 3,32 tỉ USD). Như vậy, cán cân thương mại năm 2022 tiếp tục ghi nhận xuất siêu năm thứ 7 liên tiếp với thặng dư gấp hơn 3 lần năm trước.

Với giá USD trên thị trường liên NH xuống thấp hơn giá mua của Sở Giao dịch NHNN những ngày gần đây, một số thành viên trên thị trường liên NH cho hay NHNN đã thực hiện mua vào lượng ngoại tệ lớn, khoảng 2 tỉ USD. Điều này đã chặn đà rơi của tỷ giá có thể xuống sâu hơn.

Thanh Xuân

Fanpage
Thanh Niên

YouTube
Thanh Niên

Em bé má ửng hồng vì lạnh ăn bánh chưng

Bữa tiệc
tất niên
ấm lòng ngày
cuối năm
cho các em nhỏ
Hà Giang
ẢNH: NVCC

Ấm lòng bữa tiệc tất niên cho các em nhỏ nơi núi đá Hà Giang

VŨ PHƯƠNG

Bức ảnh bữa tiệc tất niên của các em nhỏ ở Hà Giang đôi má ửng hồng vì lạnh với bánh chưng, thịt heo, chả lụa... nhận hàng chục ngàn lượt yêu thích của dân mạng vì "ấm lòng ngày cuối năm".

Bữa tiệc tất niên bày ngay dưới sàn đất của lớp học với manh chiếu - miếng bìa carton lót. Các em nhỏ từ mầm non đến cấp 2 quần áo còn lấm lem đất ngồi sát nhau. Không khí ấm áp của bữa tiệc át đi cái lạnh những ngày sát tết.

BỮA TIỆC ĐẶC BIỆT

Mỗi mâm tiệc cho 15 - 20 em có cơm, bánh chưng, thịt heo, thịt gà, chả lụa, tô canh rau. Đây có thể là những món ăn ngày thường với nhiều người, nhưng với những em nhỏ Hà Giang, đó thật đặc biệt. Tham gia tổ chức buổi tiệc, chị Phạm Kim Lục (37 tuổi, ngụ TP.HCM) cho biết đây là chương

trình của nhóm "Xe bus yêu thương" phối hợp với địa phương, trường học và các nhà hảo tâm thực hiện trong hai ngày tại thôn Pờ Chừ Lũng (xã Ngam La, H.Yên Minh, Hà Giang). Ngoài tiệc tất niên, nhóm còn mang máy chiếu lên chiếu phim hoạt hình, nấu trà sữa, tặng quà cho các em nhỏ và bà con tại địa phương.

Theo lời chị Lục, 2 năm trước, nhóm chị từng tặng heo giống cho bà con tại đây, dịp này, heo đã đẻ xong 4 lứa, nặng khoảng 50 kg nên nhóm mua để mở tiệc cho các em. Chả lụa nhóm đặt mua ở trung tâm huyện, nguyên liệu nấu trà sữa được mang theo từ TP.HCM, còn rau củ và thịt gà mua của bà con tại địa phương. Hai bữa tiệc tại 2 điểm trường đều có sự hỗ trợ của các thầy cô, cán bộ xã và bà con cùng nhóm chung tay nấu nướng.

"Đường vào 2 thôn này rất khó khăn, vào xã thì phải đi bằng xe máy. Ngày trước, còn không có đường để đi. Hai năm trước, nhóm tài trợ xi măng, bà con góp sức để làm đường bê tông,

tới nay vẫn chưa xong. Với các em, trà sữa, ti vi là những điều lạ lẫm lắm", chị Lục kể. 18 người tham gia chương trình đều xin nghỉ phép, tự bỏ tiền túi lo chi phí đi lại, ăn uống để thực hiện chuyến đi mang tết đến với các em nhỏ ở Hà Giang. Ở cả hai điểm trường, các em đều ăn ngon lành, hết sạch các món và cười tươi rói khi có quà mang về.

TIẾNG CƯỜI RỘN RÀNG Ở XÃ 60% LÀ HỘ NGHÈO

Chị Lục bày tỏ: "Nhìn các bé ăn rất là tội, cảm miếng thịt ăn ngấu nghiến thấy thương lắm. Vì điều kiện thiếu thốn nên các em ngồi dưới đất, không đủ chiếu thì chúng tôi lấy miếng bìa carton của các thùng đựng quà mang ra lót cho các bé. Đang mùa rét nên chúng tôi tặng thêm quần áo ấm, ủng đi mưa, nón len, bánh, kẹo, sữa cho các em và gia đình".

Có nhiều điểm đến hỗ trợ các hoàn cảnh khó khăn khác nhau, nhưng riêng tại xã Pờ Chừ Lũng, nhóm của chị Lục đã quay lại nhiều lần vì thấy sự thiếu thốn

của bà con nơi đây. Ở đây, các em học lớp 1, lớp 2 còn đi bộ đi học gần, nhưng các em lên lớp lớn hơn có khi phải đi bộ cả buổi mới đến trường. Để khích lệ các em theo học, nhóm có hỗ trợ học bổng hằng tháng cho một số trường hợp. "Những điểm trường vùng sâu để làm được một bữa tiệc cho các em rất khó vì thiếu thốn nổi, xoong to, chén, đĩa. Những chuyến trước, chúng tôi hay mua xoong nồi lên tặng thầy cô giáo", chị Lục nói.

Ông Nguyễn Văn Thuận, Chủ tịch UBND xã Ngam La, cho biết với sự hỗ trợ của nhóm thiện nguyện, xã đã tổ chức gói bánh chưng ở 2 điểm trường để các cháu vừa ăn tất niên vừa có quà bánh mang về. Ông Thuận cho hay xã Ngam La có hơn 60% là hộ nghèo, hoàn cảnh của người dân khó khăn nên hằng ngày nhà nào trồng lúa nước thì mới ăn cơm, nhà nào trồng bắp thì ăn mền mền. Các em đi học tại trường thì ăn theo chế độ hỗ trợ của nhà nước. 4 - 5 năm trở lại đây, bà con địa phương tự kéo đường

điện về nên chỉ đủ thấp sáng, chứ không dùng được cho các đồ đạc khác. Ngoài ra, một thôn ở xã vẫn chưa có sóng điện thoại, các em không biết đến ti vi nên được coi phim hoạt hình trên máy chiếu rất thích thú, cười nói rộn ràng. "Đường vào xã mấy năm nay mới được nhóm tài trợ xi măng, bà con góp sức, vật liệu khác để mở đường bê tông rộng 1 - 1,5 m vừa đủ xe máy đi lại. Học sinh, bà con được tặng quà đều mừng, phấn khởi", ông Thuận bày tỏ.

Phải truy tới cùng trách nhiệm

(Tiếp theo trang 1)

Là phạt? Và phạt vài ba triệu. Thế thì vài ba triệu có bù đắp đủ cho những tổn thất và tổn hại của tổ chức và cá nhân bị nêu tên? Rồi sau án phạt vài ba triệu ấy, các diễn đàn kiểu ấy lại đỉnh đặc hoạt động trở lại với thông điệp sáng chói là "chờ che cho những tiếng nói yếu ớt trong cộng đồng".

Rồi phạt ai? Từ một vài chất liệu hình ảnh và âm thanh của một đoạn clip dữ kiện rất mơ hồ phát tán trên mạng mà kẻ nào đó lại có thể dựng lên một câu chuyện động trời về hai nữ sinh viên bị hiếp dâm trong trường quân sự. Rồi kẻ ấy được tiếp tay bởi một diễn đàn đứng danh một trường đại học lớn - nơi có những người đủ nền tảng kiến thức và hiểu biết thời

cuộc để nhận ra mình nên lựa chọn kiểu hành vi nào khi tiếp nhận một thông tin kiểu như thế.

Những người giữ vai trò admin của diễn đàn trên mạng xã hội chỉ nghĩ rất đơn giản là tạo cơ hội cho tiếng nói của sự thật. Bài học cơ bản nhất họ cũng không nhận thức được, rằng "có thật" và "sự thật" là hai chuyện rất khác nhau. Và nhiều người thẳng tay chia sẻ lại thông tin này dưới nhãn một hành vi đạo đức không thể cao quý hơn: lên tiếng bảo vệ nạn nhân, bảo vệ người bị hại.

Nhìn rộng ra, văn hóa "confession" (một trào lưu chia sẻ bí mật ẩn danh) phản ánh điều gì về bản lĩnh và trách nhiệm của những người trẻ tuổi trong hành xử xã

hội? Có những chuyện chỉ cần đơn giản là nói lên ý kiến của mình ở một kênh phản ánh nào đó đúng chỗ, thì không ít người trẻ tuổi lại chọn cách lặn lội hơn là thổ lộ cảm xúc trên confession. Chuyện họ thổ lộ trên confession chẳng có gì thú vị cả, nó chỉ là một loại thắc mắc cần có câu giải thích. Và họ hoàn toàn có thể có câu trả lời nếu hỏi đúng chỗ, với đúng người. Nhưng thả một câu chuyện lên confession dường như giúp họ thỏa mãn điều khác hơn, chứ không phải thỏa mãn nhu cầu đi tìm câu trả lời.

Confession là một phần khá thú vị của cái gọi là "nền dân chủ mạng xã hội", và cũng nên là một phần không thể thiếu của văn hóa internet. Nhưng cái phần không

thể thiếu ấy cũng không nên thiếu khuôn khổ về trách nhiệm pháp lý và đạo đức. Admin của bất cứ diễn đàn nào cũng đều phải thực hiện nghĩa vụ đăng ký pháp lý, và phải trải qua một khóa học về trách nhiệm xã hội để "hành nghề" admin diễn đàn một cách chuyên nghiệp và có trách nhiệm hơn. Các khuôn khổ pháp lý cho việc đăng thông tin dưới nhãn "ẩn danh" cũng phải được xác lập, dù việc ấy có thể gây ra khó chịu đối với nền "dân chủ mạng xã hội".

Nói thẳng, đã đến lúc phải siết chặt lưới kiểm soát và chế tài đối với tất cả những ai gây ra những nguy hại cho xã hội dù dưới nhãn "vô ý". Dư luận chờ đợi các cơ quan chức năng truy tới cùng trách nhiệm.

ĐỂ CÓ CÁI TẾT BÌNH YÊN

3 mùa tết qua (2020, 2021, 2022), người dân TP.HCM nói riêng và cả nước nói chung đón tết trong trạng thái phòng chống dịch bệnh Covid-19, bị (hoặc buộc) hạn chế giao lưu, gặp gỡ chúc tết. Thế nên, Tết Nguyên đán Quý Mão 2023 này, nhiều người mong muốn có được cái tết bình yên...

Thế nhưng, như một quy luật tự nhiên, cứ hễ cận kề giao mùa giữa năm cũ và mới thì dịch bệnh lại hăm he đe dọa. Những ngày qua, các chuyên gia và cơ quan chức năng không ngừng cảnh báo biến chủng mới của Covid-19 xâm nhập trong dịp lễ, tết do sự đi lại, giao lưu tăng cao. Từ cấp Chính phủ đến địa phương đều chuẩn bị kế hoạch phòng chống dịch mùa lễ, tết.

TP.HCM có vị trí khá nhạy cảm với dịch bệnh do là cửa ngõ lưu thông phía nam và quốc tế, vì vậy, TP.HCM hiện đã đặt trong trạng thái cảnh giác cao độ. Ngành y tế, và nhất là các bệnh viện đã sẵn sàng ứng phó, nếu dịch đến và có những diễn biến phức tạp.

Tuần tới, TP.HCM tiếp tục diễn tập chống dịch Covid-19 tại Bệnh viện dã chiến số 13 nhằm ứng phó mọi tình huống. Nhưng kịch bản thì vẫn là “dự báo tình huống”, và mọi tình huống đều có thể dưới hoặc hơn mức dự báo... Ngành chức năng đã chuẩn bị các biện pháp chống dịch ở cửa ngõ, cộng đồng và chuẩn bị giường bệnh, kể cả giường hồi sức. Công tác tiêm vắc xin cho người dân để đảm bảo miễn dịch bền vững vẫn được thực hiện xuyên tít.

Với tinh thần cảnh giác cao độ, đón tết yên bình, không xuất hiện dịch bệnh, chuyên gia cũng khuyên người dân không nên quá chủ quan, nhưng cũng không quá hoang mang. Về phía người dân, cần tuân thủ các biện pháp chống dịch mà cơ quan chức năng đã ban hành, như: đeo khẩu trang, khử khuẩn, giữ khoảng cách cần thiết ở nơi đông người. Đặc biệt, phải nằm lòng bài học với ý thức rằng, phòng bệnh cho cá nhân, gia đình, cơ quan, đơn vị mình là phòng bệnh cho xã hội. Có ý thức phòng dịch bệnh tốt sẽ giúp mọi người an tâm đón tết, có được một mùa tết yên bình.

Duy Tính

Cuộn giấy lớn trên
rơ moóc xe đầu kéo
rơi đè ô tô 4 chỗ
ẢNH: LÊ LANG

LĂNG KÍNH
BẠN ĐỌC

Ngăn chặn ẩn họa từ xe chở hàng công kênh

Dù được cảnh báo liên tục nhưng tình trạng xe chở hàng hóa không chằng buộc cẩn thận dẫn đến tai nạn khi lưu thông vẫn xảy ra thường xuyên, đe dọa tính mạng người đi đường khiến dư luận bức xúc.

Như Thanh Niên thông tin, hôm 12.1, xe đầu kéo biển số 61H-016.29 kéo theo rơ moóc biển số 61R-054.64 chở nhiều cuộn giấy lớn, lưu thông trên làn đường số 1 cao tốc TP.HCM - Trung Lương theo hướng từ miền Tây đi TP.HCM. Khi đến đoạn Km 32, thuộc địa bàn xã Hướng Thọ Phú, TP.Tân An (Long An), nhiều cuộn giấy trên rơ moóc bất ngờ rơi xuống đường. Cùng thời điểm này, ô tô 4 chỗ biển số 51G-075.36 đang lưu thông cùng chiều trên làn đường số 2 trở tới và bị nhiều cuộn giấy đè trúng. Vụ tai nạn làm 3 người trên xe 4 chỗ bị thương.

Tại hiện trường, xe 4 chỗ bị nhiều cuộn giấy đè bẹp phần đầu. Lưu lượng xe lưu thông trên đường cao tốc TP.HCM - Trung Lương quá đông, vụ tai nạn làm giao thông ùn tắc nghiêm trọng hơn 10 km. Nhận được tin báo, đơn vị quản lý

đường cao tốc TP.HCM - Trung Lương đã có mặt phối hợp các đơn vị nghiệp vụ liên quan điều tiết giao thông và điều tra nguyên nhân vụ tai nạn.

CẦU THẢ, XEM THƯỜNG TÍNH MẠNG NGƯỜI KHÁC

Phản hồi thông tin trên, bạn đọc (BĐ) Thanh Niên rất bức xúc và đề nghị pháp luật có chế tài nghiêm cho hành vi xem thường các quy định về an toàn giao thông, gây nguy hiểm cho người khác. “Vừa rồi thì xe đầu kéo thắng gấp, cuộn thép lăn tới (do không cột), đè móp cabin. Bây giờ tới xe chở cuộn giấy. Những trường hợp này, ngoài phạt tài xế kịch khung, cần tước bằng lái thời gian dài (3 năm) để răn đe. Quá nguy hiểm”, BĐ Hà Phúc bức xúc.

Cùng quan điểm, BĐ Tấn Phát ý kiến: “Tôi không hiểu nổi tại sao chở những cuộn giấy to như vậy mà không thấy có dây hay công cụ gì chằng buộc kỹ để giữ cho những cuộn giấy đó bảo đảm không rơi ra khỏi xe. Không hiểu tài xế khi cầm lái chiếc xe này có nghĩ đến an toàn tính mạng cho người khác không. Một việc cầu thả đến mức không thể chấp nhận được”.

Còn BĐ Đức Thịnh viết:

- Tình trạng này đã kéo dài nhiều năm, lẽ nào cơ quan chức năng bó tay rồi sao nhỉ? **Minh Toàn**
- Bao giờ những chuyện như vậy mới chấm dứt, rõ ràng là lỗi do con người, đừng nói rui ro gì ở đây hết. **Ali**
- Quá nhiều vụ như thế này diễn ra liên tiếp. Một số tài xế rất xem thường luật pháp, coi thường tính mạng người tham gia giao thông. **B.Đ**
- Khẩn thiết đề nghị CSGT và TTGT kiểm tra gắt gao, phạt nặng và cấm lưu thông, treo bằng lái nếu không tuân thủ quy định an toàn. **Công Thành**

“Mỗi lần chạy gần mấy xe này là sợ. Chạy ẩu, hàng hóa không ràng buộc để rơi rớt gây tai nạn hoải. Mong các ngành chức năng phải có chế tài xử phạt thật nặng vào. Chỉ có chế tài kịch khung thì họ mới sợ”.

“Nếu không có cách quản lý xe đầu kéo, xe tải vận chuyển hàng hóa công kênh không được chằng buộc cẩn thận một cách có trật tự thì những vụ tai nạn giao thông như thế này còn xảy ra dài dài”, BĐ K.C cảnh báo.

PHẠT THẬT NẶNG ĐỂ RĂN ĐE

“Đây là cái ấu của con người lẽ ra ai cũng biết. Rất nhiều trường hợp như vậy đã xảy ra rồi. Nên có chế tài thật nặng cho những người chủ quan coi thường sự an toàn, gây nguy hiểm cho người khác”, BĐ Cong Trieu đề nghị.

Tương tự, BĐ Luật viết: “Phải xử phạt cả bên giao hàng, vì đã

xảy quá nhiều vụ việc tương tự. Chỉ được phép giao hàng đúng tải trọng của phương tiện vận chuyển và khi có đủ thiết bị đảm bảo an toàn mới được chuyên chở. Phạt thật nặng, cho mất “nồi cơm” thì những người liên quan mới biết sợ, để chấp hành”.

“Lần này rồi đến lần khác và nếu như có gây thương tích, thậm chí là chết người thì cũng là vi phạm điều khiển phương tiện giao thông... Nếu như đây không phải là tai nạn, rui ro mà là do cố tình cầu thả, không thực hiện đúng các quy định thì cần xem xét chuyển tội danh cố ý gây thương tích hoặc giết người tùy hậu quả thì mới tương xứng với hành vi vi phạm và đủ sức răn đe”, BĐ Van Ngon ý kiến.

“Nên khởi tố làm gương cho những trường hợp ẩu tả, đã xảy ra rất nhiều vụ tương tự như thế này rồi”, BĐ Van Bui thẳng thắn.

Đ.Huân (tổng hợp)

KẾT QUẢ XỔ SỐ KIẾN THIẾT NGÀY 13.1.2023			
TÊN GIẢI	Vinh Long	Bình Dương	Gia Lai
Giải tám	22	58	78
Giải bảy	814	184	844
Giải sáu	9429-2796-0412	3775-4556-8178	4355-9581-3310
Giải năm	1824	1821	4564
Giải tư	55968-53846-67624-44994-33290-03800-13892	38643-43910-14177-24681-69758-59053-73026	07107-93372-56738-34759-09878-66159-26561
Giải ba	59036-66767	79201-91384	64561-68016
Giải nhì	62239	91674	88002
Giải nhất	90592	86987	32943
Đặc biệt	951703	530836	639263

(Nguồn: kqxs.vn, Công ty XSKT Gia Lai)

GIÁ VÀNG SJC NGÀY 13.1 (BVT: đồng/chỉ)			
TỈNH/TP	Mua	Bán	Tăng/Giảm
TP.HCM	6.650.000	6.673.000	+30.000
Hà Nội	6.650.000	6.675.000	+30.000
Đà Nẵng	6.650.000	6.675.000	+30.000
Nha Trang	6.650.000	6.675.000	+30.000
Cà Mau	6.650.000	6.675.000	+30.000

(Nguồn: Công ty TNHH MTV VBBQ Sài Gòn - SJC)

GIÁ VÀNG THẾ GIỚI	
Mua: 1.904,3 USD/ounce (+21 USD/ounce)	
Bán: 1.904,8 USD/ounce (+21 USD/ounce)	
CHỨNG KHOÁN	
VN-Index: 1.060,17 (+0,36%)	
HNX-Index: 211,26 (-0,32%)	
Hang Seng: 21.738,66 (+1,04%)	
NIKKEI: 26.119,52 (-1,25%)	
USD-Index: 102,15 (-0,1)	

(Tính đến 17 giờ ngày 13.1)

Lắp camera trong phòng riêng của con để giám sát ?

XÂM PHẠM quyền tự do cá nhân của con trẻ

MAI THUY

Nhiều chuyên gia cho rằng việc lắp camera trong phòng riêng để giám sát con vô tình sẽ dẫn đến nhiều hệ lụy khôn lường. Bên cạnh đó, các chuyên gia còn đặt ra vấn đề: Nếu bản thân cha mẹ đã không tôn trọng con thì sao có thể đòi hỏi con tôn trọng và tin tưởng chúng ta?

VIỆC LÀM VÔ CÙNG PHẢN TÁC DỤNG

Tiến sĩ Bùi Trần Phương (nhà quản lý giáo dục, nguyên Hiệu trưởng Trường ĐH Hoa Sen TP.HCM), phản đối việc lắp camera trong phòng riêng của con: “Cá nhân tôi thấy đây là việc làm vô cùng phản giáo dục. Vì chỉ có những trường hợp con người bị quản chế như tội phạm thụ án thì mới cần camera theo dõi. Còn đối với các con hoàn toàn thiện lương thì việc theo dõi như vậy chẳng đem lại lợi ích gì. Điều này đặc biệt vi phạm quyền sống, quyền con người của trẻ. Nếu bản thân cha mẹ đã không tôn trọng con thì sao có thể đòi hỏi con tôn trọng và tin tưởng chúng ta?”.

Tiến sĩ Phương cho rằng nếu như cha mẹ yêu thương, tin tưởng và ủng hộ thì các con sẽ có trải nghiệm tích cực và trở thành người lạc quan, trân trọng bản thân và mọi người. Còn nếu trẻ luôn bị theo dõi, bị chực chờ để bắt lỗi thì các con sẽ có chiều hướng tiêu cực, thậm chí gây ra những phản ứng ngược như nổi loạn hoặc chống đối. Đặc biệt khi những người rình rập ấy còn là ba mẹ, những người trẻ tiếp xúc đầu tiên, trao hết tất cả sự tin tưởng và luôn cần sự hiện diện để dựa vào và phát triển.

Đồng quan điểm, thạc sĩ tâm lý học Trần Thị Thanh Trà, giảng viên Trường ĐH Mở TP.HCM, bày tỏ: “Khi các con dưới 6 tuổi thì vẫn có thể lắp camera trong phòng để giám sát và bảo vệ con. Tuy nhiên, sau 6 tuổi, các con đã có sự phát triển về mặt thể lý, tâm lý. Đặc biệt, với độ tuổi THPT, các con yêu cầu quyền cá nhân và cái tôi cần được tôn trọng. Nếu bố mẹ có sự giám sát quá mức như việc lắp camera trong không gian riêng, sẽ ảnh hưởng đến sự tin tưởng của con cái với bố mẹ”.

Lắp camera trong phòng riêng để giám sát con sẽ dẫn đến nhiều hệ lụy khôn lường. ẢNH: MAI THUY

Thạc sĩ Thanh Trà cho rằng điều này sẽ gây ra phản kháng trực tiếp và phản kháng ngầm. Thường các trường hợp phản kháng trực tiếp sẽ ít hơn vì các con chịu ảnh hưởng bởi uy quyền của bố mẹ và vai trò làm con. Nhưng phản kháng ngầm thường là các con có thái độ chống đối trong những hoạt động hằng ngày. Nếu những ám ức này không được giải tỏa, chia sẻ thì các con sẽ có những hành động bùng nổ.

Tiến sĩ Bùi Trần Phương cũng nhấn mạnh những hệ lụy: “Nếu chúng ta xâm phạm quyền tự do cá nhân của con trẻ sẽ dẫn đến 2 tình trạng. Đầu tiên là trẻ em sẽ chấp hành nhưng từ đó về sau sẽ không mưu cầu những gì nằm ngoài khuôn khổ và hạn chế sự khám phá ở trẻ. Cứ mãi thành “con ngoan trò giỏi” thì làm sao những đứa trẻ có thể tự giải quyết nhu cầu, tự kiểm công ăn việc làm cũng như xoay sở khi gặp khó khăn. Thứ hai là xảy ra hiện tượng đứt gãy kết nối. Nghĩa là con trẻ sẽ bỏ đi hoặc không còn tâm sự, gần bó với gia đình. Cục đoạn nhất là những trường hợp phải tìm đến cái chết để giải thoát”.

TRÁNH ĐỂ LẠI HẬU QUẢ NẶNG NỀ VỀ TÂM LÝ, DANH DỰ VÀ NHÂN PHẨM

Ở góc độ pháp lý, luật sư Bùi Quốc Tuấn (Đoàn luật sư TP.HCM) cho biết theo khoản 1 điều 38 bộ luật Dân sự 2015 quy định về quyền sống riêng tư, bí mật cá nhân, bí mật gia đình là

bất khả phạm, nên có thể phân vấn đề lắp camera trong phòng riêng thành 2 trường hợp. Đầu tiên là đối với trẻ vị thành niên dưới 18 tuổi cha mẹ vẫn được quyền lắp camera nhằm phòng những trường hợp tệ nạn xảy ra. Tuy nhiên, với những khu vực nhạy cảm như phòng tắm, thay đồ, cha mẹ tuyệt đối không được lắp đặt camera. Còn với người trên 18 tuổi, việc lắp camera trong phòng riêng được xem là vi phạm quyền riêng tư, trừ những trường hợp có sự đồng thuận của con cái.

“Đối với con khi còn nhỏ, cha mẹ có quyền giám sát những không gian chung với mục đích bảo vệ trẻ. Còn khi trẻ ở độ tuổi vị thành niên thì người giám hộ không được đặt camera trong những không gian riêng tư, cá nhân. Nhất là khi con đã 18 tuổi vì điều này sẽ ảnh hưởng đến danh dự nhân phẩm trẻ nên dù là cha mẹ hay người giám hộ thì vẫn sẽ vi phạm pháp luật, trừ những trường hợp được sự đồng thuận”, luật sư Tuấn nhấn mạnh.

Theo luật sư Tuấn, căn cứ điều 32 bộ luật Dân sự 2015, người

có hành vi tự ý chụp ảnh, quay và sử dụng hình ảnh mà không có sự đồng ý của đối phương nếu xâm phạm đến nhân phẩm, danh dự của người đó thì được xem là hành vi vi phạm pháp luật. Đồng thời, nếu cá nhân bị lộ hình ảnh, thông tin ảnh hưởng nghiêm trọng đến danh dự, nhân phẩm, hoặc thiệt hại khác thì có thể yêu cầu người vi phạm chấm dứt hành vi vi phạm, xin lỗi, cải chính công khai, yêu cầu bồi thường hoặc khởi kiện lên tòa án theo quy định pháp luật để yêu cầu bồi thường.

Cụ thể, người vi phạm phải bồi thường khoản tiền được tính theo thiệt hại gây ra theo khoản 1 điều 592 bộ luật Dân sự năm 2015, bao gồm: chi phí hợp lý để hạn chế, khắc phục thiệt hại; thu nhập thực tế bị mất hoặc bị giảm sút; thiệt hại khác do pháp luật quy định. Đồng thời, người bồi thường cần phải đền bù một khoản tiền để bù đắp tổn thất về tinh thần mà người đó gánh chịu.

Vị luật sư này cũng đặc biệt lưu ý: “Nếu hình ảnh nhạy cảm của các con từ camera bị hack và lan truyền trên mạng xã hội sẽ để

lại những hậu quả nặng nề về mặt tâm lý, danh dự, nhân phẩm. Vì thế theo tôi tốt nhất là không nên lắp camera trong phòng con”.

CẦN ĐẶT NIỀM TIN VÀO CON

Đưa ra những giải pháp để tiếp cận con thay vì lắp camera trong phòng riêng, thạc sĩ Thanh Trà chia sẻ: “Nếu có nhu cầu giám sát, cha mẹ có thể thay đổi vị trí lắp camera ở những không gian chung của gia đình như phòng khách, phòng bếp... Thay vì giám sát, cha mẹ cần thay đổi phương pháp tiếp cận con”.

Theo thạc sĩ Thanh Trà, cha mẹ cần dạy con những kỹ năng sống. Vì khi có kỹ năng, các con sẽ biết ứng phó, xử lý những vấn đề trong cuộc sống. Đồng thời, các con sẽ có khả năng giao tiếp tốt với người ngoài và trong gia đình. Khi giao tiếp tốt với gia đình, cha mẹ sẽ tiếp cận và giúp đỡ con giải quyết những trở ngại trong cuộc sống.

“Cha mẹ cần đặt niềm tin vào con. Một khi các con nhìn thấy bố mẹ tin tưởng sẽ tăng sự tự tin và thay đổi để hoàn thiện bản thân. Bên cạnh đó, cha mẹ cần tác động để thay đổi về mặt nhận thức. Muốn làm được điều này, bố mẹ phải song hành, chia sẻ cùng con để con hiểu những vấn đề xã hội và cần đặt mục tiêu trong cuộc sống. Khi có được mục tiêu, các con sẽ hình thành nhận thức, thái độ, hành vi và cuối cùng là ý thức”, thạc sĩ tâm lý Thanh Trà gửi gắm.

Tiến sĩ Bùi Trần Phương thì cho rằng mặc dù ở độ tuổi thanh thiếu niên, các con sẽ thích trao đổi với bạn bè hơn, nhưng cha mẹ cần tạo cho các con cảm giác tin tưởng để con chia sẻ những vấn đề quan trọng và cùng con giải quyết chúng chứ không nên theo dõi bằng camera. Vậy nên, cha mẹ cần đồng hành phù hợp với lứa tuổi và trong chừng mực có thể, luôn lắng nghe các con bằng tất cả sự tôn trọng và cởi mở.

Vị tiến sĩ này đồng thời khẳng định: “Cha mẹ nên tập trung vào việc giáo dục con thay vì theo dõi và lắp camera trong phòng con. Để làm được điều này, bên cạnh việc giao tiếp hiệu quả bằng sự yêu thương, tôn trọng, cha mẹ cần cập nhật những phương pháp giáo dục thích hợp theo độ tuổi, phù hợp với nền giáo dục hiện đại...”.

Cuộc sống đẹp hơn nhờ tấm lòng bạn đọc

THANH DUY

Rất nhiều trường hợp tương rơi vào bế tắc, tuyệt vọng... nhưng nhờ bạn đọc Báo Thanh Niên tiếp sức kịp thời đã vươn lên, nỗ lực và phấn đấu không ngừng để cuộc sống đẹp hơn. Chuyên mục Lá lành đùm lá rách đã trở thành một địa chỉ quen thuộc phản ánh những cảnh đời khốn khó và nhận được sự chung tay giúp đỡ của bạn đọc gần xa.

NỤ CƯỜI TRỞ LẠI

Tháng 1.2022, câu chuyện hiếu thảo của cậu bé 14 tuổi Nguyễn Văn Tốt nghỉ học để ở nhà đàn lưởi, chăm sóc cha là ông Nguyễn Văn Toàn (43 tuổi, cùng ngụ P.Long Hưng, Q.Ô Môn, TP.Cần Thơ) bị đột quỵ vì tai biến mạch máu não đã chạm đến trái tim của nhiều người. Tốt còn một người em trai 12 tuổi, cả 2 sớm mồ côi mẹ. Từ nhỏ sống quán quýt bên cha, nên khi ông Toàn lâm bệnh nặng, anh em Tốt vô cùng buồn bã, lo sợ. Nhiều loại thuốc nằm ngoài danh mục thanh toán của bảo hiểm y tế. Việc chi trả gần 1 triệu tiền thuốc men mỗi tuần là quá sức với 2 anh

Nhờ bạn đọc giúp đỡ, ông Nguyễn Văn Toàn đã qua cơn nguy kịch, làm chỗ dựa tinh thần cho 2 con thơ (ảnh trái); Nhờ bạn đọc Báo Thanh Niên, anh em Trường và Vi có điều kiện tiếp tục đến trường

em người đàn lưởi, người đi bán vé số. Còn ông Toàn, trong cơn đau đầu dai dẳng, miệng đờ cứng không nói thành lời, nằm một chỗ mà đôi mắt cứ rưng rưng mỗi khi nhìn hai đứa con thơ đại.

Sau khi Báo Thanh Niên chia sẻ câu chuyện của cậu bé Tốt trong bài viết *Cậu bé 13 tuổi bỏ học đàn lưởi nuôi cha đột quỵ* (ngày 20.1.2022), bạn đọc khắp cả nước đã ủng hộ hơn 80 triệu đồng để giúp đỡ gia đình ông Toàn vượt qua thời điểm khó khăn. Nhờ số tiền quý báu đó, ông Toàn có điều kiện chạy chữa kịp thời, sức khỏe dần bình phục, cuộc sống giờ đã thay đổi rất đáng kể. Tiếng trò chuyện và nói cười đã trở lại trong căn nhà nhỏ đầy ắp tình yêu thương.

Tốt cho biết ngoài việc chạy

chữa thuốc men cho cha, còn cất lại căn nhà tiền chế để có chỗ che mưa che nắng. “Cha em giờ khỏe hơn, bước đi tuy còn khó nhưng tinh táo, nói chuyện được nên chúng em rất mừng. Cha là tất cả, là chỗ dựa vững chãi nhất, yên tâm nhất cho tụi em. Ngày ấy, nếu em không nhận được sự giúp đỡ của mọi người thì không biết ra sao nữa”, Tốt xúc động nói.

VIẾT TIẾP ƯỚC MƠ

Những ngày đầu năm 2023, chúng tôi tìm đến nhà 2 anh em Nguyễn Huỳnh Quang Trường (13 tuổi) và Nguyễn Huỳnh Tường Vi (12 tuổi, ngụ xã Trường Long, H.Phong Điền, TP.Cần Thơ). Trường và Vi là nhân vật trong bài viết *Hai anh em 3 lần mồ côi* đăng trên Báo Thanh Niên

ngày 11.11.2021.

Chứng kiến 2 anh em sống nhờ nhà người bác, chúng tôi không khỏi chạnh lòng khi biết chỉ sau 1 năm, Trường và Vi đã chịu tới “5 lần mồ côi”. Bởi mới đây, ông bà nội của các em cũng đã đột ngột ra đi mãi mãi. Điều ám áp là anh em Trường vẫn có điều kiện đến trường nuôi dưỡng ước mơ làm cô giáo và công an thuở nào, dù không còn người thân hỗ trợ. Chính nhờ bài viết của Báo Thanh Niên, hai em đã được bạn đọc đóng góp giúp đỡ hơn 70 triệu đồng. Ngoài ra, Công ty TNHH liên doanh Hasan-Dermapharm (TP.Thuận An, Bình Dương) đã nhận bảo trợ cho 2 anh em mỗi tháng 5 triệu đồng cho đến năm 18 tuổi và một nhà hảo tâm ở TP.HCM mỗi tháng đều gửi ủng

hộ 2 triệu đồng.

Trong đồng phục tới trường, anh em Trường lộ rõ niềm phấn khởi, vui tươi. Với những gì nhận được từ bạn đọc, các em tự nhủ phải cố gắng học tập thật giỏi để không làm phụ lòng của các nhà hảo tâm. Năm qua, Trường và Vi học hành chăm chỉ và đạt được kết quả tốt.

Ông Nguyễn Văn Đoàn, Trưởng ban Công tác Mặt trận ấp Trường Ninh A (xã Trường Long, H.Phong Điền, TP.Cần Thơ), cho biết nhờ bạn đọc Báo Thanh Niên giúp đỡ anh em Trường mới có thể tiếp tục tới trường. Tuy vậy, 2 anh em không ý lại, tiền bảo trợ được dành dụm, sử dụng tiết kiệm, đúng mục đích bởi còn có nguyện vọng học lên cao đẳng, đại học. Ước mơ sau này của 2 cháu là có việc làm ổn định để tự nuôi tấm thân.

Hai câu chuyện trên chỉ là một phần trong rất nhiều hoàn cảnh đã “có cuộc đời mới” sau khi được bạn đọc Báo Thanh Niên đùm bọc, sẻ chia. Một người gặp khó khăn nhưng có đến hàng trăm, hàng nghìn trái tim đồng cảm cùng hướng về, chung tay hỗ trợ, nâng đỡ. Điều đó là động lực để PV Báo Thanh Niên tiếp tục kể những điều tử tế, nhân văn, cao cả nhất mỗi ngày đến với bạn đọc, xã hội.

Người mẹ trẻ đơn thân bị liệt hai chân với gia cảnh khốn khó

Chị Nguyễn Thị Kiều Phương và con gái trong căn nhà lá tuếnh toàng

ANH: NHƯ LỊCH

Việt Nam điều trị”.

Suốt gần 6 năm sau biến cố trên, chị Phương (hiện 31 tuổi) chỉ quán quanh trong nhà với chiếc xe lăn. Vụ tai nạn khiến chị Phương bị liệt từ ngực trở xuống, tiểu tiện không tự chủ, mấy năm nay chị còn bị viêm bàng quang nhưng không có tiền chữa trị... Hằng năm, chị trông chờ đến mùa ốt để nhờ mẹ nhận ốt về lặt, nhưng công việc và thu nhập cũng rất ít ỏi. Trong khi đó, con gái chị hiện nay học lớp 1. Buổi chiều, cháu bé phụ bà ngoại đi bán vé số kiếm sống.

“Họa vô đơn chí”, tháng 5.2021, chị ruột của Phương qua đời vì Covid-19, để lại 3 đứa con mồ côi đang tuổi ăn học.

Mọi sự giúp đỡ, xin gửi về Báo Thanh Niên theo thông tin sau: Chủ tài khoản: Báo Thanh Niên. Số tài khoản: 10006868 - Ngân hàng Eximbank - chi nhánh Sài Gòn. Nội dung ghi: **Giúp đỡ chị Nguyễn Thị Kiều Phương**; hoặc Báo Thanh Niên sẽ nhận trực tiếp tại tòa soạn, các văn phòng đại diện trong cả nước. Chúng tôi sẽ chuyển đến chị Phương trong thời gian sớm nhất.

Ngoài sự hỗ trợ phần nào của địa phương, bà Tách hằng ngày đi bán vé số và chạy xe ôm để lo cuộc sống gia đình với 7 nhân khẩu (trong đó có hai mẹ con chị Phương và 3 đứa cháu mồ côi). Chồng bà Tách (cũng 62 tuổi) mắc bệnh tim và bao tử, không có sức khỏe để làm thuê cuộc mưu sinh như trước.

Ông Nguyễn Minh Điền (Trưởng ban nhân dân ấp Thôn Ròn, xã Vinh Kim, H.Cầu Ngang, tỉnh Trà Vinh), cho biết gia đình bà Tách thuộc hộ nghèo, không có ruộng đất, không có việc làm ổn định..., rất cần được sự chung tay giúp đỡ của xã hội. Như Lịch

Quà tết ấm lòng người nghèo khó

PV Báo Thanh Niên trao quà cho bà con nghèo

ANH: MAI ANH

Tối 12.1, Đảng ủy, UBND, Ủy ban MTTQVN P.14, Q.Tân Bình, TP.HCM tổ chức chương trình Ngày hội văn hóa mừng Xuân Quý Mão và Kỷ niệm 93 năm ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam (1930 - 2023). Tại chương trình, đại diện Báo Thanh Niên và chính quyền địa phương đã trao hơn 70 suất quà tết cho các hộ nghèo, cận nghèo, gia đình khó khăn, người tàn tật, trong đó, Báo Thanh Niên trao 40 suất (500.000 đồng/suất). Các phần quà này do bạn đọc đóng góp, là tấm lòng gửi đến sẻ chia cùng những người nghèo khó khi xuân về.

Gia đình bà Nguyễn Thị Liên, 60 tuổi, nhà ở KP.2, có 5 người, gồm bà, 2 người con và 2 cháu nhỏ. Hai con bà trước

đây không có điều kiện đi học, nay chỉ đi bán hàng dạo hoặc giúp việc nhà. Chồng bà mất đã lâu, gia cảnh khó khăn. “Tết tới nơi mà chưa sắm sửa được gì cả, phần quà này thật là quý và ấm áp với gia đình tôi”, bà Liên bộc bạch. Nhiều gia đình khác cũng bày tỏ món quà xuân này là sự động viên khi xuân về tết đến. Thay mặt chính quyền địa phương, ông Trần Quốc Tuấn, Bí thư Đảng ủy P.14, gửi lời cảm ơn Báo Thanh Niên và các cá nhân, đơn vị đồng hành đã quan tâm đến những hộ nghèo. “Những phần quà tết này rất ý nghĩa, là sự động viên an ủi làm ấm lòng các hộ nghèo, trong ngày tết thiêng liêng của đất nước”, ông Tuấn bày tỏ.

Bùi Chiến

LÔ DIÊN những doanh nghiệp lãi khủng

MAI PHƯƠNG

Bất chấp nhiều đơn vị bị sụt giảm đơn hàng, thiếu vốn trong những tháng cuối năm 2022 thì kết thúc năm vừa qua vẫn có hàng loạt doanh nghiệp đạt lãi kỷ lục.

NHÓM DẦU KHÍ LẬP KỶ LỤC VỀ DOANH THU, LỢI NHUẬN

Năm vừa qua, giá dầu thế giới tăng vọt đã mang lại lợi nhuận lớn cho ngành này. Điển hình như Tổng công ty Dầu Việt Nam (PVOIL) công bố đạt doanh thu hợp nhất cả năm 2022 lần đầu tiên vượt mốc 100.000 tỉ đồng, hoàn thành 223% kế hoạch năm (tương đương tăng hơn gấp đôi kế hoạch). Kết quả công ty đạt trước thuế hợp nhất 763 tỉ đồng, hoàn thành 153% kế hoạch năm, mặc dù đã chịu tổn thất không nhỏ trong giai đoạn quý 3/2022 khi giá dầu giảm sâu và nguồn cung khan hiếm trong khi PVOIL vẫn phải đảm bảo bán hàng liên tục, ổn định. PVOIL cũng cho biết đã tranh thủ tốt cơ hội thị trường và có sự tăng trưởng đột biến về sản lượng kinh doanh kể từ trước đến nay, đạt 4 triệu m³ xăng dầu các loại, hoàn thành 127% kế hoạch năm và tăng trưởng 27% so với thực hiện năm 2021...

Tương tự, Tổng công ty Khí VN (PV GAS) cũng ghi nhận một năm có doanh thu và lợi nhuận cao nhất từ khi thành lập đến nay. Công ty đạt tổng doanh thu trên 100.000 tỉ đồng, bằng 125% kế hoạch và tăng 25% so với năm 2021; lợi nhuận sau thuế trên 13.300 tỉ đồng, bằng 189% kế hoạch và tăng 51% so với năm 2021; nộp ngân sách nhà nước đạt trên 7.200 tỉ đồng, bằng 177% kế hoạch, tăng 14% so với năm 2021. Một đơn vị khác là Tổng công ty CP Vận tải Dầu khí (PVTrans) cũng nhận định năm 2022, thế giới trở nên bất ổn hơn bao giờ hết trong bối cảnh leo thang các biện pháp trừng phạt liên quan đến cuộc

xung đột Nga - Ukraine, tăng trưởng kinh tế chậm lại, áp lực lạm phát lan ra toàn cầu và làn sóng tăng lãi suất mạnh mẽ... Thế nhưng, kết quả kinh doanh công ty có sự tăng trưởng vượt bậc, phá vỡ những kỷ lục đã được lập ra trước đó. Cụ thể, doanh thu ước đạt 9.150 tỉ đồng, bằng 141% kế hoạch cả năm và lợi nhuận sau thuế ước đạt 1.094 tỉ đồng, bằng 228% kế hoạch; nộp ngân sách nhà nước 481 tỉ đồng, bằng 196% kế hoạch...

Từ kết quả của các công ty thành viên, Tập đoàn Dầu khí VN (Petrovietnam) cũng công bố đã có một năm đạt tổng doanh thu cao nhất từ trước đến nay. Cụ thể, doanh thu toàn tập đoàn năm 2022 ước đạt 924.600 tỉ đồng, vượt 66% kế hoạch năm và tăng 47% so với năm 2021. Petrovietnam ước nộp ngân sách nhà nước cả năm 168.400 tỉ đồng, vượt 2,6 lần kế hoạch năm và tăng 50% so với năm 2021. Lợi nhuận trước thuế hợp nhất đạt khoảng 80.000 tỉ đồng, vượt 3,3 lần kế hoạch năm và tăng 60% so với năm 2021.

NGÂN HÀNG VẪN TĂNG TỐC LỢI NHUẬN

Ngoài nhóm doanh nghiệp (DN) dầu khí có một năm thăng lớn, nhiều ngân hàng (NH) cũng tiếp tục tăng trưởng cao về lợi nhuận, trái ngược với tình hình hết room tín dụng trong các tháng cuối năm 2022. Theo số liệu của Ngân hàng Nhà nước (NHNN), tín dụng trong năm 2022 ước tăng 14,5% so với cuối năm 2021.

Các ngân hàng tiếp tục đạt lãi khủng năm 2022

ẢNH: NGỌC THẮNG

Theo thống kê từ Bộ Tài chính, trong 6 tháng đầu năm 2022, giá dầu thô thế giới tiếp tục tăng cao, trong đó giá dầu Brent bình quân đạt khoảng 106,92 USD/thùng, giá dầu WTI khoảng 101,59 USD/thùng, giá dầu OPEC khoảng 104,95 USD/thùng, tăng lần lượt 64,93%, 64,01% và 64,38% so với cùng kỳ năm 2021. Trong đó, giá dầu Brent có thời điểm đã vượt 130 USD/thùng - mức cao nhất kể từ tháng 8.2008. Giá dầu diễn biến tích cực đã giúp đẩy mạnh các hoạt động khai thác thăm dò dầu khí. Nhờ đó, doanh thu nhóm ngành dầu khí sẽ khả quan, kéo theo khoản thuế thu nhập DN nộp vào ngân sách của các đơn vị này tăng theo.

Điều này đã mang lại mức tăng trưởng cao cho các NH. Cụ thể, NH TMCP Ngoại thương VN (Vietcombank) công bố kết thúc năm 2022, lợi nhuận trước thuế riêng lẻ của NH tăng 39% so 2021 (khoảng 36.774 tỉ đồng, đạt 119% kế hoạch năm 2022). Trong đó, biên lợi nhuận (NIM) đạt 3,51%, tăng 0,24 điểm % so với 2021. Trong năm qua, tín dụng của nhà băng này tăng trưởng vượt mốc 1,15 triệu tỉ đồng, tăng 19% so với cuối năm 2021... Vietcombank tiếp tục giữ ngôi vị quán quân về con số lợi nhuận của ngành NH.

Tiếp theo là NH TMCP Đầu tư và phát triển VN (BIDV) thông tin đến hết 2022, tổng tài sản NH đạt hơn 2,08 triệu tỉ đồng, tăng gần 21% so với năm

Nhiều doanh nghiệp dầu khí lập kỷ lục về doanh thu và lợi nhuận

ẢNH: NGUYỄN LONG

2021. Đây là NH thương mại đầu tiên có tài sản vượt mốc 2 triệu tỉ đồng. Tổng nguồn vốn huy động trong năm qua của BIDV đạt 1,95 triệu tỉ đồng, tăng 21,1% so với đầu năm. Tổng dư nợ tín dụng và đầu tư đạt 1,96 triệu tỉ đồng, tăng 19% so với đầu năm; trong đó dư nợ tín dụng đạt 1,5 triệu tỉ đồng, tăng 12,65% so với đầu năm. Kết quả, BIDV đạt lợi nhuận trước thuế hợp nhất 23.190 tỉ đồng, tăng hơn 70% so với năm 2021. Đây là mức tăng cao nhất trong khối các NH thương mại nhà nước. Tương tự, ban lãnh đạo NH TMCP Công thương VN (VietinBank) cũng công bố lợi nhuận trước thuế riêng lẻ năm 2022 ước đạt 20.500 tỉ đồng, đạt mục tiêu kế hoạch đại hội đồng cổ đông đã đề ra và tăng 15% so với con số năm 2021. Tăng trưởng huy động tiền gửi dự kiến 8 - 10%, có điều chỉnh phù hợp với tốc độ tăng trưởng tín dụng, đảm bảo các tỷ lệ an toàn theo quy định của NHNN...

DƯ ĐỊA ĐỂ GIẢM THUẾ CHO XĂNG DẦU, GIẢM LÃI SUẤT CHO VAY

Kinh tế thế giới lần VN đều được dự báo vẫn còn đối diện nhiều khó khăn trong năm mới, đặc biệt là quý 1/2023 nên cả DN và người dân vẫn cần được hỗ trợ để vượt qua giai đoạn này. Theo chuyên gia kinh tế Ngô Trí Long, trong năm vừa qua khi giá dầu tăng cao thì các đơn vị thượng nguồn (khai thác chế biến) đã được hưởng lợi lớn. Vì vậy, việc các DN dầu khí đạt kỷ lục về doanh thu và lợi nhuận là điều không lạ. Tương tự, năm vừa qua nhu cầu vốn vay của các DN ở mức cao và ngành NH đã có mức tăng trưởng tín dụng cao, có lãi lớn. Thế nhưng cũng bắt đầu từ năm

2023, thuế bảo vệ môi trường với xăng là 2.000 đồng/lít và dầu là 1.000 đồng/lít, cao hơn mức thuế áp dụng như những tháng cuối năm 2022. Còn các DN lại đối mặt với lãi vay tăng mạnh do cuộc chạy đua huy động từ cuối năm trước. Thế nên theo các chuyên gia, việc có lợi nhuận khủng của 2 ngành này là dư địa để giảm thuế bảo vệ môi trường với xăng cũng như giảm lãi vay trong năm nay.

TS Ngô Trí Long nhấn mạnh: Trong bối cảnh kinh tế còn nhiều khó khăn như hiện nay, nhà nước nên xem xét tiếp tục giảm thuế bảo vệ môi trường với xăng dầu để tiếp tục hỗ trợ người dân lẫn DN. Đồng thời, bản thân các NH nên triệt để tiết kiệm, cắt giảm chi phí và giảm lãi suất cho vay để cùng chia sẻ với DN. Bởi nếu DN khó khăn thì áp lực nợ xấu cho các nhà băng cũng sẽ gia tăng và đây là rủi ro cho hoạt động của cả hệ thống NH. Đồng tình, TS Nguyễn Hữu Huân, Trường ĐH Kinh tế TP.HCM, cũng cho rằng mức tăng trưởng lợi nhuận của nhiều NH năm vừa qua lên đến 40% hay 70% trong khi nhiều DN thoi thóp có thể nói là "quá khủng". Thậm chí NIM của nhiều nhà băng vẫn gia tăng bất chấp việc kêu gọi từ NHNN, Chính phủ là giảm lãi suất, đồng hành cùng DN. Hiện nay nhu cầu vốn của các DN vẫn khá cao trong khi thị trường trái phiếu, cổ phiếu vẫn còn khó khăn. Từ đó có nhiều DN sẵn sàng vay vốn từ NH để duy trì hoạt động, mặc dù lãi suất lên quá cao và khó có lãi với chi phí này. Chính vì vậy, NH cần thật sự chia sẻ khó khăn cùng DN, kéo giảm biên lợi nhuận của mình để lãi suất cho vay hạ nhiệt. Từ đó mới góp phần hỗ trợ DN hoạt động và kinh tế của cả nước đi lên.

Phập phồng với hàng tết không nhãn mác

CHÍ NHÂN - QUANG THUẦN

Kinh tế khó khăn, nhiều người tiết kiệm chi tiêu cũng là cơ hội cho hàng hóa không rõ nguồn gốc phát triển mạnh với lợi thế cạnh tranh về giá; bên cạnh đó là nỗi lo hàng giả hàng nhái.

TRẦN LAN HÀNG KHÔNG RÕ NGUỒN GỐC

Chị Thanh Tuyền (ngụ Q.10, TP.HCM) kể: Công việc chính của tôi là nội trợ. Trước đây tranh thủ thời gian rảnh tôi làm môi giới cho thuê và mua bán căn hộ tại chung cư đang sống. Tuy nhiên, năm nay dịch vụ này thất thu, chi tiêu của gia đình phụ thuộc hoàn toàn vào thu nhập của chồng. Vì thế, chi tiêu tết cũng phải "lựa cơm gạo mắm". "Trước đây do làm dịch vụ nên tôi thường mua các sản phẩm tết kiểu "nhà làm" của chị em trong chung cư. Mình mua vì mối quan hệ chứ thật sự cũng chẳng có gì bảo đảm chất lượng mà giá cả còn khá cao so với bên ngoài. Năm nay khó khăn quá nên phải mua bánh mứt ở chợ cho tiết kiệm. Các loại hạt dưa, mứt gừng, mứt bí, kẹo me, hạt hướng dương... chỉ có giá khoảng 100.000 - 150.000 đồng/kg. Còn các loại khô gà lá chanh, khô bò khô, chà bông cũng chỉ 150.000 - 245.000 đồng/kg. Chỉ cần dành ra chừng 1 triệu đồng cũng đủ sắm vài thứ vật phẩm tết cho có để đãi khách", chị Tuyền nói. Dù vậy, chị cũng tỏ ra hoang mang vì hàng chợ cứ chất cả bao, mở miệng rồi phơi ra đó cả ngày vừa ảnh hưởng chất lượng và có vẻ cũng không an toàn.

Khảo sát các chợ truyền thống tại TP.HCM mới thấy nổi ngời ngại của chị Tuyền là hoàn toàn dễ hiểu. Nhiều loại bánh mứt, dưa hành, củ kiệu được bày bán chủ yếu theo hình thức cân ký mà không

Hàng bánh mứt không nhãn mác chiếm ưu thế tại nhiều chợ truyền thống

ẢNH: CHÍ NHÂN

có bao bì nhãn mác. Những người bán thường giải thích một cách chung chung là hàng công ty, đối với các mặt hàng bánh mứt lại thường giới thiệu hàng nhập khẩu Thái Lan. Tại một quầy bán bánh kẹo ở chợ Nguyễn Tri Phương (Q.10), chỉ vào những bao mứt dừa đủ màu xanh đỏ người bán hàng giới thiệu là mứt dừa Bến Tre. Để thuyết phục, người này nói thêm, đây là đầu mối cung cấp hàng nhiều năm cho cửa hàng nên chất lượng bảo đảm, vừa mềm vừa ít ngọt. "Lò ở dưới Bến Tre họ sản xuất số lượng lớn. Cái nào bán vào cửa hàng, siêu thị thì họ đóng gói dán tem để thêm tiền nhằm bán được giá cao. Cái nào bán chợ thì không cần tem nhãn để tiết kiệm chi phí. Chất lượng cũng giống nhau hết", người chủ hàng giải thích thêm.

Tại chợ đầu mối Bình Tây, những ngày này không khí mua bán đã nhộn nhịp hơn trước. Một trong những mặt hàng được tiêu thụ mạnh là các loại bánh mứt. Tiện tay bóc một

“Cái nào bán vào cửa hàng, siêu thị thì họ đóng gói dán tem để thêm tiền nhằm bán được giá cao. Cái nào bán chợ thì không cần tem nhãn để tiết kiệm chi phí. Chất lượng cũng giống nhau hết.”

—Chủ một cửa hàng bán mứt dừa

miếng mứt kiwi xanh, người chủ hàng mời chúng tôi dùng thử và giới thiệu xuất xứ Thái Lan dù bao bì không có gì chứng nhận hàng nhập từ Thái. Ngoài ra còn nhiều sản phẩm nhập khẩu khác như nho khô của Úc, Mỹ, chà là Trung Đông... Một số người bán hàng giải thích, do các công ty họ nhập khẩu số lượng lớn từ nước ngoài để được giá rẻ nên hàng được đóng bao vài ba chục ký tùy loại, giao thẳng cho các sạp vừa. "Muốn hàng có bao gói cũng có nhưng giá cao hơn. Khách đi chợ thường quan tâm đến sản phẩm giá rẻ trước tiên nên mình chỉ lấy những mặt hàng có giá cạnh tranh", người này giải thích.

khát, thực phẩm chức năng, tân dược, vị thuốc y học cổ truyền, trang thiết bị vật tư y tế phòng chống dịch bệnh, mỹ phẩm, đồ chơi trẻ em...

Theo báo cáo của Tổng cục QLTT tình trạng vận chuyển, kinh doanh hàng lậu, hàng giả, gian lận thương mại vẫn tiếp tục diễn biến phức tạp. Đặc biệt, gian lận thương mại điện tử, môi trường internet ngày càng gia tăng. Năm 2022 lực lượng QLTT đã thực hiện thanh, kiểm tra gần 71.000 vụ, trong đó phát hiện và xử lý gần 44.000 vụ vi phạm, tăng 6% so với cùng kỳ năm trước; chuyển cơ quan điều tra 127 vụ việc có dấu hiệu tội phạm.

rẻ, chỉ có 60.000 đồng/bộ xuất xứ Trung Quốc. Nếu mua 3 bộ được khuyến mãi thêm 1 bộ, tính ra thì 4 bộ chỉ có 180.000 đồng, tương đương 45.000 đồng/bộ. "Thấy rẻ quá cũng ngại nhưng tôi mua thử mặc cũng được", chị chép miệng.

Tạt ngang đường Hải Thượng Lãn Ông, Châu Văn Liêm (Q.5), phố chuyên bán đồ trang trí, phụ kiện lớn nhất TP.HCM và bán sỉ đi cả nước, hàng Trung Quốc hoàn toàn thống lĩnh. Gần tết nên những hình ảnh đặc trưng trong dịp tết cổ truyền gồm bánh chưng, bánh tét, đèn lồng, hoa mai, hoa đào... được mua bán nhiều nhất. Chỉ tay vào chùm bông lúa vàng rực rỡ, chị H., quản lý một cửa hàng phụ kiện trên đường này, giới thiệu: "Đây là hàng mới về năm nay. Nhìn giống lúa nhưng không phải lúa. Nó là bông yến mạch, được phơi khô và sơn vàng lên, dùng để trang trí rất đẹp, nhiều người chọn mua lắm". Người bán cũng giới thiệu, đây là hàng Trung Quốc.

Vòng quanh chợ Kim Biên, nơi các loại pháo phổ biến từ 50.000 - 100.000 đồng, đa số có nguồn gốc từ Trung Quốc. Anh T.Đ.T, một khách đi mua pháo hoa, chia sẻ: "Năm nay pháo hoa VN do Bộ Quốc phòng sản xuất cũng khá đa dạng, tuy nhiên giá bán cao, gấp 2 - 3 lần giá pháo hoa Trung Quốc nên tôi ra chợ pháo này tìm mua cho rẻ". Đây cũng là lý do của nhiều khách hàng mua pháo mà chúng tôi gặp ở chợ này.

Ở mặt trận rau củ, các loại xuất xứ Trung Quốc là một phần không thể thiếu ở các chợ. Giá bán hàng Trung Quốc thường thấp hơn từ 3.000 - 5.000 đồng so với hàng VN nên khá hút khách. Chị Hiền, một người bán rau ở gần chợ Thiếc (Q.11), cho biết: Trước kia một số người còn hay phân biệt để lựa chọn nhưng giờ thì ai cũng quen rồi. Mua về nhà ăn thì còn lựa được chứ ra hàng quán người ta toàn mua đồ Trung Quốc về chế biến, cũng phải chịu thôi. Riêng các mặt hàng khô như nấm, táo... hầu hết là hàng Trung Quốc.

Đại diện Ban Quản lý chợ Bình Điền cho biết lượng hàng trái cây từ Trung Quốc nhập về chợ cũng đang tăng. Đơn cử như dứa 12.1, lượng táo về chợ là 32 tấn, quýt 40 tấn, nho 9 tấn, lê 7,5 tấn. Giá trị hàng nhập khẩu mỗi đêm lên đến 5,4 tỉ đồng, bằng 40% giá trị trái cây nội địa.

Ông Nguyễn Tiến Đạt, Phó cục trưởng Cục Quản lý thị trường (QLTT) TP.HCM, cho biết: Trong dịp Tết Nguyên đán, Cục QLTT tập trung vào 2 nội dung chính. Cụ thể, kiểm tra các mặt hàng cấm, ảnh hưởng đến an ninh trật tự (ANTT), an toàn xã hội (ATXH) trong dịp tết, như: pháo nổ, pháo hoa, hóa chất, tiền chất công nghiệp, sản phẩm mang nội dung gây nhầm lẫn về chủ quyền quốc gia, động vật hoang dã. Bên cạnh đó, Cục QLTT TP cũng kiểm tra nhóm mặt hàng thiết yếu phục vụ tết, như: quần áo, giày dép, điện thoại di động, hàng điện tử, điện lạnh, lương thực, thực phẩm, bánh kẹo, đường cát, hoa quả, rượu bia, thuốc lá, xì gà, nước giải

Kinh doanh bất động sản gặp khó kéo theo một cái tết buồn
ANH: ĐÌNH SƠN

Bất động sản “không có tết”

ĐÌNH SƠN

Khác với mọi năm, các doanh nghiệp bất động sản luôn là quán quân trong việc chi lương, thưởng tết cho nhân viên. Thế nhưng năm nay là một cái tết buồn với ngành này, từ ông chủ cho tới nhân viên.

CHỦ DN MẤT ĂN MẤT NGỦ

“Toàn bộ tiền mặt dồn vào mua trái phiếu, trả lãi vay... nên đến giờ dù tết đã cận kề nhưng chúng tôi không còn đủ khả năng để lo tết cho nhân viên chứ đừng nói đến tiền để đầu tư, phát triển. Thú thật thì tôi cũng áy náy vì mỗi năm tết đến mọi người đều trông chờ vào lương thưởng, nhưng năm nay lương tháng 12 vẫn chưa xoay kịp lấy đâu ra thưởng. Bản thân tôi cũng không còn tâm trạng để ăn tết”, đó là chia sẻ của ông chủ một doanh nghiệp (DN) bất động sản (BDS) đã từng lọt top 10 người giàu nhất trên sàn chứng khoán trước kỳ nghỉ Tết Nguyên đán Quý Mão 2023.

Xin được giấu tên, vị này thú thật, ông đã giảm đi khoảng 7 kg so với trước vì lo lắng, mất ngủ kéo dài nhiều tháng nay. Ông cũng “ở ẩn”, điều hành công việc từ xa mấy tháng nay, chỉ lâu lâu mới lên công ty ký giấy tờ và xử lý những việc gấp. “Thời gian qua là chuỗi ngày ám ảnh nhất với tôi. Làm doanh nhân mấy chục năm, tôi chưa thấy khủng khiếp như vậy khi thị trường chứng khoán

lao dốc, giao dịch BDS “đóng băng”, trái phiếu DN đè nặng lên đôi vai những người lãnh đạo DN ngành BDS”, ông nói. Ông phải chạy đôn chạy đáo lo tiền để mua lại các khoản trái phiếu đến hạn, bù đắp vào khoản cổ phiếu lao dốc, trả lãi vay ngân hàng, thanh toán công nợ nhà thầu, lo lương nhân viên... “Tuy nhiên nặng nề nhất vẫn là khoản tiền mua lại trái phiếu DN. Để có tiền, tôi phải đi vay mượn khắp nơi, bán tháo những tài sản nào có thể bán được ngay với mức giá rẻ để thu hồi tiền về. Như có miếng đất ở Q.3 (TP.HCM) mới đây tôi mua 500 tỉ đồng nay bán gấp 300 tỉ đồng... phải chấp nhận thôi, không có cách nào khác”, ông mệt mỏi chia sẻ.

Ông chủ của Công ty TN Holding cũng không khá gì hơn khi cho biết mỗi tháng DN này chỉ riêng tiền lãi suất đã khoảng 7 tỉ đồng. Là DN nhỏ chuyên làm BDS ở các tỉnh lân cận TP.HCM nên khi thị trường “đóng băng” thì khoản tiền lãi trên trở thành gánh nặng ám ảnh với ông chủ DN này vì DN không có nguồn thu nào khác. “Bây giờ chỉ mong giao được hết tài sản cho ngân hàng xử lý nợ, để không còn phải đóng lãi hằng tháng nữa”, ông nói nửa đùa, nửa thật.

Lãnh đạo DN là vậy, những người đi làm công ăn lương trong lĩnh vực này cũng bị điều đứng theo. Chị Thanh Tâm, nhân viên chăm sóc khách hàng cho một tập đoàn BDS lớn ở TP.HCM, rầu rĩ nói: Nếu như mấy năm trước chị được thưởng khoảng 4 tháng lương,

thậm chí nhân viên kinh doanh xuất sắc có thể được thưởng đến 11 tháng lương thì năm nay buồn hiu. Đến chiều 13.1, nhân viên như chị vẫn đang “hóng” không biết có lương tháng 12 hay không. Năm nay tập đoàn chị làm cũng thưởng nhưng là thưởng 1,5 tháng lương bằng voucher, trị giá khoảng 40 triệu đồng. Nhưng voucher chỉ được dùng để thanh toán cho những BDS đã mua của công ty. Nhiều nhân viên đem bán rẻ cho khách hàng đã mua BDS của tập đoàn hoặc cho đồng nghiệp để kiếm được đồng nào hay đồng đó. Nhưng ai cũng kẹt tiền mặt nên cũng đang kêu bán, không ai mua. Thế là đành ôm voucher về quê ăn tết. “Chưa bao giờ cả nền kinh tế và DN khó khăn, tiền mặt cạn như hiện nay. Công ty đã cắt giảm rất nhiều lao động rồi. Những người vẫn còn ở lại làm việc lương và hoa hồng cũng chập chờn. Tuy nhiên, những lúc làm ăn được công ty thưởng lớn, chia lộc nhiều cho nhân viên. Năm nay khó khăn, mọi người cũng chia sẻ lại với DN. Dù có thể không có lương tháng 12, thậm chí thưởng bằng voucher cũng chỉ như tinh thần nhưng tất cả đều quyết tâm và đoàn kết, cố gắng làm việc để kỳ vọng năm sau mọi thứ sẽ tốt đẹp hơn. Tết năm nay không muốn đi đâu, chắc ở nhà ngủ cho an lành”, chị Thanh Tâm cho hay.

THƯỞNG LÀ XA XỈ VỚI BDS

Theo thống kê của Hội Môi giới BDS VN, đến nay lĩnh

vực này đã có khoảng 10.000 nhân viên môi giới phải nghỉ việc hoặc chuyển sang công việc khác để kiếm sống. Còn thống kê của Viện Nghiên cứu kinh tế - tài chính - BDS Dat Xanh Services, thị trường kém thanh khoản khiến hoạt động của DN BDS, đặc biệt là DN chuyên về môi giới BDS bị ảnh hưởng nghiêm trọng. Trong 10 tháng của năm 2022, số lượng DN hoàn tất thủ tục giải thể gần 1.000 DN, tăng 42% so với cùng kỳ năm ngoái. Số DN đang hoạt động phải tái cơ cấu lại mô hình, giảm quy mô, tinh giản hệ thống nhân sự.

Ông Trần Minh Hoàng, Phó tổng thư ký Hội Môi giới BDS VN, nhận định: Thanh khoản giảm sâu, ngân hàng tăng lãi suất và siết không cho vay, nhà đầu tư thiếu niềm tin đã khiến DN BDS và đặc biệt là môi giới “liều xiêu”. Nhiều người không chịu được phải bỏ nghề đi làm xe ôm công nghệ, làm các việc khác để có thu nhập mỗi tháng dù ít. Năm nay được xem là một năm khó khăn chưa từng có nên việc nghỉ đến lương tháng 13 hay thưởng là điều xa xỉ đối với người làm BDS. “Chưa bao giờ môi giới BDS lại gặp nhiều khó khăn như hiện nay. Giao dịch không có dẫn tới tình trạng doanh thu của các DN sụt giảm. Hệ quả, thu nhập của môi giới cũng gặp nhiều khó khăn, chưa kể phải chịu áp lực chi phí chạy quảng cáo, chi phí phát sinh. Nên năm nay xem như không có tết đối với người làm trong ngành BDS”, ông Hoàng nhấn mạnh.

Khi được hỏi các DN BDS năm nay ăn tết thế nào, TS Nguyễn Văn Đính, Phó tổng thư ký Hiệp hội BDS VN, ngao ngán nói rằng năm nay là một năm ăn tết buồn của ngành BDS. Khi nhắc đến tết, anh em DN bảo nhau “chán chả muốn nói”, bởi càng nói đến chuyện ăn tết càng thấy “đau lòng lắm”. Hiện vẫn còn một số DN lớn còn hoạt động nhưng chỉ duy trì lực lượng “giường cột”, còn hệ thống cộng tác viên, nhân viên kinh doanh, “đối tác” bán hàng đã “cắt” hết lương, thưởng. “Năm nay phần lớn DN không có thưởng tết. Số có thì cũng chỉ một chút gọi là chứ cũng không thưởng được cả tháng lương thứ 13 như mọi năm. Thậm chí có tình trạng nhiều DN hứa thưởng nhưng treo ở đó, nợ năm sau làm tốt sẽ trả. Điều này là giúp duy trì bộ máy, giữ chân nhân viên, những người đã phấn đấu, nỗ lực làm việc cho DN. Tuy nhiên, do lực bất từ tâm nên DN không thể lo được cái tết trọn vẹn cho anh em. Trước đây các DN thuê cả hội trường to, mời cả ngàn người đến dự tiệc ăn uống, hát hò linh đình, vui vẻ. Nhưng giờ thì gần như không thấy”, TS Nguyễn Văn Đính nói và cho rằng thời điểm này những người làm nghề BDS, nhất là môi giới cần phải tỉnh táo, tìm một công việc mưu sinh tạm thời; tranh thủ thời gian học thêm, bổ sung thêm kiến thức, kỹ năng, đạo đức nghề nghiệp để khi thị trường hồi phục có thể quay lại “chiến đấu” mạnh mẽ, hiệu quả hơn.

Gửi anh cái bánh ít mì... làm tin

TRẦN CAO DUYÊN

Gần hết năm rồi. Sự thèm nhớ quê hương khi tết cận kề bắt chợt đến từ lời rao “ai bánh ít mì hông”. Tiếng rao như “đường link” dẫn tới món ăn bình dị, quá đỗi thân quen, như lối cũ ta về.

Vội mở cửa đón lời rao. Đón luôn chiếc nón lá xin màu mưa nắng che nửa khuôn mặt người đàn bà quê lam lũ. Tôi đưa tờ 20.000 đồng và nhận tới... 10 cái bánh. Nghĩ, cái giá của đồng đất xưa nay vẫn vậy, không làm “tốn thương” túi tiền ai cả.

Lần mở cái áo lá chuối ra. Bánh trắng đục, hơi ngả chút màu xanh nhạt. Mùi củ mì dậy lên, mùi nhân dừa trộn đậu phộng ngào qua đường dậy lên. Ăn cái bánh ít mì ở phố mà nghe gió quê xào xạc. Thấy cả những rẫy mì nghiêng nghiêng nơi triển đổi, những ruộng mì bằng phẳng trong vườn nhà; thậm chí hai bên

lối đi, nông dân vẫn cầm những hàng mì theo “tinh thần” không để tắc đất nào bị bỏ không.

Mùa nhỏ mì vui lắm. Trẻ con được dẫn theo để giúp người lớn bẻ củ, lật lá, dọn hom, chọn giống củ mì cao ngất, đứa trẻ quê cũ tưởng cha mẹ mình giàu lên thôi. Nhưng thật ra giá củ mì bèo lắm, cứ... kiên trì, bền vững ở mức 1.600 đồng/kg. Nhớ có năm dân trồng mì “đòi” tư thương và mấy ông nhà máy chế biến nông sản mua với giá 2.000 đồng/kg nhưng họ nháy nhau rồi lắt đầu. Nhiều khi lỗ chi phí phân bón, công làm đất, công chăm sóc cả 7 - 8 tháng trời nhưng cũng phải bán để rồi lọ mọ trồng vụ khác. Một phần nhỏ củ mì được để lại xắt lát phơi khô, làm bột, làm bánh trắng, bánh ít.

Một phần nhỏ người dân quê tranh thủ làm bánh ít từ củ mì bán ở mấy chợ gần, những ga tàu, bến xe lân cận. Nhỏ lẻ vậy nhưng chịu khó cặp nách rổ bánh nặng trĩu cộng với lời rao

mời mọc, ngày cũng kiếm được xấp xỉ 150.000 - 200.000 đồng. Bánh ít mì có hai loại: bánh nhân mặn và bánh nhân ngọt. Loại nào cũng lấy nhân dừa làm căn bản. Nhưng bánh nhân mặn có chút cay đậm vị của tiêu, hành tím, bột nêm. Còn bánh nhân ngọt thì chỉ thêm đường và đậu phộng.

Củ mì đi với củi dừa. Câu này “đúc kết” cách ăn củ mì luộc cho đậm đà, chống ngán. Củ mì nấu lên ăn với củi dừa vừa thơm vừa béo. Nhưng đây là cách ăn... lười nhác và nóng vội. Thay vì cắn miếng củ rồi cắn miếng dừa nhai

chung nghe lộp bộp, người quê “nâng cấp” lên bằng cách làm bánh ít mì. Quả thật, cái bánh ít mì ngon gấp... quá trời lần so với củ mì nấu ăn với dừa miếng. Thì rõ ràng “bánh” sang hơn “củ”, bần tán chi nữa? Mỗi lần nhà làm bánh ít để cúng giỗ hoặc ăn chơi, tôi phụ trách lột vỏ củ. Ba chờ củ đi xay rồi lắng lọc lấy tinh chất bột. Chị mài dừa, cắt lá chuối. Mẹ làm nhân, gói bánh và cho bánh lên bếp. “Công trình tập thể” khiến cái bánh được nâng niu hơn, ngon hơn và câu chuyện khi ăn cũng giòn hơn.

Ba thì bao giờ cũng “nhiều

Bánh ít mì

ẢNH: TRẦN CAO DUYÊN

chuyện”. Ông cho rằng bánh ít nói chung được nâng lên tầm... “văn hóa” từ lâu. Đến nỗi thèm bánh ít, cô gái phải chấp nhận lấy chồng xa. Không tin hả? Thì đây: “Muốn ăn bánh ít lá gai/lấy chồng Bình Định cho dài đường đi”. Còn đây là lời cô gái quê tiền chàng trai phố: “Xa nhau hổng biết nói gì/Gửi anh cái bánh ít mì làm tin”.

Năm hết tết tới. Dân làng tôi hay làm bánh ít mì cúng rằm cuối cùng của năm. Cũng bánh ít mì được dâng cúng ông Táo vào 23 tháng chạp. Đặc biệt là trong mâm cúng tất niên, những đĩa bánh ít mì bao giờ cũng được đơm một cách trang trọng. Củ mì thấm đất quê. Trái dừa cũng ngọt béo từ đất quê. Cái bánh ít mì quê mình ơi, thương lắm! ♡

Cùng Việt Hương “lên rừng, xuống biển” khám phá trong *Tôi yêu chợ Việt*

TỪ THẮNG

Trong các tập từ 25 đến 28 của *Tôi yêu chợ Việt*, khán giả đã có dịp khám phá những nét đặc trưng trong tính cách và văn hóa bán buôn của tiểu thương tỉnh Lâm Đồng và Khánh Hòa. Những ngôi chợ ở cao nguyên và miền biển mang đến nhiều nét khác biệt thú vị.

VÀO CHỢ NGẮM HOA, THƯƠNG THỨC KHÔNG KHÍ LẠNH

Bên cạnh cái tên khác biệt, chợ Fì Nôm (Đức Trọng, Lâm Đồng) còn gây ấn tượng bởi những sạp hoa nằm dọc ngang khắp lối vào chợ. Sắc màu tươi tắn của hoa hồng, hoa huệ, hoa cúc... ngay lập tức thu hút sự chú ý của Việt Hương và ê kíp. Được thiên nhiên ưu ái cho thời tiết mát mẻ cùng thổ nhưỡng phù hợp, nghề trồng và kinh doanh hoa tươi đã trở thành thế mạnh nổi bật của tỉnh Lâm Đồng. Đặc biệt, mức giá cho mỗi loại hoa vô cùng phải

Tiểu thương chợ Đà Lạt thể hiện tinh thần “Đà Lạt không nhạt được đâu”

ẢNH: BTC

chăng. Đơn cử một nhánh hoa hồng chỉ có giá 5.000 đồng, rẻ hơn đáng kể so với khi mua ở các thành phố lớn. Phòng vấn một tiểu thương đã kinh doanh hoa 15 năm tại chợ Fì Nôm, Việt Hương bất ngờ khi phát hiện chị tậu được cả mấy căn nhà, một khối tài sản đáng mơ ước với bất kỳ ai làm nghề buôn bán.

Cùng với chợ Fì Nôm, *Tôi yêu chợ Việt* cũng không quên ghé thăm chợ Đà Lạt, một điểm du lịch nổi tiếng trong hành trình khám phá Lâm Đồng. Tọa lạc ở độ cao 1.500 m so với mực nước biển, chợ Đà Lạt là “thiên đường” của các loại hoa và trái

cây ôn đới. Anh Mai Quốc Anh (một du khách tại chợ Đà Lạt) cho biết ngôi chợ này thu hút anh bởi thực phẩm đa dạng, tươi ngon, tiểu thương có phong thái hiền hòa, mến khách.

Bước vào các thử thách của chương trình, tiểu thương ở Lâm Đồng thể hiện sự hài hước và quyết liệt không kém đồng nghiệp ở những địa phương khác. Từng tuyên bố “Đà Lạt không nhạt được đâu”, tiểu thương chợ Đà Lạt mang đến nhiều màn giới thiệu duyên dáng, dùng các đặc sản địa phương như a ti sô hay hồng treo gió để đặt tên cho đội của mình.

YẾN SÀO, HẢI SẢN LÀM NÊN BẢN SẮC CHỢ KHÁNH HÒA

Tạm chia tay Lâm Đồng, ê kíp *Tôi yêu chợ Việt* ghé thăm 2 khu chợ ở Khánh Hòa là chợ Diên Phú (huyện Diên Khánh) và chợ Đầm (thành phố Nha Trang). Mặt hàng phổ biến nhất tại đây là các loại hải sản, đa dạng cả tươi lẫn khô, cả bình dân lẫn cao cấp. Chợ Diên Phú được Việt Hương nhận xét là một ngôi chợ quê đúng nghĩa, nơi có rất ít sạp hàng, tiểu thương chủ yếu chỉ trải bạt hoặc bày thau chậu ra nền đất buôn bán. Việt Hương phát hiện món mực muối trứ danh của Nha Trang được bán với giá từ 200.000 đồng đến 250.000 đồng mỗi kg tùy theo kích thước mực. Ngoài ra còn có món cá chẻm muối, dùng để nướng hay chiên đều rất ngon.

Đặc biệt, tiểu thương chợ Đầm thể hiện sự nhiệt tình với chương trình khi bỏ cả sạp hàng để chụp hình tập thể cùng Việt Hương. Nếu tiểu thương Lâm Đồng chọn các loại rau quả làm tên đội thì tiểu thương Khánh Hòa chứng tỏ sự “mặn mòi” của

cư dân miền biển khi chọn tôm hùm, cua hoàng đế để đặt tên. Thú vị nhất phải kể đến những màn giới thiệu tên hài hước như: “Mình tên Thảo, mình bán hàng gia vị, mình thích uống xá xị”, “Mình tên Diệu, mình hơi điệu”, “Mình tên Hào, mình cao như cây sào”... ♡

Khán giả chưa theo dõi các tập phát sóng trước đó của *Tôi yêu chợ Việt* mùa 7 có thể xem lại trên kênh YouTube Báo Thanh Niên.

Chương trình *Tôi yêu chợ Việt* mùa 7 do Báo Thanh Niên cùng Big Vision Media phối hợp thực hiện. Mọi chi tiết, hoặc nhu cầu quảng cáo/tài trợ trong chương trình, vui lòng liên hệ BTC:

Email: toiyeuchoviet@gmail.com

hoặc quangcao@thanhnien.vn

Hotline:

0908.780404 - 0901.306899

NGUYỄN PHÚC

Người Việt đón tết, khó khăn đến mấy cũng cố kiếm về nhà "tí" quất, cúc, mai, đào... lấy không khí xuân. Có cầu ắt có cung, nghề bán hoa tết cứ đến hẹn lại lên.

BUỒN HOA TẾT NHƯ... NGỒI ĐỌT CÂY

Đã 20 tháng chạp nhưng khu vực phía trước quảng trường Hồ Chí Minh (TP.Đông Hới, Quảng Bình) vẫn chưa có nhiều hàng hoa bày biện. Mọi năm, tầm này, khu vực này đã ngập trong mai, quất, cúc... Muốn len vào trong để chọn mua hoa cũng lướt mắt thôi.

10 giờ sáng, chỉ lèo tèo dăm người khách đến ngó nghiêng theo cái cách "không phải là khách hàng tiềm năng", càng khiến cánh buôn hoa ngao ngán. "Đang lo đây, người ta bảo năm nay kinh tế khó khăn, chứng khoán rớt, đất đứng, ngân hàng không cho vay nên doanh nghiệp đang... thờ ơ xy hết cả, người dân cũng không có tiền. Sáng giờ chả có ma nào hỏi. Thôi kể cả chú không mua thì vờ hỏi giá cho tôi cái... để xả xui", chị Lê Thị Liên, một tiểu thương buôn hoa, nói. Chị bịt khẩu trang kín mít, chỉ để lộ đôi mắt được kẻ vẽ khá đậm, đoán chừng trên dưới 40 tuổi.

Gia đình chị Liên quanh năm làm nghề buôn bán. Cứ "việc chi ra tiền thì làm". Nhưng tết đến là đi buôn hoa, đã ngót 10 năm. Suốt ngần ấy thời gian, gia đình chị chỉ bày bán hoa ở một vị trí này. "Nói thật, đã đi buôn thì ít nhiều chi cũng phải có lời. Nhưng mỗi mùa buôn hoa tết với gia đình tôi cũng như bước vô... trò đuổi bắt. Tết "chạy" tới mô là chúng tôi "chạy" theo, tính tới đó. Năm nay lo hơn mọi năm, nhưng chúng tôi vẫn quyết tâm bán, dù lấy ít hàng hơn", chị Liên chia sẻ.

Chỉ mới 28 tuổi, Hồ Sĩ Hùng, cậu trai vạm vỡ có "vườn hoa" ở cạnh khu bày bán hoa của chị Liên, cũng đã có 5 năm "ăn tết theo... hoa". Năm nay anh chỉ nhập về 70 chậu quất và 100 cặp cúc. Trước khoảng 2 tháng, anh phải lặn lội vào nhà vườn ở Quảng Nam để đặt hàng. Ở đó chủ vườn chỉ cho đặt đại trà, nếu lựa từng chậu giá đắt hơn, đặt cọc nửa tiền và khi chở cây về Quảng Bình thì phải xuống tiền

Có nghề chỉ xuất hiện vào những ngày cận tết và người chọn công việc đó thực sự phải "chạy", theo cả nghĩa đen và nghĩa bóng. Trong cuộc mưu sinh ấy, đôi khi vui với khoản tiền lời nhưng lắm lúc nước mắt cũng trào ra vì buồn tủi...

Khóc cười cùng hoa tết

Đã 20 tháng chạp nhưng khu vực hoa tết phía trước quảng trường Hồ Chí Minh (TP.Đông Hới) vẫn vắng người hỏi mua, chỉ có người bán ngồi chờ. **ẢNH: NGUYỄN PHÚC**

Căn chòi tôn khoảng 7 m² là nơi cư ngụ của anh Phường trong 15 ngày canh hoa

Ánh mắt lo lắng của một người buôn hoa tết

Luôn có những cuộc "ngã giá" giữa người mua và người bán

đủ. "Ai cũng bảo người trồng hoa cực. Nào là chân tay lấm lem, phụ thuộc ông trời. Nhưng chỉ cần họ bán hoa cho chúng tôi là họ đã... có tết. Còn chúng tôi đây, khi đã vận cái nghiệp này vào thân thì không dám nghĩ đến tết luôn", Hùng tâm sự. Nhiều người có lý do để nói nghề buôn hoa tết cứ thấp thòm, rui ro như ngồi trên đọt cây.

"NGỦ GIÓ NÀM SƯƠNG" CANH HOA

Những người buôn hoa tết thường bắt đầu công việc sau 15 tháng chạp và kết thúc vào chiều 30 tết. Vì thời gian khá dài, tiền bạc lại đổ hết vào mấy chậu hoa xuân, đồng tiền đi liên khúc ruột nên chỉ thiếu nước họ... bưng cả ngôi nhà mình ra đây để canh hoa.

Tôi bắt gặp Đặng Xuân Phường (29 tuổi, quê ở xã Phú Thủy, H.Lệ Thủy, Quảng Bình)

đang nằm thườn trong chòi tôn rộng chừng 7 m² ở khu chợ hoa. Có vợ và 2 con, Phường quanh năm mưu sinh bằng nghề khai thác cây trầm, nhưng đến cận tết ngót việc thì lại quay về TP.Đông Hới canh hoa cho người bà con. "Mọi năm cứ xuống đây trồng hoa 10 ngày nửa tháng thì được chục triệu đồng đưa về cho vợ con trước thời điểm giao thừa", Phường nói.

Công việc hằng ngày của Phường bắt đầu từ 3 giờ sáng: tưới cây. Việc này lặp lại vào 17 giờ. Ban ngày, gặp lúc khách đến xem hoa, anh cũng lon ton làm chân báo giá cho người mua, bưng chậu cây lên xe cho cánh cừu vận. Sự vất vả chỉ bắt đầu từ quang khuya về sáng, khi chủ vườn đã về, chỉ còn Phường trong căn chòi tôn,

để "ngủ gió nằm sương". Anh cũng chẳng có cái chòi tôn nào nên chỉ căng tấm bạt tạm bợ. "Dám chơi dám chịu. Cứ vậy đã, đến đâu hay đó. Giờ có bão tôi cũng ở đây chứ không chạy đâu hết", anh quả quyết.

CHẠNH LÒNG CHIỀU 30 TẾT

Bán hoa tết không đơn giản chỉ là nhập hoa, chọn địa điểm trưng ra và bán lấy tiền về. Để kiếm đôi đồng lời, ngoài những đèn chong đèn điện, thức nằm canh, người bán hoa còn đối diện với nạn bão kẻ, trăn lột... Lý lẽ của những cái vỗ vai của giang hồ cũng khá giống với những tiếng lẽ nhè của bọn nghiện hay người say xin: Xi tiền ra thì yên ổn, không có tiền chớ trách ngày sau chịu bể, cánh gãy, hoa tả toi! Thường cánh buôn hoa chỉ có một lựa chọn: đưa tiền để mua lấy sự bình yên.

Nhưng ám ảnh nhất với cánh buôn hoa tết vẫn là khoảnh khắc chiều 30. Bởi tâm lý của một bộ phận không nhỏ người dân thường định ninh rằng: Chờ càng sát thời khắc giao thừa thì hoa càng rẻ, thậm chí rẻ như cho. Suy nghĩ này không hẳn là sai, bởi đôi khi nhà buôn đến thời điểm đó đã quá mệt mỏi, sẵn sàng bán tống bán tháo, thậm chí bán lỗ để kịp về với nhà lo tết. Nhưng nhiều nhà buôn "chơi tới cùng", quyết không giảm giá bán.

Hắn đã có rất nhiều người chạnh lòng vào những buổi chiều 30 tết nhập nhoạng, khi ai cũng tìm cách về nhà thật nhanh để lo mâm cúng và có bữa cơm sum vầy, còn những nhà buôn hoa vẫn đứng bán thân giữa những chậu hoa chưa kịp bán. Trên mạng xã hội từng lan truyền hình ảnh nhà buôn đập nát những chậu quất, chậu hoa chứ không chịu bán với giá rẻ mạt trong chiều 30 tết. Riêng chị Liên, người buôn hoa tết suốt 10 năm qua ở khu vực phía trước quảng trường Hồ Chí Minh (TP.Đông Hới), chưa từng đập bỏ chậu nào. Chị chọn cách mang những chậu hoa bán không kịp đi tặng cho chùa, những nơi có đình làng, miếu mạo hay tặng người vô gia cư. "Thôi lỡ thua thì... xé nháp, sang năm làm lại. Lại chạy theo tết", chị Liên nói. (còn tiếp) ◆

Khi ước mơ ngày tết là... được đi học

THÚY HẰNG

Tết Nguyên đán Quý Mão 2023 đã đến cận kề. Học sinh bắt đầu nghỉ tết, nhưng đâu đó vẫn còn những em nhỏ sớm mưu sinh chỉ có ước mơ: được đi học, được biết chữ.

TỰ DẠY NHAU HỌC ĐẾM

Ngã tư Nguyễn Văn Linh - Trịnh Quang Nghi, xã Phong Phú, H.Bình Chánh, TP.HCM những ngày cuối năm đông đúc hơn bình thường. Trước những xe bán chuối chiên, cà phê ở số D20/123 đường Nguyễn Văn Linh, một người phụ nữ đang loay hoay bên cạnh chiếc bàn xếp đầy những tờ vé số và một đàn con lít nhít. Một cậu bé nhỏ nhất ngồi cạnh mẹ, quần áo lấm lem. Còn lại, mấy em bé khác mỗi em cầm vài tờ vé số tản ra khắp nơi để mời người qua lại.

Kể với chúng tôi, người phụ nữ cho hay mình tên Tuyền, quê ở H.Cái Bè, Tiền Giang, đã 2 lần lấy chồng và có tổng cộng 9 người con. 3 người con đầu đã lớn và đi làm ở quê, còn lại một mình chị và 6 đứa con nhỏ dắt díu, bồng bế nhau lên TP.HCM này mưu sinh mới 3 tháng nay. Ở Tiền Giang, chị cũng kiếm sống bằng bán vé số. Hiện mấy mẹ con chị đang ở thuê trong một gian nhà trọ, giá tính cả tiền nhà, điện, nước là 1,5 triệu đồng trong xã Phong Phú.

"Sáng tôi phụ người ta bán bánh chuối chiên, anh đó ở kế bên phòng trọ thấy tôi khổ quá nên cho tôi làm phụ để kiếm thêm. Xong việc thì tôi bán vé số. Ngày được nhiều, ngày được ít, ngày nhiều nhất mấy mẹ con kiếm được 300.000 sống qua ngày", chị Tuyền kể.

TẾT SẼ CHIA VỚI HỌC SINH CÓ HOÀN CẢNH KHÓ KHĂN

Với đặc thù là huyện ngoại thành TP.HCM, có nhiều trẻ em diện nhập cư, theo cha mẹ từ các tỉnh thành về thành phố mưu sinh, H.Bình Chánh có nhiều hoạt động sẻ chia với trẻ em, học sinh có hoàn cảnh khó khăn khi Tết Nguyên đán 2023 đến cận kề.

Chiều 12.1, Mặt trận Tổ quốc (MTTQ) VN xã Bình Chánh, H.Bình Chánh, TP.HCM đã tổ chức ngày hội "Áo mới ngày xuân". Ông Huỳnh Thanh Long, Phó chủ tịch MTTQ VN xã, cho biết năm nay trao tặng 132 phần quà gồm quần áo mới, bánh kẹo, thực phẩm... tới 132 học sinh từ các hộ nghèo, cận nghèo, học sinh lớp phổ cập tiểu học của xã. Đây là hoạt động nhân ái, sẻ chia với học trò khó khăn ở địa phương diễn ra trong nhiều năm qua.

Anh Lê Tuấn Dũng, Bí thư Đoàn thanh niên xã Bình Chánh, cho biết ngày 14.1 (23 tháng chạp), tại Trường tiểu học Bình Chánh, xã Bình Chánh diễn ra Ngày hội tết Việt do ban giám hiệu nhà trường cùng Đoàn thanh niên xã Bình Chánh phối hợp thực hiện. Cùng ngày, Đoàn khối viên chức Trường ĐH Sư phạm TP.HCM sẽ trao 20 phần quà tới 20 em học sinh có hoàn cảnh khó khăn ở xã...

Văn Thị Cẩm Tiên trong gian nhà trọ, em chỉ mong sang năm mới có nhiều đơn hàng để làm thêm có tiền, tiết kiệm đi học

Chị Tuyền cho biết trời cho sao thì để vậy, nên cả đàn con cứ thế theo nhau ra đời. Hỏi tên 6 đứa con sần sần nhau đang phụ mẹ bán vé số, chị Tuyền cười ngại ngùng rồi liệt kê một lượt: Trần Thị Quỳnh Hoa 12 tuổi, Trần Văn Đạt 9 tuổi; Trần Văn Danh 7 tuổi, Trần Văn Hân 6 tuổi, Trần Văn Nghĩa 4 tuổi, Trần Hồng Thẩm 3 tuổi.

Mặt mũi khô ngo, sáng sủa, cậu bé Trần Văn Đạt cầm xấp vé số mời những người đang dừng đèn đỏ ở ngã tư. Thấy cậu bé lanh lợi, nhiều người mua giúp. Một khách hỏi còn số 39 (xổ số có 2 số cuối là 39 - PV) không, Đạt nhanh nhẩu cầm xấp vé có số 93 đến, khách lắc đầu. Chị Tuyền tâm sự: "Ở quê đông con, cuộc sống đã khó khăn, bây giờ mới từ quê lên TP.HCM, chưa làm được giấy tờ cho các con nên cả 6 đứa chưa bé nào được đi học, cũng chưa đứa nào biết

Dãy nhà trọ ở H.Bình Chánh buồn hiu khi công nhân thất nghiệp trước tết, về quê từ sớm

ANH: THÚY HẰNG

chữ". Khi được hỏi, vậy làm sao bán được hàng, thu được tiền, chị kể thêm: "Chúng mới chỉ tự học đếm số, rồi dạy lại cho nhau, đếm lúc đúng lúc không, nhưng mà biết tính tiền. Tôi cũng không được đi học ở trường, có người dạy xóa mù chữ cho thôi".

Bé Trần Văn Đạt cho hay việc len lỏi giữa các xe máy ở ngã tư bán vé số đã quen, dù đôi khi trượt chân té chút đỉnh. Em kể nhiều khách mua vé số hỏi còn vé dài này, dài kia không, em không đọc được chữ nên đành phải đưa hết cho khách lựa. Có lần khách đưa cho mấy tờ tiền mệnh giá 500 đồng, Đạt không biết đó là số bao nhiêu, phải chạy lại hỏi mẹ đó có phải là tiền và tiêu được không. "Con thích đi học, thích được biết chữ như các bạn, nhưng không được. Chị con đã 12 tuổi nhưng cũng không được đi học", Đạt nói.

Tết Nguyên đán 2023 sắp đến, nhiều nhà ngược xuôi sắm tết, chuẩn bị về quê, mấy mẹ con chị Tuyền cũng hối hả, chạy sấp ngựa bán vé số mong bán được nhiều hơn để đủ tiền mua gạo, thịt cho các con ăn hằng ngày. Cả mấy mẹ

con không ai nghĩ đến việc được về quê. Khi được hỏi điều ước lớn nhất năm mới này là gì, mấy đứa trẻ bên lên nhìn nhau cười. Hoa và Đạt, em bé 12 tuổi và 9 tuổi thì đáp rất nhanh: "Con mong được đi học, đọc được chữ".

TẾT BUỒN Ở XÓM TRỌ

Đã 13 năm ở trọ trong dãy nhà tổ 2, ấp 3, xã Bình Chánh, H.Bình Chánh, TP.HCM nhưng với bà Nguyễn Thị Ánh, 53 tuổi, quê ở xã An Quảng Hữu, H.Trà Cú, Trà Vinh, tết năm nay âm ỉ hơn rất nhiều. Công nhân mất việc trước tết nên đã về quê gần hết, xóm trọ vắng tanh. Con gái và con rể đi làm mướn, phụ hồ ở TP.HCM, bà Ánh ở nhà trông coi các cháu, bé trai tên L.B.D, học lớp 7 tại Trường THCS Bình Chánh, bé gái mới 2 tuổi.

Bà Ánh kể: "Mọi năm gần tết là nhiều việc lắm, mấy đứa con tôi làm không hết, được chủ lì xì cho thêm tiền ăn tết. Năm nay thì đói rồi, 1 tháng làm 10 ngày, nghỉ 20 ngày. Tết này xác định về quê mà không có quà bánh, lì xì gì cho bà con, sắp nhỏ ở nhà", bà Ánh thở dài.

Các em bé Hoa, Đạt, Danh, Hận phụ mẹ bán vé số trên đường Nguyễn Văn Linh, các bé đều ước mơ được đi học

L.B.D, cháu ngoại của bà Ánh, là học sinh khá, rất có năng khiếu về thể thao, được các giải thưởng về môn bóng ném, bóng đá ở trường. L.B.D kể tết này mới được ba mẹ mua cho một bộ đồ mới, giá 160.000 đồng, còn em gái thì chưa có món đồ mới nào. Ba mẹ đi làm về hay than thở là năm nay khó khăn hơn, tiền kiếm được ít hơn. "Em chỉ mong ba mẹ khỏe, em ráng học. Ước mơ của em là trở thành cầu thủ giỏi, sau này có thể lo cho bà ngoại, cho ba mẹ", L.B.D kể về ước mơ năm mới.

Trong khi đó, ở dãy trọ kế bên, cô bé Văn Thị Cẩm Tiên, 17 tuổi, quê ở H.Tháp Mười, Đồng Tháp khuôn mặt buồn hiu vì vừa bị mất việc làm thời vụ cuối năm. Ba làm công nhân ở một công ty phân bón ở Bình Chánh, mẹ là công nhân may ở Công ty Thuận Phương, Tiên chưa đủ 18 tuổi nên chỉ được nhận các công việc thời vụ của công ty này. Tuy nhiên trước Tết Nguyên đán này, đơn hàng ít, Tiên không còn việc làm, không kiếm được thêm đồng nào phụ ba mẹ.

Tiên mới chỉ học hết lớp 9, dưới em còn một bé gái đang học lớp 5, sống cùng bà ngoại ở quê. Tiên kể rất muốn được đi học tiếp, hành trình đi xin việc với một nữ sinh không bằng tốt nghiệp THPT hay bất cứ chứng chỉ nghề gì đều rất khó khăn. "Em chỉ mong sao sau Tết Nguyên đán tình hình kinh tế khả quan hơn, em có nhiều đơn hàng hơn để có thể kiếm tiền, nuôi được bản thân, tiết kiệm để học một cái nghề nào đó", Tiên ngâm ngùi.

Nhạc Việt:

Những cuộc “hoán đổi” thú vị và cả tranh cãi ồn ào

PHAN CAO TÙNG

Thời gian gần đây, nhiều ca sĩ trẻ chọn hát lại những ca khúc cũ bằng tư duy âm nhạc hiện đại và cũng có nhiều ca sĩ thế hệ trước hát các bài hát đang nổi gây nhiều chú ý.

THANH THẢO, HỒNG NHUNG... GÂY TRANH CÃI DỮ DỘI

Thanh Thảo đang là ca sĩ tạo nên nhiều “sóng gió” với những màn cover hit của đàn em. Thanh Thảo từng cover (hát lại) bản hit của nữ ca sĩ Hiền Hồ - *Gặp nhưng không ở lại* với phong cách mà cô theo đuổi qua nhiều thập niên và nhận về những phản ứng trái chiều. Đồng đảo khán giả nhận xét cách hát của Thanh Thảo không còn phù hợp với bài hát *Gặp nhưng không ở lại*. “Nếu như ở phiên bản của Hiền Hồ, khán giả muốn “gặp rồi ở lại” nhưng ở phiên bản của Thanh Thảo thì họ chỉ muốn gặp một lần rồi đi luôn” - khán giả Minh Huy bình luận. Đa số khán giả cho rằng bài hát sử dụng autotune quá đà và càng nghe càng thấy mệt. Không dừng lại ở đó, mới đây, Thanh Thảo tiếp tục cho ra mắt MV cover bản hit đình đám của Tăng Duy Tân - *Bên trên tầng lầu*. Cô vừa cover ca khúc này, vừa hóa trang đúng y như nhân vật nữ sinh 15 tuổi Wednesday nổi tiếng trong loạt phim của Netflix. Nhiều khán giả cho rằng ca sĩ Thanh Thảo làm lỡ khi hóa trang nhân vật Wednesday

và hát trên nền nhạc remix với tạo hình, vũ đạo không phù hợp, đồng thời cách mix nhạc cũ kỹ, “phá nát” tác phẩm gốc. Bên cạnh phần vũ đạo khá lạc lõng, giọng hát của cô trong bài này cũng đã bị chỉnh autotune quá đà đến mức méo mó thấy rõ. Tất cả đã tạo nên một tổng thể khó có thể khen là hay.

Waiting for you của ca sĩ Mono đang được xem là ca khúc có nhiều phiên bản cover nhất trong năm qua. Là “siêu hit” làm bật tên tuổi của gương mặt mới làng nhạc Việt, ca khúc phủ sóng mạng xã hội và được nhiều ngôi sao nổi tiếng hát lại. Mới đây nhất, trong một chương trình, Hồng Nhung đã gây chú ý khi hát ca khúc này theo phong cách... diva. *Waiting for you* phiên bản Hồng Nhung kịch tính hơn so với bản gốc. Hồng Nhung trưng trở giọng hát nội lực, thể nhưng với nhiều khán giả trẻ, cách diễn của Hồng Nhung bị nhận xét “hay nhưng chưa hợp thời”. Ngay khi video Hồng Nhung trình diễn *Waiting for you* được đăng tải lên các nền tảng mạng, dân tình đã bàn tán xôn xao về phiên bản này. Nhiều ý kiến cho rằng *Waiting for you* thực sự không hợp với cách xử lý của Hồng Nhung, thậm chí cho rằng diva có thù với... văn “o” khi luôn dài vắn “o” ở cuối mỗi câu hát, mang lại cho người nghe cảm giác... khó tả.

Là một “tiền bối” của làng nhạc Việt, Phương Thanh ít khi cover nhạc của đàn em, thế nhưng nữ ca sĩ đã cho ra mắt phiên bản mới từ bản hit của Mono - *Waiting for*

Thanh Thảo gây tranh cãi khi cover *Bên trên tầng lầu*

3 ca sĩ trẻ Hoàng Dũng, Amee và Grey D (từ phải sang) làm mới *Em về tỉnh khô*

ẢNH: NSCC

you. Với bản cover này Phương Thanh khéo léo trưng trở giọng hát khàn vừa nội lực vừa đặc trưng của mình, đồng thời mang đến phiên bản mới đầy ấn tượng đậm chất rock. Rất khác với giai điệu gốc, Phương Thanh đã mang đến một cách hát “gần giọng” khiến khán giả thấy thú vị dù một số người cho rằng “nghe hơi mệt” và cách xử lý của Phương Thanh vẫn còn khá “trật đường ray” so với thị hiếu khán giả trẻ. Nữ ca sĩ còn khẳng định: “Phiên bản nào của các bạn trẻ mà tôi cover thì

đều mang chất rock của Phương Thanh vào. Đó là chất riêng!”.

CA SĨ TRẺ ĐƯỢC KHEN SÁNG TẠO KHI COVER

Mới đây, một loạt ca sĩ trẻ đã tung ra những bản cover các bản hit từng nổi đình nổi đám trên *Làn Sóng Xanh* trong những năm 1998 - 2010 và đã nhận về những lời khen ngợi cho sự sáng tạo khi mang đến nhiều màu sắc mới, thú vị trong cảm nhận của khán giả.

Đức Phúc mang đến xúc cảm mới về *Một thời đã xa* từng là hit

của Phương Thanh. Theo nhà sản xuất - nhạc sĩ Khắc Hưng: “Vì mọi người đã quá ấn tượng với *Một thời đã xa* qua giọng hát đầy nội lực của chị Phương Thanh nên Hưng và Phúc muốn tạo ra một sự khác biệt với dàn nhạc giao hưởng”. Ca sĩ thế hệ gen Z Wren Evans gây ngạc nhiên khi cover ca khúc *Vùng trời bình yên* từng nổi tiếng với giọng ca của Đàm Vĩnh Hưng và Hồng Ngọc. “Thay vì cố gắng hát cho cao trào, lên những nốt thật cao như phiên bản gốc, Wren và nhóm nhạc sĩ DTAP đã quyết định thể hiện khác đi, làm cho ca khúc nhẹ nhàng và hiện đại hơn theo cách của mình. Chắc anh Đàm Vĩnh Hưng sẽ rất sốc khi nghe bài này!”, Wren Evans chia sẻ.

Với một bản ballad như *Tuyết rơi mùa hè* (Trần Lê Quỳnh), nhạc sĩ Hứa Kim Tuyền cho hay có rất nhiều cách để làm mới ca khúc. Thế nhưng, anh và nhạc

QUAN LIÊM NƯỚC VIỆT

TRẦN ĐÌNH BA

Thân làm quan to nhưng không dùng chức vị để tư hào công tư. Những vị quan giữ được sự thanh liêm, kiệm ước còn để tiếng tốt cho dòng họ, cháu con, trong đó có Lương Đắc Bằng.

QUAN ĐẠI THẦN, THÂN THANH BẠCH

Bảng nhân Lương Đắc Bằng

Làm quan to mà cảnh nhà bần hàn

của đất Hoàng Hóa, Thanh Hóa là vị quan giỏi giang vì nước của nhà Lê sơ. Làm quan thời vua Lê Tương Dực (1509 - 1516), ông dâng 14 kế sách trị bình. Dù là trọng thần làm đến Lại bộ Thượng thư mà cuộc sống của ông thanh bạch, bần hàn. Đến nỗi sau khi ông mất, vợ con sống trong nghèo khổ, phải chạy ăn từng bữa. *Công dư tiếp ký* cho biết, Lương Hữu Khánh con ông (sau làm Thượng thư) lúc trẻ đã phải than thở với mẹ rằng: “Cha con ngày trước làm quan thanh bạch, cho nên ngày nay rau cháo chẳng đủ no lòng, vậy con xin tạm biệt để đi tìm kế sinh nhai, khỏi phiền mẫu thân lo nghĩ”.

Sự thanh bạch ấy, còn thấy ở gương quan Ngô Tuấn Kiệt. Trong *Kiến văn tiểu lục*, Lê Quý Đôn đề cập đến trường hợp thời vua Lê Chiêu Tông (1516 - 1522), Hữu thị lang Bộ Lại Ngô Tuấn Kiệt dù chức đứng hàng thứ hai trong cơ quan chuyên trách việc xét tuyển, bổ dụng quan lại, nhưng bản thân giữ được nhân phẩm cao đẹp “thanh liêm, thẳng thắn, cứng rắn, trong sạch, thường mặc áo rách, ăn cơm hẩm, chỗ ở che bằng cỏ lau”. Vua Lê thấy bé tòi sống kham khổ, bần hàn, lại nêu gương tốt không ăn của dút nên sai người ban thưởng cho Ngô Tuấn Kiệt tiền gạo đường

liêm. Vậy mà, tiền ấy ông chỉ lấy đủ dùng, còn thừa bao nhiêu lại nộp vào kho công của nhà nước chứ tham. Không chỉ là quan thanh liêm, ông còn là người trung nghĩa. Văn theo *Kiến văn tiểu lục*, khi Mạc Đăng Dung làm loạn cướp ngôi vua Lê, ông bị bắt nhưng không phục, nhin ăn mà chết. Bình về gương của Ngô Tuấn Kiệt và Vũ Tụ, Bảng nhân Lê Quý Đôn ghi nhận: “Giữ lòng liêm khiết được như hai ông này cũng không thấy được mấy người”.

Sang thời Lê Trung hưng, có tiến sĩ Lê Trạc Tú quê Thanh Hóa làm tới Lại bộ Thượng thư, giữ chức Tế tướng, được vua Lê

tin yêu mà luôn giữ được lòng ngay thẳng không thay đổi tâm tính, “khí khái chững chạc, ngay thẳng trong sạch, không cầu tài lợi; giữ quyền chính mười năm. Khi thôi làm tướng, nhà không có của dư, cái tiết tháo thanh giới đó bấy giờ ai cũng khen”. Chép tiểu sử của ông, *Lịch triều hiến chương loại chí* đã đúc kết như thế.

CHA CON THƯỢNG THƯ NỔI GƯƠNG LIÊM

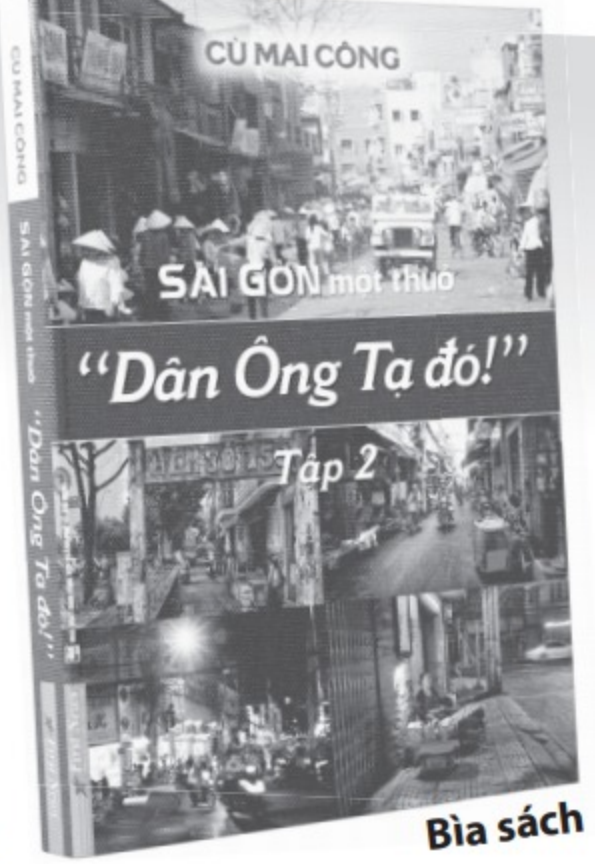
Lịch sử ghi nhận, đức tốt làm quan được truyền nối ở nhiều dòng họ, gia đình. Như gương liêm của Bùi Xương Trạch thời Lê sơ được Phan Huy Chú nhận

Kỷ ức tết không quên trong Sài Gòn một thuở - Dân Ông Tạ đó

Chợ trên đường Thới Ngọc Hầu (nay là Phạm Văn Hai) giáp tết Mậu Thân 1968 - ảnh tư liệu trong sách

ẢNH: HAROLD BOEHLE

Bìa sách

Nhạc sĩ - nhà sản xuất Nguyễn Hải Phong khi làm mới ca khúc *Xe đạp ơi* của Phương Thảo - Ngọc Lễ, thông qua hai giọng ca trẻ Juky San - Hoàng Duyên với thể loại trap đầy táo bạo, đã chia sẻ mong muốn "mang được không khí của thời đại mới, của tuổi trẻ trong ca khúc đến với tầng lớp khán giả ngày hôm nay". Anh cũng nói thêm: "Việc cover một bài hát dù hay hoặc dở, thì cũng là dòng chảy âm nhạc tất yếu, giúp ca khúc thêm sức sống, giúp nhạc Việt thú vị hơn; và ai không hợp thì nên ngưng, đừng cố làm lỗi..."

sĩ NewL đã quyết định chọn thể loại Bossa Nova vì muốn giữ lại sự nhẹ nhàng và nỗi buồn cần thiết của tác phẩm gốc, đồng thời có thể truyền tải được sự hoang hoải và sang trọng trong chất giọng của Văn Mai Hương. *Em về tình khôi* (sáng tác Quốc Bảo) được biết đến là hit của Trần Thu Hà, vừa có phiên bản lofi với tiếng hát của 3 ca sĩ trẻ Hoàng Dũng, Amee và Grey D. Bản phối của *Em về tình khôi* do 2 nhà sản xuất nổi tiếng thực hiện: Nguyễn Thanh Bình (người đứng sau thành công trong những sản phẩm của Bích Phương) và TDK (Trần Dũng Khánh). Cả hai chọn cách hòa âm theo màu lofi, vừa mang hơi thở thời đại, vừa giữ được sự nhẹ nhàng, dễ chịu vốn có của bản tình ca bất hủ này. Hoàng Dũng, Amee và Grey D cũng thật hòa quyện với nhau, cùng tạo ra một sản phẩm phù hợp để thư giãn.

Ca sĩ Amee chia sẻ: "Cảm giác được hát một ca khúc có tuổi đời còn lớn hơn tuổi đời của mình khá là lạ và phấn khích. Tôi tin rằng không chỉ các ca sĩ trẻ hiện nay mà về sau sẽ còn nhiều người làm mới lại các bài hát bất hủ theo cách ở thời đại của họ nữa. Có như thế thì khán giả của những thế hệ sau mới có cơ hội thấy được giá trị của những bài hát xưa cũ và những bài hát ấy mới sống mãi với thời gian".

Hơn ngàn nhân vật, các gia đình, cửa tiệm, hàng quán, sự kiện... mang từng nét riêng, tất cả góp mặt trong tập sách tư liệu *Sài Gòn một thuở - Dân Ông Tạ đó* (tập 2) của nhà báo Cù Mai Công (do First News - Trí Việt và NXB Tổng hợp TP.HCM vừa ấn hành).

Cuốn sách giúp độc giả nhìn lại hình ảnh từng cung đường, lối ngõ, hẻm hóc... của một góc nhỏ Sài Gòn - Gia Định xưa, nơi mà khu vực trung tâm là ngã ba Ông Tạ, chợ Ông Tạ, cầu Ông Tạ... đặc biệt là kỷ ức về tết xưa, đậm phong tục Việt ngay ở chương đầu tiên.

Tác giả kể khá chi tiết về Ông Tạ thuở ấy, trước tết là một trời vui: "Từ trung tuần tháng chạp, những sạp lá dong, khuôn gỗ gói bánh chưng lại thấy xung quanh trường Tân Bình (trước 1975 là Thánh Tâm). Từ sáng sớm, đã thấy dưa hành, kẹo lạc Quế Hương, giò chả Ông Tạ... bày dọc các cung đường,

lối ngõ khu Ông Tạ. Quá nửa đêm, hai cửa hàng Tơ Hồng (tiệm ảnh Á Đông cũ), Ngọc Vân... ngay ngã ba Ông Tạ vẫn giăng đèn kết hoa rực rỡ, chợ lá dong trước trường Tân Bình thì chong đèn suốt đêm"...

Nếp văn hóa đó cứ bừng sáng lên mỗi dịp xuân về: "Bánh chưng Ông Tạ ngon không đâu bằng. Mỡ chiếc bánh ra: nếp, đậu, thịt thơm phưng phức - đúng hương vị Bắc 54 mang từ quê nhà, không

lấn vào đâu được. Màu lá dong xanh biếc trong những cọng lạt mềm buộc chặt (...). Đêm 30, cứ cách vài nhà lại một nồi bánh chưng nấu nhà cuối sân. Chuyện canh nồi bánh chưng của nam thanh nữ tú, trải chiếu ngồi, nằm canh; chuyện trò, chọc phá nhau ran như pháo tết..."

Phố mà cứ như quê, quê nằm trong phố, dân tứ xứ trước lạ sau quen quây quần khu Ông Tạ. Những cư dân mới vừa gan góc

Miền kỷ ức về Những ngày cận tết

Chương trình *Miền kỷ ức - Những ngày cận tết* của HTV sẽ phát vào lúc 9 giờ ngày 15.1 trên HTV9, với sự tham gia của 3 khách mời: NSUT Lê Thụy, tiến sĩ - bác sĩ Bùi Chí Thương và MC Thanh Phương.

Nhắc đến NSUT Lê Thụy, khán giả không chỉ nhớ đến các vở diễn do anh đạo diễn như *Nhập xuất, Nhà búp bê, Ký ức tình yêu*... mà còn nhiều chương trình nghệ thuật lớn trên HTV. Trong *Miền kỷ ức*, NSUT Lê Thụy cho biết anh sinh ra và lớn lên ở miền Bắc, tuổi thơ đi qua chiến tranh và phải sống xa bố mẹ từ nhỏ, nên tết là một trong những dịp đoàn viên hiếm hoi của nhiều gia đình tại thời điểm

đó. Những ngày giáp tết trong kỷ ức của NSUT Lê Thụy là cái lạnh rét buốt ở miền quê; hơi lạnh hòa vào mùi bếp lửa, mùi rơm rạ, mùi đậu nếp, lá chuối, lá dong... làm những đứa trẻ như anh rất thèm và nôn nao...

Với "Hot boy làng y" Bùi Chí Thương - một trong những gương mặt nổi tiếng ở lĩnh vực sản phụ khoa tại VN, anh mang đến những tiếng cười rộn rã khi kể về những ngày cận tết trong kỷ ức của mình. Còn MC Thanh Phương nhớ về những lần trốn mẹ đi chơi để không phải... xù đầu với việc dọn dẹp nhà cửa cuối năm.

Cùng những câu chuyện giàu cảm xúc từ 3 khách mời, *Miền*

ẢNH: H.T.V

kỷ ức mang đến những khúc nhạc xuân quen thuộc, được nhiều người yêu thích: *Ngày tết quê em* (Tùng Hủy), *Xuân và tuổi trẻ* (La Hối - Thế Lữ), *Đoàn ca xuân* (Thanh Sơn), *Lá thư ngày tết* (Trần Long Ẩn), *Như hoa mùa xuân* (Châu Đăng

Khoa)... qua tiếng hát Phan Ngọc Luân, Ánh Ngọc (ảnh), Triệu Lộc, Cao Công Nghĩa, Kiều Oanh, Mỹ Hào, Nhã Thy, Diệu Ly, Minh Anh, ban nhạc và nhóm bè MKU, đoàn múa Ngọc Trai Việt.

Nguyễn Văn

Tượng thờ Bàng nhậm Lương Đắc Bàng ở xã Hoàng Phong, H. Hoằng Hóa, tỉnh Thanh Hóa

ẢNH: TRẦN HỒNG

xét là: "Thanh liêm, kiệm ước, không mưu tính của riêng một tí nào; bổng lộc được bao nhiêu đều chia cho họ hàng làng mạc. Lòng tốt tiếng to được người đương thời tôn phục".

Sau này, cháu ông là Bùi Bình Uyên, làm đến Lễ bộ Thượng thư, được *Lịch triều hiến chương loại chí* khen là "tính ông thanh liêm không bè cánh, không lập sản nghiệp; sau khi mất nhà

không có của dư". Đời làm quan của ông thực xứng với sự tin yêu của vua Lê gửi gắm trong phần cuối bài chế khi thăng ông làm thượng thư: "Người phải: trong sạch, thẳng thắn, một lòng coi giữ ba lễ; chỉ có đức trời cho sống lâu, nên con cháu hưởng phúc dài cùng nước". Gia tộc họ Bùi được *Lịch đại danh hiền phổ* đúc kết là "về sau sẽ còn nhiều đời hiển đạt, chưa thể lường được, nhưng chỉ thanh quý mà nghèo".

Vốn quê đất ngàn năm văn vật Bắc Ninh, *Kiến văn tiểu lục* ghi Nguyễn Thực xuất thân khoa cử, đỗ đầu thi Đình năm Ất Mùi (1595). Giúp rập nhà Lê Trung hưng tới tận 80 tuổi, kinh qua đủ những chức vụ quan trọng như Hình bộ Thượng thư, Thiếu phó, vinh thăng tước công (Hương quận công), Thiếu úy,

Thái phó. Ấy vậy nhưng đến khi mất năm Đinh Sửu (1637), thọ 83 tuổi cảnh nhà vẫn thanh bạch chứ không giàu sang, có của như nhiều đồng僚. Phan Huy Chú nhận xét về ông, có đôi dòng: "Ông là người thuần hậu, trong sạch, cẩn thận, không lập sản nghiệp, làm quan trải những bước vinh hiển trọng yếu mà nhà vẫn thanh bạch"; *Ngự chế Việt sử tổng vịnh* nhấn mạnh ông "nổi tiếng là vị quan thanh liêm và cẩn thận"; "bốn tính thuần hậu, thanh can; không thích ruộng nương; làm quan Tể tướng mà trong nhà rất thanh bạch".

Lấy đức liêm làm trọng, khi thấy những kẻ vì tiền làm điều nhơ nhuốc, Nguyễn Thực không e ngại mà đứng ra tố cáo nhằm làm thanh sạch quan trường. Bấy giờ hai Thị lang bộ Lại là Nguyễn

Tuấn và Nguyễn Lại thường dựa vào việc thuyền chuyển, tuyển bổ quan lại để ăn dút lót, khiến người đời chế cười chế giễu là "Các chức bị viên, lương Bọt tặn điển" ý chỉ các viên chức được tuyển dụng cho đủ số, thì hai làng Bọt (quê Nguyễn Lại) hết ruộng vì hân dùng tiền mua. Việc đó bị Nguyễn Thực, Nguyễn Khai đàn hặc khiến cho hai tên quan tham bị bãi chức.

Sự trong sạch của Nguyễn Thực còn được con ông là tiến sĩ Nguyễn Nghi nói theo. *Kiến văn tiểu lục* cho hay, "hai cha con đồng thời làm Thượng thư, tước phong quận công, đứng đầu các quan, thực là hiếm có. Hơn nữa, lại dùng đức độ danh vọng trấn phục người trong nước, thanh liêm, sên nhặt, giữ gìn mộc mạc, điểm đậm". (còn tiếp)

Chung kết lượt đi AFF Cup 2022: Việt Nam - Thái Lan 2-2

Hẹn “tử chiến” ở Bangkok

TIỂU BẢO

Tuyển VN đã có hiệp 1 hoàn hảo với bàn thắng của Tiến Linh. Nhưng đáng tiếc, sự thiếu tập trung đã khiến đội nhà gặp khó, và bàn thắng “quý như vàng” của Văn Thanh mang lại hy vọng cho thầy trò HLV Park Hang-seo ở chung kết lượt về tại Bangkok, Thái Lan.

MÓN QUÀ “KHÔNG TƯƠNG” CỦA ÔNG PARK

Tuyển VN bước vào trận chung kết lượt đi AFF Cup 2022 với duy nhất một sự thay đổi so với đội hình giành chiến thắng 2-0 trước Indonesia ở bán kết lượt về AFF Cup 2022. Trung vệ Duy Mạnh trở lại đội hình xuất phát sau khi dự bị cho Thành Chung ở trận trước. Đó là quyết định của HLV Park Hang-seo, sau khi nhìn vào cách chơi bóng khác nhau giữa Indonesia chơi bóng dài và Thái Lan thiên về kiểm soát bóng, kết hợp tấn công trung lộ lẫn khoét hai biên.

Nhưng món quà “không tương” nhất ông Park dành cho người đồng nghiệp Mano Polking là “trung vệ con thoi” Quế Ngọc Hải. Anh đã tái hiện vai trò libero với những pha bắt ngờ dâng cao, tham gia sâu vào triển khai bóng, với Tấn Tài sẽ bó vào trong như một trung vệ để bọc lót. Những cú đột phá thẳng vào trung lộ để triển khai bóng của “Hải Quế” đã khiến người Thái bất ngờ vì không tưởng tượng tới. Cách Quế Ngọc Hải bắt thân xuất hiện ở biên phải đã khiến hàng thủ Thái Lan mãi mê để ý Tấn Tài, Quang Hải, Hoàng Đức bị mất phương hướng. Và ở lần thứ 3 dâng cao như thế, anh đã có một đường tạt miễn chê để Tiến Linh đánh đầu

Văn Thanh thấp lại hy vọng cho tuyển VN ở trận chung kết lượt về tại Thái Lan. **ẢNH: ĐỘC LẬP**

SỐ LIỆU THỐNG KÊ TRẬN ĐẤU

VIỆT NAM		THÁI LAN	
2		2	
12	Số lần sút bóng	9	
6	Sút trúng đích	5	
54%	Kiểm soát bóng	46%	
545	Lượt chuyển bóng	482	
83%	Tỷ lệ chuyển bóng chính xác	79%	
11	Phạm lỗi	7	
2	Thẻ vàng	2	
0	Thẻ đỏ	0	
0	Việt vị	3	
3	Phạt góc	1	

tung lưới thủ môn Kampon Phatomakkakul.

Ngoài miếng đánh bất ngờ đó, điều khiến tuyển VN khắc chế hoàn toàn ý đồ triển khai bóng từ dưới lên của người Thái là khóa chặt đội trưởng Theerathon Bunmathan. Hùng Dũng được giao nhiệm vụ “bắt chết” Theerathon mỗi khi cầu thủ này bước quá một phần ba sân bóng của Thái Lan. Trong khi đó, Tiến

Linh nhận nhiệm vụ áp sát, tranh chấp mỗi khi Theerathon lùi sâu về phần sân nhà để kéo người và tìm bóng. Cách “đá khoán” hợp lý đó đã gần như khiến Theerathon “vô hình” trong thế trận bế tắc của Thái Lan suốt 45 phút đầu tiên.

NGƯỜI THÁI VẪN ĐÁNG GỜM

Giữa sức ép tại sân Mỹ Đình, tuyển Thái Lan đã chứng minh

đẳng cấp của mình. Theerathon đã tỏa sáng với 2 đường kiến tạo đẳng cấp, đầu tiên để Poramet Arjviria có bàn gỡ hòa 1-1. Việc tiền đạo kỳ cựu Teerasil Dangda bị đau, khiến HLV Mano Polking chọn sơ đồ 3-5-2 với cặp trung phong Adisak Kraisorn và Poramet Arjviria hòng gây sức ép lên cặp trung vệ đập của tuyển VN. Cách chơi này đã phát huy tác dụng, buộc ông Park phải rút Duy Mạnh ra. Hơi khó hiểu khi người vào sân là Việt Anh, thay vì Thành Chung kinh nghiệm hơn và cũng là chuyên gia chống bóng dài. Khi tuyển giữa bất ngờ chùng xuống đầu hiệp 2, Theerathon thoải mái tỏa sáng với đường chuyền chọc khe sắc sảo mở ra cơ hội nâng tỷ số lên 2-1 cho Thái Lan. Đó là tình huống Việt Anh thiếu tập trung khiến bảy việt vị của chúng ta phản tác dụng. Rõ ràng, trước đối thủ đẳng cấp như Thái Lan thì mọi vị trí phải tập trung 100% cả trận. Rất may là trong khoảnh khắc bế tắc nhất, Văn Thanh vào sân đã

Phát biểu //

HLV Park Hang-seo:

“CHÚNG TA SẼ CHIẾN THẮNG NGƯỜI THÁI TẠI THAMMASAT”

Đương nhiên kết quả 2-2 là bất lợi cho tuyển VN. Tuyển Thái Lan đang có lợi thế, nhưng VN sẽ không từ bỏ ở trận lượt về. Chúng ta sẽ chiến thắng người Thái tại Thammasat. Nếu thắng 1-0 thì chúng ta cũng vô địch mà, nên chúng ta đừng bi quan quá...

HLV Mano Polking:

“CHÚNG TÔI ĐÃ LÀM RẤT TỐT VỚI 2 BÀN THẮNG”

Chúng tôi đến đây với ý tưởng rất rõ ràng là ghi bàn tại Mỹ Đình. Đội bóng đã làm rất tốt với 2 bàn thắng, dù để gỡ hòa 2-2 và lỡ cơ hội rất tốt vào phút cuối cùng của trận đấu. Chúng tôi sẽ cần thoát khỏi trận đấu thật nhanh, tập trung thể hiện tốt ở trận đấu cuối cùng để khép lại hoàn hảo cuộc hành trình này. **Quốc Việt**

gỡ hòa 2-2 bằng cú “nã đại bác” không thể cản phá.

Việc để người Thái ghi 2 bàn tại Mỹ Đình đồng nghĩa tuyển VN phải thắng, hoặc ít nhất hòa từ 2-2 trở lên ở Thammasat (Bangkok). Đó là điều có thể xảy ra nếu chúng ta duy trì được cách chơi ẩn tàng trong hiệp 1. Tuyển VN và Thái Lan đã có hai bộ mặt khác nhau trong 2 hiệp đấu tại sân Mỹ Đình, xứng đáng là đỉnh cao ở trận chung kết lượt đi. Điều này mở ra viễn cảnh trận chung kết lượt về hứa hẹn hấp dẫn trên đất Thái Lan. Nếu chúng ta đánh bại được đối thủ sừng sỏ này ngay trên đất Thái, đó sẽ là chức vô địch tuyệt vời nhất của HLV Park Hang-seo. **Hoàng Lê**

3 điểm sáng ở Mỹ Đình

Tiến Linh, Văn Thanh cùng thủ môn Văn Lâm là 3 cầu thủ VN tạo dấu ấn trong trận hòa 2-2 của tuyển VN trước Thái Lan ở chung kết lượt đi AFF Cup 2022 diễn ra hôm qua trên sân Mỹ Đình.

Tiến Linh chứng tỏ giá trị của chân sút số 1 tuyển VN và hàng đầu khu vực khi đánh đầu mở tỷ số trận đấu khiến hàng triệu người hâm mộ vỡ òa. Anh di chuyển khôn khéo, chọn vị trí nhạy bén để đón đường tạt bóng từ Quế Ngọc Hải rồi tung cú đánh đầu sắc lẹm đánh bại thủ

môn tuyển Thái Lan, giúp anh vươn lên cùng Teerasil Dangda dẫn đầu danh sách vua phá lưới AFF Cup 2022 khi có cùng 6 bàn thắng. Không thể cùng tuyển VN tạo lợi thế trên sân nhà nhưng đóng góp của Tiến Linh rất đáng được ghi nhận.

Giương mặt tạo dấu ấn tiếp theo không ai khác là thủ môn Văn Lâm. Trong trận đấu mà thủ thành này lần đầu bị thủng lưới tại AFF Cup nhưng nếu không có tài năng của anh, tuyển VN ít nhất phải nhận thêm 3 bàn thua

nữa. Đáng kể nhất là pha phản xạ cực hay, cản phá thành công cú sút của cầu thủ Thái Lan ở phút bù giờ cuối cùng. Pha cứu thua đó chẳng khác nào bàn thắng của Văn Lâm cho đội nhà. Anh xứng đáng là ứng viên sáng giá cho danh hiệu thủ môn xuất sắc nhất AFF Cup lần này.

Người cuối cùng phải nhắc đến là hậu vệ phải Vũ Văn Thanh. Vào sân thay Tấn Tài phút 84 trong tình thế tuyển VN đang bị Thái Lan dẫn 2-1. Chỉ 4 phút có mặt trên sân, Văn Thanh đã tỏa

sáng với siêu phẩm sút xa đẹp mắt giúp đội nhà gỡ hòa 2-2. Nhận cú nhà bóng thuận lợi của đồng đội, Văn Thanh bằng lên tung cú sút cực mạnh và hiểm hóc đưa bóng bay qua “rừng chân” hậu vệ Thái Lan và tung lưới thủ môn “Voi chiến”, giúp chủ nhà thiết lập thế cân bằng. Văn Thanh cho thấy sự tự tin, quyết đoán và bản lĩnh trong tình thế mà các đồng đội đang bị rối khi đối thủ dẫn bàn. Điều này cũng cho thấy khả năng thay người đúng của HLV Park Hang-seo trong trận đấu mà ông

phải loay hoay thay thế các vị trí ở hàng phòng ngự vốn chơi không như ý.

Trong trận đấu mà tuyển Thái Lan chơi đầy bản lĩnh, chứng tỏ sức mạnh của nhà đương kim vô địch thì bộ ba Tiến Linh, Văn Lâm, Văn Thanh là điểm sáng đáng khen của tuyển VN. Ông Park còn nhiều việc phải làm, đặc biệt củng cố khả năng phòng ngự cho tuyển VN để đến Thái Lan đấu trận chung kết lượt về ngày 16.1 tới.

Hoàng Lê

Giải bóng đá Thanh Niên Sinh viên Việt Nam -
Cúp Café De Măng Đen 2023:

Các đội sẽ được cung cấp trang phục và bóng thi đấu

ĐĂNG KHOA

Gần 60 trường tham dự vòng loại giải bóng đá Thanh Niên Sinh viên Việt Nam - Cúp Café De Măng Đen năm 2023 sẽ được BTC cung cấp trang phục và bóng thi đấu để khởi tranh đồng loạt vào giữa tháng 2 tới.

Như đã thông báo ban đầu trong thư mời các đội tham dự, BTC giải bóng đá Thanh Niên Sinh viên Việt Nam sẽ đài thọ kinh phí (gồm vé máy bay, ăn ở cho các đội ngoài TP.HCM và các lực lượng làm nhiệm vụ khác), hỗ trợ tiền ăn cho các đội trong khu vực TP.HCM giành quyền tham dự VCK. Ngoài ra, các đội sẽ được cung cấp trang phục thi đấu (mỗi đội 2 bộ), nước uống và bóng tập luyện. Mới đây BTC cũng đã thống nhất hỗ trợ cho tất cả đội bóng tham dự vòng loại mỗi đội 1 bộ trang phục thi đấu cho 23 cầu thủ và trang phục cho 7 thành viên lãnh đạo, BHL, đồng thời mỗi đội sẽ được cung cấp 3 quả bóng tập luyện.

Trang phục cho các đội bóng do Công ty TNHH Bảo Uyên Sport cung cấp sẽ được cấp cho các đội sau khi bốc thăm xếp lịch thi đấu vòng loại vào ngày 7.2 tới căn cứ vào màu áo các đội đăng ký. BTC sẽ ưu tiên cho các đội gửi hồ sơ và đăng ký màu áo thi đấu sớm. Do mỗi bảng sẽ có từ 3 - 4 đội thi đấu vòng tròn một lượt nên sẽ có từ 4 màu áo khác nhau trở lên để các đội đăng ký, tránh việc trùng màu áo. Các thành viên của BHL cũng sẽ được trang bị đồng phục thể thao với màu áo khác màu thi đấu của đội bóng. Khi vào VCK, 12 đội sẽ được trang bị thêm mỗi đội 2 bộ trang phục thi đấu khác màu để đáp ứng yêu cầu thi đấu nhiều trận liên tục (mỗi đội sẽ thi đấu từ

Trường ĐH Văn Lang đang mặc trang phục thi đấu của Bảo Uyên Sport

ANH: ĐỘI BÓNG CUNG CẤP

3 - 6 trận tại VCK), tương tự như vậy cho các thành viên BHL cũng 2 bộ khác màu. BTC cũng quy định số áo thống nhất cho tất cả các đội từ số 1 - 24 (2 thủ môn là số 1 và 24) và trên lưng áo in tên trường tham dự, ví dụ ĐH Tây Nguyên, ĐH Sư phạm kỹ thuật TP.HCM, ĐH Thủy Lợi, Cao đẳng Kỹ thuật Cao Thắng, Học viện Nông nghiệp VN...

Ông Huỳnh Thanh Quốc Bảo, Giám đốc Công ty TNHH Bảo Uyên Sport, cho biết: "Giải bóng đá Thanh Niên Sinh viên Việt Nam là một giải đấu rất quy mô dành cho bóng đá học đường, có sức lan tỏa và thu hút lớn. Việc có được một sân chơi hấp dẫn này sẽ giúp cho các đội bóng sinh viên có được cơ hội rèn luyện thể chất quý giá và thúc đẩy phong trào TDTT trong trường học. BTC cũng rất chu đáo khi cùng chúng tôi trang bị đồng loạt cho tất cả các đội bóng sẽ tạo nên hình ảnh đẹp, khí thế cho giải đấu ngay từ vòng loại".

Ngoài ra, BTC cũng sẽ cấp cho mỗi đội 3 quả bóng thi đấu của giải do Công ty cổ phần thể thao Động Lực cung cấp. Sau khi bốc thăm xếp lịch thi đấu, bóng sẽ được chuyển đến các đội để làm quen và chuẩn bị tranh tài. Vòng loại và VCK sẽ thi đấu bóng Động Lực. Tại VCK, BTC cũng dự kiến tổ chức các hoạt động mini game từ tứ kết trở đi cho sinh viên tham dự trúng các giải thưởng là quà tặng của Động Lực, gồm: áo, túi, giày thể thao và một số vật phẩm khác. Bà Lê Vũ Hồng Ngọc, Giám đốc tiếp thị và truyền thông Động Lực Sport, nói: "Được đồng hành với bóng đá sinh viên là vinh dự của chúng tôi. Giải đấu Thanh Niên Sinh viên Việt Nam do Báo Thanh Niên và VFF tổ chức lại rất lời cuốn nên chúng tôi sẵn sàng hỗ trợ để cung cấp bóng thi đấu cho các đội tranh tài cũng như trao giải thưởng cho đội hình tiêu biểu của giải".

Tài trợ chính

Café de Măng Đen

GIẢI BÓNG ĐÁ THANH NIÊN SINH VIÊN VIỆT NAM
LẦN 1 - NĂM 2023

Đồng hành giải đấu

Red Bull

Đồng hành sự kiện

SAIGONTOURIST
GROUP
Tôn trọng bản sắc Việt

KHOẢNH KHẮC

Với pha tung người đập thẳng găm giày vào chân của Tete (Fulham) ở trận đá bù vòng 7 Ngoại hạng Anh tối 12.1, tiền đạo Joao Felix phải nhận thẻ đỏ ngay trận ra mắt Chelsea, theo hợp đồng cho mượn 6 tháng trị giá 12 triệu USD từ Atletico Madrid.

ANH: REUTERS

"Quý đỏ" cố tránh kỷ lục buồn

Man.City có 54,3% cơ hội đánh bại M.U khi hai đội chạm trán nhau trong trận derby Manchester tại sân Old Trafford lúc 19 giờ 30 hôm nay 14.1.

Trận derby Manchester lần thứ 188 sẽ diễn ra tại sân Old Trafford trong khuôn khổ Premier League vào tối nay khi Man.City đang tìm kiếm một chiến thắng để thu hẹp khoảng cách giữa họ với đội đầu bảng Arsenal xuống chỉ còn 2 điểm, trước khi "Các pháo thủ" đối mặt với trận derby London cùng Tottenham vào hôm sau.

Những điểm báo có vẻ tốt cho Man.City khi không có đội bóng nào đã bại được M.U ngay tại Old Trafford thường xuyên hơn họ ở Premier League (8 trận thắng), trong khi một chiến thắng ở trận đấu này sẽ giúp "The Citizens" thiết lập một kỷ lục với 19 lần đánh bại "Quý đỏ" kể từ khi Premier League được thành lập vào năm 1992, vượt qua kỷ lục 18 trận thắng của cả Chelsea lẫn Liverpool trước M.U.

Thành tích đối đầu gần đây của M.U trước Man.City là rất tệ, với 3 trận thua liên tiếp tại Premier League, để thủng lưới tổng cộng 12 bàn - bằng tổng số bàn thua trong 12 lần gặp Man.City trước đó cộng lại. Nếu thua trận này, đây sẽ là lần đầu tiên kể từ tháng 11.2014, "Quý đỏ" thua 4 trận derby Manchester liên tiếp tại Premier League.

Tất nhiên, ông Ten Hag sẽ tìm cách để tránh trận thua thứ hai liên tiếp trước Man.City trên cương vị HLV của M.U và điểm tốt cho ông là HLV Guardiola chưa bao giờ đánh bại được một HLV của "Quý đỏ" 2 lần trong một mùa giải. Thế nhưng, HLV Ten Hag sẽ không dựa vào đây để nuôi ảo tưởng, mà thay vào đó ông tin rằng một đội bóng đang có trong tay chuỗi

8 trận toàn thắng ở mọi giải, ghi được 21 bàn, để thủng lưới 4 bàn và giữ sạch lưới 5 trận, sẽ có thể gây rất nhiều khó khăn cho Man.City.

Đúng là không ai có thể phủ nhận sức mạnh đáng gờm của Man.City nhưng trong những tuần gần đây, họ đã bị Everton cầm chân (1-1) và vào tối thứ tư vừa qua trong trận tứ kết Cúp Liên đoàn Anh, "The Citizens" đã bị Southampton loại ra khỏi cuộc chơi. Điều đó cho thấy phong độ là tạm thời và ngay cả những đội bóng có những cầu thủ đẳng cấp thế giới ở mọi vị trí vẫn có thể thua. Do vậy, HLV Guardiola sẽ phải thay đổi tâm lý của toàn đội trước trận derby này tại Old Trafford, nơi sẽ chứng kiến M.U tận dụng phong độ tốt hiện nay của họ để cố gắng giành chiến thắng.

Về lực lượng, Man.City chỉ vắng Dias vì chấn thương, trong khi Stones có 50% cơ hội trình diễn tại "Nhà hát của những giấc mơ" vào tối nay. Trên phần sân đối diện, dù Tuanzebe, Van de Beek và Sancho đều không thể xuất trận vì chấn thương nhưng HLV Ten Hag vẫn có nhiều lựa chọn cho trận derby này, nhất là khi Varane, Shaw, Martial, Casemiro, Rashford và Fernandes đều đã được nghỉ ngơi ít nhiều trong trận M.U thắng Charlton 3-0 ở Cúp Liên đoàn Anh hồi giữa tuần.

Tuy nhiên, dù không ít người cho rằng đây là thời điểm tốt nhất để M.U đọ sức với Man.City nhưng siêu máy tính của Opta vẫn dành cho thầy trò HLV Guardiola 54,3% cơ hội đánh bại "Quý đỏ" tại Old Trafford. Bên cạnh đó, một trận hòa (25,5%) được cho là có nhiều khả năng xảy ra hơn một chiến thắng trên sân nhà của M.U (20,2%), mà điều đó có nghĩa là chuỗi 3 trận toàn thắng của "Quý đỏ" tại Premier League sẽ kết thúc vào tối nay.

Trần Tôn

Haaland (phải) lập hattrick khi Man.City đè bẹp M.U 6-3 trong trận lượt đi Premier League mùa này

ANH: AFP

Hàng rào chắn trước cửa karaoke Ngân Hà (bên phải)

Khách vô tư hút thuốc lá trong phòng karaoke Ngân Hà

Karaoke Ngân Hà đốt nến trong phòng tiềm ẩn nguy cơ xảy ra cháy

Quán karaoke Bình Minh gần bằng rôn tạm dùng để khắc phục PCCC nhưng vẫn hoạt động "chui" ẢNH: PV

Thác loạn tại quán karaoke không đảm bảo PCCC

Thách thức cơ quan công quyền

Như Thanh Niên đã phản ánh, dịch vụ khiêu dâm trong các quán karaoke hoạt động "chui" ở Hà Nội trong bối cảnh vừa qua xảy ra nhiều vụ hỏa hoạn đã phần nào thể hiện sự bất chấp của các chủ cơ sở.

CHIÊU TRÒ, MÁNH KHÓE HOẠT ĐỘNG "CHUI"

Điển hình quán karaoke Paris Club (502 Kim Giang, xã Thanh Liệt, H.Thanh Trì, Hà Nội). Khi thấy người lạ xuất hiện trước cửa, nhân viên quán cảnh giác cao độ, rồi xác minh độ tin cậy thông qua việc ai đặt bàn, đặt qua ai, bằng số điện thoại nào... Chỉ khi đọc đúng "mật khẩu", nhân viên mới mở cửa đưa khách lên phòng hát. Ở cửa ải "khiêu dâm", khi các nữ nhân viên nhảy múa thoát y, luôn có 1 nam nhân viên đứng giám sát, dõi theo nhất cử, nhất động của khách.

Nếu thấy vị khách nào có biểu hiện nghi ngờ, nhân viên lập tức kiểm tra đồ đạc. Đơn cử như cuộc vui trước đó, dù có vẻ đang say sưa biểu diễn nhưng khi thấy 1 người trong nhóm chúng tôi cầm điện thoại, 1 nữ nhân viên lập tức lại gần hỏi gắt: "Định quay phim, chụp ảnh gì đấy?". Lúc này, nhân viên nam cũng chạy đến, kiểm tra điện thoại nhưng không thấy gì liên vội vàng xin lỗi, mong cả nhóm chúng tôi thông cảm.

Ngoài ra, khi thanh toán tiền hát và sử dụng dịch vụ, quán karaoke Paris Club chỉ xuất phiếu tạm tính bỏ trống phần địa chỉ; không có thông tin gì thể hiện khách đã đến nơi này.

Còn tại quán karaoke Bình Minh (15 Trần Duy Hưng, P.Trung Hòa, Q.Cầu Giấy), để tránh sự chú ý từ người ngoài, quán luôn đóng cửa im lìm. Thay vào đó, trên cánh cửa cuốn có một lỗ nhỏ giúp nhân viên dễ

dàng quan sát mọi động tĩnh ở bên ngoài. Ngoài ra, khu vực gửi xe của cơ sở này được bố trí ở địa điểm khác. Đáng nói, cơ quan chức năng gần bằng rôn in dòng chữ "Cơ sở đang tạm dừng hoạt động để khắc phục các tồn tại về PCCC. Đề nghị quý khách không sử dụng dịch vụ" trước lối đi vào quán, tuy nhiên quán này bất chấp cảnh báo, vẫn tổ chức đón khách vào hát...

Thủ đoạn tinh vi hơn phải kể đến quán karaoke Ngân Hà (81 Láng Hạ, P.Thành Công, Q.Ba Đình). Nhìn từ xa, hàng rào barie vây kín lối ra vào cùng cánh cửa cuốn luôn được đóng chặt, dễ khiến bất cứ ai đi ngang qua cũng nghĩ cơ sở này đang dừng hoạt động. Tuy nhiên, đằng sau cánh cửa này lại là cánh nhân viên tất bật đón, phục vụ khách.

Đặc biệt, khi nhận tin báo có khách đến sử dụng dịch vụ, một nam nhân viên sẽ có nhiệm vụ đón đợi ngoài ngõ 81 Láng Hạ, hướng dẫn khách gửi xe vào bãi ngay bên cạnh. Quá trình tổ chức múa khiêu dâm, trong phòng hát sẽ có 2 người ngồi giám sát. Khi tính tiền dịch vụ, nhân viên không xuất hóa đơn. Khi khách ra về, nhân viên quan sát hình ảnh ghi nhận từ camera được lắp đặt bên ngoài xem có gì

bất thường không, cảm thấy an toàn mới dám mở cửa...

Để có thể ghi nhận dịch vụ khiêu dâm trong quán karaoke Ngân Hà mà không bị nghi ngờ, chúng tôi đã phải trải qua "phép thử" của Kiên trong một lần hẹn trước đó vài ngày. Đó là vào ngày cận tết Dương lịch 2023, sau khi thử đặt phòng qua số điện thoại 0856.xxx.xxx, Kiên đã dẫn chúng tôi đến quán karaoke Bình Minh, thay vì đến quán karaoke Ngân Hà như đã thống nhất lúc đầu.

Lý giải về việc thay đổi địa điểm, Kiên cho biết phải vài hôm nữa quán karaoke Ngân Hà mới được hoạt động trở lại; lần này cứ vào quán karaoke Bình Minh để hát nháp trước. Lúc thanh toán, có thể vì cho rằng chúng tôi là những khách "chịu chơi thật", quản lý quán karaoke Bình Minh hứa hẹn, lần sau quay lại sẽ có dịch vụ "hấp dẫn hơn", thay vì chỉ có nữ nhân viên rót bia, bấm bài.

"CÔNG AN CÓ ĐẾN THÌ QUÁN EM XỬ LÝ HẾT RỒI"

Lời kể của các nhân viên quán karaoke cùng sự kiểm chứng từ thực tế khiến chúng tôi ngày càng thắc mắc về công tác tuần tra, giám sát, quản lý của lực lượng công an địa phương và chính quyền sở tại.

MỘT SỐ CƠ SỞ LẤY CỎ SỬA CHỮA NHƯNG VẪN CÓ DẤU HIỆU HOẠT ĐỘNG

Tháng 9.2022, 1 tháng sau khi xảy ra vụ cháy quán karaoke ISIS (số 231 Quan Hoa, P.Quan Hoa, Q.Cầu Giấy, TP.Hà Nội) khiến 3 chiến sĩ cảnh sát hy sinh, thiếu tướng Nguyễn Thanh Tùng, Phó giám đốc Công an TP.Hà Nội, cho biết đã khởi tố, bắt tạm giam quản lý Phạm Duy Hùng về tội "vi phạm quy định về PCCC gây hậu quả nghiêm trọng". Vụ hỏa hoạn xảy ra trong quá trình quán ISIS đang tạm dừng hoạt động.

Theo thiếu tướng Tùng, lực lượng công an đã mất rất nhiều nhân lực đi giám sát các cơ sở lén lút hoạt động vì lợi nhuận và công an TP có trách nhiệm ngăn chặn bằng được những hành động này. "Một số cơ sở lấy cỏ sửa chữa nhưng vẫn có dấu hiệu hoạt động. Việc này, UBND TP.Hà Nội, lãnh đạo Bộ Công an cũng như Giám đốc Công an TP.Hà Nội đã chỉ đạo quyết liệt và quy trách nhiệm cá nhân, tập thể để xảy ra tình trạng vi phạm PCCC", ông Tùng nhấn mạnh.

Theo lời nam nhân viên ở quán karaoke Ngân Hà, thời gian gần đây, cơ sở này được "thả lỏng hơn một chút" dù đang giăng cả lớp barie bên ngoài. "Bây giờ thì vẫn "chui" (quán hoạt động "chui" - PV) anh ạ. Cái này một phần ở bên trên. Còn nhà mình đến đây, vào được trong này hát rồi thì các anh hát thoải mái, chẳng bao giờ sợ gì cả. Kể cả công an có đến thì quán em xử lý hết rồi. Khách không bao giờ bị phạt hay bị làm sao cả", nhân viên này tuyên bố.

Còn tại quán karaoke Paris Club, khi chúng tôi lo ngại về việc đi hát "chui" mà bị công an kiểm tra, nhân viên đã trấn an rằng: "Hát ở đây cứ an tâm, thoải mái... nhà em lo luật hết mà. Nhà (quán karaoke - PV) mở đến đêm, đang sửa để đủ điều kiện". Một nam nhân viên khác cho biết khách muốn sử dụng dịch vụ "lúc nào cũng được, chỉ cần báo trước một tiếng (1 giờ đồng hồ - PV)" và mọi thứ đều "lo được hết".

Sau nhiều ngày ghi nhận, nhóm PV không thể ngờ rằng, đằng sau lớp cửa đóng im lìm kèm hàng barie chốt chặn, sau tấm bằng rôn "dừng hoạt động" của nhiều quán karaoke ở Hà Nội, lại là nơi cung cấp dịch vụ khiêu dâm cho bất cứ ai có nhu cầu.

TRUY TRÁCH NHIỆM CÁ NHÂN, TỔ CHỨC LIÊN QUAN

Trước phản ánh của Thanh Niên về vấn nạn này, ông Lưu Bình Nhưỡng, Phó trưởng ban Dân nguyện (thuộc Ủy ban Thường vụ Quốc hội), khẳng định đây là một dạng lệch chuẩn về văn hóa và pháp luật không cho phép dịch vụ khiêu dâm tồn tại.

Theo ông Nhưỡng, thời gian vừa qua, hoạt động dịch vụ karaoke gây ra nhiều hệ lụy. Trong đó, việc không đảm bảo tiêu chuẩn, điều kiện về PCCC đã gây ra thiệt hại nghiêm trọng về người và tài sản ở nhiều địa

phương. Do đó, tổ chức khiêu dâm trong quán karaoke không đảm bảo PCCC ở một số quận, huyện của Hà Nội là hành vi đáng lên án.

Đặc biệt, Phó trưởng ban Dân nguyện cho rằng công tác quản lý địa bàn nêu trên rất yếu kém. Thậm chí, người dân, dư luận còn cho rằng có sự bảo kê hoặc buông lỏng quản lý.

"Nếu không có sự bảo kê, lơ đi hoặc buông lỏng quản lý thì làm sao có những hoạt động như thế này? Đến người dân, dư luận còn biết thì tại sao cơ quan quản lý lại không biết? Vậy nên, tôi đề nghị địa bàn nào để xảy ra tình trạng này thì các cơ quan liên quan ở địa bàn đó phải chịu trách nhiệm, phải tổ chức kiểm điểm, phải truy trách nhiệm cá nhân, tổ chức liên quan. Nhà nước trao quyền lực cho cơ quan quản lý nhưng nếu có việc lợi dụng quyền lực hoặc thiếu trách nhiệm, buông lỏng quản lý, thậm chí là "sân trước, sân sau" thì không thể chấp nhận được", ông Nhưỡng bày tỏ.

Phó trưởng ban Dân nguyện Lưu Bình Nhưỡng cũng cho rằng dịch vụ khiêu dâm trong quán karaoke hoạt động "chui" được Thanh Niên phản ánh khiến ông cảm thấy những thành tích được báo cáo trong Kế hoạch tổng rà soát, điều tra về PCCC và CNCH "đang có vấn đề". Do đó, theo ông Nhưỡng, cần có một cơ quan kiểm tra, thanh tra vào cuộc kiểm tra lại tính chính xác ở các địa bàn đã để dịch vụ khiêu dâm này tồn tại.

Đại biểu Quốc hội Trương Xuân Cừ (đoàn Hà Nội) nêu quan điểm, cần xử lý nghiêm các cá nhân, tổ chức liên quan, vì việc chủ cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke đã hoạt động "chui", lại còn tổ chức dịch vụ khiêu dâm là biểu hiện của sự cố tình làm trái các quy định hiện hành. (còn tiếp) **Thanh Niên**

Trung Quốc từ hạn chế sinh con đến nỗi lo dân số sụt giảm

KHÁNH AN

Dân số Trung Quốc năm 2022 có thể sụt giảm lần đầu sau nhiều thập niên, bất chấp những nỗ lực khuyến khích phụ nữ sinh đẻ.

Chuyên gia nhân khẩu học độc lập Hà Á Phúc tại tỉnh Quảng Đông (Trung Quốc) vừa đưa ra nhận định rằng dân số Trung Quốc lần đầu tiên sụt giảm, trước thời điểm số liệu chính thức của năm 2022 được công bố vào tuần tới. Theo *Hoàn Cầu thời báo* ngày 12.1 dân số liệu do ông Hà đưa ra, số trẻ sinh ra trong năm ngoái giảm xuống dưới 10 triệu, mức thấp nhất kể từ năm 1949, trong khi số người qua đời có thể tăng nhẹ so với con số 10,14 triệu của năm 2021. Tổng dân số Trung Quốc tăng 480.000 lên 1,4126 tỉ người vào năm 2021.

Nhận định được đưa ra khi Trung Quốc tìm cách ngăn chặn tình trạng già hóa dân số vốn diễn biến đáng lo ngại dù đã bãi bỏ chính sách một con và khuyến khích sinh đẻ.

CHÍNH SÁCH NGHIÊM NGẶT

Trung Quốc áp dụng chính sách mỗi gia đình chỉ có 1 con vào năm 1980, với quy định được triển khai nghiêm ngặt khi dân số tăng vọt từ 540 triệu người vào năm 1949 lên 969 triệu người vào năm 1980. Dân số tăng vọt dẫn đến lo ngại thiếu hụt nước và các tài nguyên khác.

Theo *South China Morning Post*, chính sách được thực thi bởi Ủy ban Dân số và Kế hoạch hóa gia đình, với các hình phạt nghiêm khắc đối với người vi phạm. Công chức và nhân viên các tổ chức trực thuộc chính quyền có nguy cơ mất việc nếu bị phát hiện có hơn 1 con. Nếu người vi phạm không nộp phạt,

Trẻ em tan học tại một ngôi trường ở Bắc Kinh, Trung Quốc

ẢNH: REUTERS

LO CHUYỆN ĂN HỌC CỦA CON CÁI

Theo *Hoàn Cầu thời báo*, áp lực phải lo chuyện ăn học của con cái được cho là nguyên nhân góp phần ảnh hưởng tỷ lệ sinh hiện nay ở Trung Quốc. Những gia đình có con ở tuổi giáo dục bắt buộc (lớp 1 - 9) chịu áp lực cao nhất về tiền bạc và thời gian. Chi phí trung bình để nuôi một đứa con từ 6 - 14 tuổi ở Trung Quốc là hơn 210.000 nhân dân tệ (733 triệu đồng), chiếm 44,65% tổng chi phí nuôi con đến 18 tuổi, theo báo cáo đưa ra hôm 9.1 bởi Tổ chức Nghiên cứu dân số Dục Oa (Trung Quốc). Sự mất cân đối về cơ cấu của hệ thống dịch vụ mầm non cũng là vấn đề nan giải. Số liệu cho thấy 1/3 trong số 42 triệu trẻ em dưới 3 tuổi có nhu cầu cao về các dịch vụ chăm sóc, nhưng thực tế chỉ khoảng 5,5% được tiếp cận dịch vụ.

đứa con thứ hai sẽ không thể đăng ký hộ khẩu. Chính sách trên còn dẫn đến việc lựa chọn giới tính khi sinh và giết con mới đẻ nếu là con gái, do truyền thống trọng nam khinh nữ.

Giới chức Trung Quốc cho biết chính sách một con đã ngăn chặn được khoảng 400 triệu ca sinh đẻ. Theo BBC, Trung Quốc đã thu khoảng 2.000 tỉ nhân dân tệ tiền phạt từ các gia đình sinh quá quy định từ năm 1980. Trường hợp bị phạt nặng là đạo diễn Trương Nghệ Mưu và vợ với số tiền phạt là 7,5 triệu nhân dân tệ (tương đương

26,14 tỉ đồng hiện nay) vì sinh con thứ ba hồi năm 2014.

NỖ LỰC THAY ĐỔI

Đến năm 2016, Trung Quốc bỏ chính sách một con và cho phép mỗi gia đình có 2 con, do lo ngại tình trạng già hóa dân số và thiếu hụt lực lượng lao động. Nước này đã từ vị thế "gà khổng lồ" về sản xuất hàng thứ cấp trở thành nền kinh tế hàng đầu về tiêu dùng, do không thể duy trì lực lượng lao động giá rẻ. Dân số già hóa cũng dẫn đến việc gánh nặng đổ dồn lên vai con cái họ và quỹ lương hưu. Trung

tâm Bảo hiểm xã hội thế giới thuộc Viện Khoa học xã hội Trung Quốc vào năm 2019 dự báo quỹ lương hưu chính của nước này sẽ cạn kiệt vào năm 2035 và âm đến 11.000 tỉ nhân dân tệ vào năm 2050 do số lao động giảm.

Đến tháng 5.2021, Trung Quốc cho phép mỗi gia đình có tối đa 3 con và 2 tháng sau đó dỡ bỏ mọi giới hạn. Tuy nhiên, cơ cấu dân số tiếp tục diễn biến xấu khiến chính quyền nhiều địa phương tìm cách để thúc đẩy tỷ lệ sinh.

Tại Thâm Quyển (Quảng Đông), gia đình có con thứ ba trở lên được trợ cấp 19.000 nhân dân tệ (66,2 triệu đồng), con thứ hai sẽ được trợ cấp 11.000 nhân dân tệ và con đầu lòng là 7.500 nhân dân tệ. Tại Tế Nam (Sơn Đông) bà mẹ sinh con thứ hai hoặc thứ ba trong năm nay sẽ được trợ cấp 600 nhân dân tệ/tháng cho đến khi trẻ tròn 3 tuổi. Nhiều nơi khác như Nghi Xương (Hố Bắc) và Phàn Chi Hoa (Tứ Xuyên) cũng hỗ trợ gia đình sinh con thứ hai trở lên. ➤

Điều gì đã "đóng băng" hàng không nước Mỹ trong ngày 11.1?

Hôm qua (giờ VN), Cơ quan Hàng không Liên bang Mỹ (FAA) phát hiện một lỗi quy trình có liên quan một tập tin cơ sở dữ liệu cụ thể và dẫn đến sự cố sập hệ thống máy tính khiến tất cả các máy bay trên toàn nước Mỹ không thể cất cánh trong ngày 11.1.

Reuters dẫn kết quả phân tích ban đầu cho thấy một nhân viên đã không tuân thủ chính xác quy trình, khiến một tập tin dữ liệu bị hỏng. Đây là tập tin cung cấp những cảnh báo an toàn cho phi công, chẳng hạn như đường băng bị phong tỏa, trục trặc thiết bị, gọi là NOTAM. Theo các nguồn thạo tin, tập tin này đã gây ảnh hưởng cả hệ thống chính lẫn sao lưu của mạng lưới hoạt động hàng không. Phía điều tra không phát hiện chứng cứ xảy ra tấn công mạng như lo ngại trước đó.

Hơn 11.300 chuyến bay bị hoãn hoặc hủy chuyến hôm 11.1 trong sự cố "đóng băng" toàn bộ hoạt động hàng không nội địa Mỹ lần đầu tiên sau 2 thập niên. Đến 19 giờ đêm 12.1 (giờ Mỹ), sự cố tái diễn khiến 5.109 chuyến bay bị hoãn và 163 chuyến bị hủy, theo trang *FlightAware*. FAA cho biết số chuyến bị hủy không đến 1% trong tổng số chuyến bay hôm 12.1. Năm ngoái, FAA đề nghị Quốc hội Mỹ duyệt chi 29,4 triệu USD để nâng cấp hệ thống máy tính và cho phép tăng tốc kho lưu trữ duy nhất của NOTAM. Khoản tiền này cũng sẽ loại trừ nguy cơ hư hỏng phần cứng lỗi thời, chịu trách nhiệm hỗ trợ chức năng đó của hệ thống quản lý không phận Mỹ.

FAA hiện chưa có giám đốc chính thức kể từ tháng 3.2022. Thượng viện Mỹ chưa tổ chức buổi điều trần đối với ứng viên Phil Washington, Tổng giám đốc điều hành sân bay quốc tế Denver (bang Colorado), người được Tổng thống Joe Biden đề cử cho vị trí dẫn đầu FAA. **Thụy Miên**

THANH NIÊN
thanhnien.vn

● Tổng biên tập:

NGUYỄN NGỌC TOÀN

● Phó Tổng biên tập:

**ĐẶNG THỊ PHƯƠNG THẢO,
HẢI THÀNH, LÂM HIẾU DŨNG**

● Tổng thư ký tòa soạn: **TRẦN VIỆT HƯNG**

● Phó Tổng thư ký tòa soạn: **TUYẾT NHUNG, ĐỨC TRUNG**

● Trình bày: **Trg.T.NHI**

TÒA SOẠN, TRI SỰ VÀ PHÁT HÀNH:

● 268 - 270 NGUYỄN ĐÌNH CHIỂU, QUẬN 3, TP.HCM

*ĐT: (028) 39302302 * Fax: (028) 39309939 * Email: toasoan@thanhvien.vn

● TRUNG TÂM QUẢNG CÁO VÀ DỊCH VỤ TRUYỀN THÔNG: (028) 39339988 * Email: quangcao@thanhvien.vn

● PHÒNG PHÁT HÀNH: (028) 39309243 * Email: phathanh@thanhvien.vn

● 218 TÂY SƠN, Q.ĐỒNG ĐA, HÀ NỘI

*ĐT: (024) 38570981 * Fax: (024) 38570948 * Email: tshanoi@thanhvien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN ĐÔNG BẮC BỘ:** 107 MÂY TƠ, Q.NGÔ QUYÊN, TP.HẢI PHÒNG

*ĐT: (0225) 3822038 * Email: dongbacbo@thanhvien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC BẮC TRUNG BỘ:** 1 NHÀ THỜ, TP.THANH HÓA

*ĐT/Fax: (0237) 3855748 * Email: vpthanhhoa@thanhvien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC DUYÊN HẢI MIỀN TRUNG:** 144 BẠCH ĐẰNG, TP.ĐÀ NẴNG

*ĐT: (0236) 3824231 - 3810332 * Fax: (0236) 3871345 * Email: vpdanang@thanhvien.vn

● Bạn đọc gửi Báo THANH NIÊN đi nước ngoài, đặt mua qua: Công ty XUNHASABA *ĐT: (8428) 38241320 - 38292900 * Fax: (8428) 38241321 * Email: export@xunhasaba-hcmc.com.vn

● GIẤY PHÉP XUẤT BẢN SỐ 110/GP-BTTTT DO BỘ THÔNG TIN TRUYỀN THÔNG CẤP NGÀY 27.3.2020 ● CHỈ SỐ ISSN 0866-8329 ● SẮP CHỮ TẠI BÁO THANH NIÊN ● CHẾ BẢN VÀ IN TẠI NHÀ IN BÁO THANH NIÊN, CÔNG TY TNHH MTV IN QUÂN ĐỘI 2, NHÀ IN BÁO THANH NIÊN HÀ NỘI, CÔNG TY TNHH MTV IN BÁO NHÂN DÂN ĐÀ NẴNG, CÔNG TY CỔ PHẦN IN VÀ THƯƠNG MẠI KHÁNH HÒA, CÔNG TY IN NHÂN DÂN BÌNH ĐỊNH, CÔNG TY CỔ PHẦN IN TỔNG HỢP CÁN THƠ

● **VĂN PHÒNG LIÊN LẠC TẠI LÂM ĐỒNG:** 15 LÊ HỒNG PHONG, P.4, TP.ĐÀ LẠT

*ĐT: (0263) 3827807 * Fax: (0263) 3812930

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC TRUNG TRUNG BỘ VÀ BẮC TÂY NGUYÊN:**

133 LÊ LỢI, TP.QUY NHƠN, BÌNH ĐỊNH

*ĐT: (0256) 3824142 * Fax: (0256) 3815559 * Email: vpbinhdin@thanhvien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC NAM TRUNG BỘ VÀ NAM TÂY NGUYÊN:**

120 THÔNG NHẤT, P.VAN THẮNG, TP.NHA TRANG

*ĐT: (0258) 3819306 - 3819307 * Fax: (0258) 3819307 * Email: vphatrang@thanhvien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC ĐÔNG NAM BỘ:** 15A VÕ THỊ SÁU, TP.BIÊN HÒA, ĐỒNG NAI

*ĐT: (0251) 3940818 - 3940819 * Fax: (0251) 3940817 * Email: vpdongnambo@thanhvien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC TÂY NAM BỘ:** 99 TRẦN VĂN HOÀI, TP.CẦN THƠ

*ĐT: (0292) 3825244 * Fax: (0292) 3825245 * Email: vpcantho@thanhvien.vn

5.500 ĐỒNG

Tổng thống Mỹ bị điều tra

VI TRẦN

Đương kim Tổng thống Mỹ Joe Biden và người tiền nhiệm Donald Trump đều đang bị điều tra vì các vụ phát hiện tài liệu mật của chính phủ tại một số địa điểm.

Bộ trưởng Tư pháp Mỹ Merrick Garland hôm qua bổ nhiệm công tố viên đặc biệt để điều tra vụ phát hiện các tài liệu mật tại văn phòng và nhà riêng của Tổng thống Joe Biden.

Trách nhiệm của công tố viên là xác định liệu tài liệu mật từ thời ông Biden làm phó tổng thống có được cất giữ không thích hợp tại các cơ sở nói trên, trong khi đáng ra phải được giao nộp cho Cục Quản lý hồ sơ và văn khố quốc gia Mỹ (NARA) vào thời điểm chuyển giao quyền lực. Vụ việc có thể gây ảnh hưởng đến khả năng tái tranh cử của ông Biden vào năm 2024.

TÀI LIỆU MẬT TRONG NHÀ XE

Đầu tuần này, truyền thông Mỹ đưa tin đội luật sư riêng của Tổng thống Biden trong lúc dọn dẹp văn phòng của ông tại Trung tâm Penn Biden ở Washington D.C hồi tháng 11.2022 đã tìm thấy một số tài liệu mật. Các tài liệu để năm từ 2013 - 2016, thời gian ông Biden còn làm phó tổng thống trong chính quyền của Tổng

Ông Trump, ông Obama và ông Biden vào ngày chuyển giao quyền lực 20.1.2017 ẢNH: AFP

thống Barack Obama. Sau đó, nhóm luật sư tiếp tục tìm thấy tài liệu mật tại nơi để xe và phòng sách trong nhà của ông Biden ở bang Delaware.

CNN cho biết trong số những giấy tờ được tìm thấy tại văn phòng trên có 10 tài liệu mật, bao gồm các bản ghi nhớ tình báo, tài liệu tóm tắt của Mỹ về các vấn đề Ukraine, Iran và Anh, và tài liệu chuẩn bị cho ông Biden điện đàm với các lãnh đạo châu Âu. Chưa rõ có bao nhiêu tài liệu và nội dung được tìm thấy tại Delaware.

Những phát hiện này làm dấy lên lo ngại về cách ông Biden xử lý hồ sơ nhạy cảm, đặc biệt là khi ông từng chỉ trích

người tiền nhiệm “hoàn toàn vô trách nhiệm” trong vụ việc tương tự.

Việc cất giữ không hợp pháp tài liệu mật sẽ bị coi là phạm tội nếu người cất giữ biết về hành động đó, theo Reuters. Tuy nhiên, đến nay, Tổng thống Biden có vẻ không hay biết về sự tồn tại của những tài liệu nói trên trước khi chúng được đội luật sư của ông tìm thấy.

Trả lời phỏng vấn vài ngày qua, ông Biden tỏ ra ngạc nhiên về việc phát hiện tài liệu mật tại văn phòng và nhà riêng của ông, nhấn mạnh đang hợp tác đầy đủ với cơ quan điều tra. Luật sư Richard Sauber của Nhà Trắng nói rằng đội luật sư của tổng

thống đã giao nộp ngay số tài liệu cho cơ quan chức năng và tự tin rằng cuộc điều tra sẽ cho thấy số tài liệu trên đã vô tình bị đưa đến nhầm nơi.

NGUY CƠ VỚI ÔNG BIDEN

Sự hợp tác từ phía ông Biden, khi các luật sư chủ động báo cáo và giao nộp số tài liệu ngay khi phát hiện, được cho là yếu tố có lợi cho ông trong quá trình điều tra. Không như phía ông Trump gần một năm sau ngày mãn nhiệm mới báo cáo về các tài liệu mật tại khu nghỉ dưỡng Mar-a-Lago. Sau đợt giao nộp vào tháng 1.2022, các điều tra viên lại thu giữ 33 hộp tài liệu nữa từ nơi này vào tháng 8 cùng

AI ĐIỀU TRA ÔNG BIDEN ?

Người được chỉ định điều tra vụ của ông Biden ban đầu là chủ tịch John Lausch tại Chicago, người do chính ông Trump bổ nhiệm. Sau đó, ông Lausch khuyến nghị Bộ trưởng Garland bổ nhiệm công tố viên đặc biệt để điều tra thêm và người được chọn là ông Robert Hur. Ông Hur cũng do ông Trump bổ nhiệm làm chủ tịch tại Maryland và được Thượng viện phê chuẩn vào năm 2018. Ông chuyển sang ngành tư nhân từ khi ông Biden nhậm chức tổng thống.

năm, sau khi đội luật sư của ông Trump khẳng định rằng đã nộp hết hồ sơ chính phủ, theo AP.

Mặt khác, ngay cả khi bị xác nhận sai phạm, Tổng thống Biden cũng sẽ được miễn trừ truy tố theo chính sách từ lâu của Bộ Tư pháp. Ngược lại, ông Trump đã mãn nhiệm và không còn hưởng quyền này.

Theo tờ *Politico*, một số nghị sĩ đảng Dân chủ đã tỏ ra giận dữ về cách Nhà Trắng xử lý tình huống và bắt đầu lo ngại rằng vụ việc sẽ làm phân tán sự tập trung khỏi những ưu tiên chung, tạo cơ hội cho đảng Cộng hòa hợp thức các cuộc điều tra phản đòn, trong bối cảnh ông Biden được cho là sẽ chính thức bắt đầu chiến dịch tái tranh cử trong vài tuần nữa. Chủ tịch Hạ viện Kevin McCarthy cam kết sẽ mở các cuộc điều tra tại quốc hội và tuyên bố “công lý phải bình đẳng với tất cả mọi người”.

Tình thế ngàn cân treo sợi tóc ở Soledar

Hôm qua, Ukraine cho biết các đơn vị ở Soledar, thị trấn ở miền đông Donetsk, vẫn toàn lực chống chọi trước những đợt tấn công dữ dội từ quân Nga.

“Soledar vừa trải qua một đêm khốc liệt... Địch quân đã huy động gần như toàn bộ quân chủ lực đến mặt trận Donetsk và đang duy trì thế tấn công ác liệt”, Reuters dẫn lời Thứ trưởng Bộ Quốc phòng Ukraine Ganna Malyar. Bà Malyar nhận định đây là “giai đoạn khó khăn của cuộc chiến”.

Theo giới phân tích phương Tây, Điện Kremlin xem việc kiểm soát khu vực công nghiệp của Donetsk là mục tiêu chính sau gần 1 năm phát động chiến dịch quân sự đặc biệt ở Ukraine. Đến thời điểm hiện tại, Nga được cho

đã từ bỏ những mục tiêu tham vọng hơn như kiểm soát thủ đô Kyiv.

Các tay súng của lực lượng lính đánh thuê Wagner (Nga) tuyên bố dẫn đầu cuộc tấn công giành lấy Soledar và vài ngày trước nói đã kiểm soát thị trấn này. Tuy nhiên, cả Điện Kremlin và Bộ Quốc phòng Nga tỏ ra thận trọng, cho biết giao tranh ở Soledar vẫn tiếp diễn. Khi phân tích tình hình chiến sự hôm qua, Viện Nghiên cứu chiến tranh (trụ sở Washington D.C) cho rằng nhiều khả năng phía Nga đã giành được Soledar vào ngày 11.1. “Tuy nhiên, chiến thắng quy mô nhỏ này không thể báo trước sẽ xảy ra cuộc bao vây TP.Bakhmut (cách đó khoảng 18 km) tiếp theo”, theo viện Mỹ.

Liên quan tình hình ở

Soledar, Đài CNN dẫn lời một người lính Ukraine ở thị trấn này mô tả tình thế ngặt nghèo. “Chúng tôi tìm cách tự rút lui, nhưng quân Nga đã ở đây. Nếu không nhận được lệnh rút quân hôm nay (12.1), chúng tôi nhiều khả năng sẽ không còn thời gian để rời khỏi”, Đài CNN dẫn lời người lính trao đổi qua điện thoại. Người lính cũng nói rằng đơn vị của mình không còn thức ăn, nước uống còn ít, một số đồng đội bị thương. Họ vẫn còn một số đạn dược. Người lính cho biết đơn vị của anh yêu cầu được cố thủ đến tận phút cuối và hiện bị bỏ lại đằng sau.

Trong khi đó, Tổng thống Volodymyr Zelensky cam kết trang bị mọi thứ cần thiết cho lực lượng Ukraine đang cố thủ Bakhmut và Soledar. Còn người phát ngôn của Hội đồng

Một đơn vị Ukraine khai hỏa pháo tự hành Panzerhaubitze 2000 do Đức sản xuất gần Soledar ẢNH: REUTERS

An ninh quốc gia Mỹ John Kirby cho hay thậm chí trong trường hợp cả Bakhmut lẫn Soledar đều rơi vào tay Nga, điều này cũng không tạo nên ảnh hưởng ở tầm chiến lược cho toàn bộ chiến sự ở Ukraine.

Năm 2023 chứng kiến

những cam kết quan trọng của phương Tây trong việc chuyển giao vũ khí cho chính quyền Kyiv. Trong đó, Pháp hy vọng sẽ đưa xe tăng hạng nhẹ AMX 10-RC đến Ukraine trong vòng 2 tháng.

Thụy Miên